

รายงานการประชุม
คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ
ครั้งที่ ๑๕๓
วันพฤหัสบดีที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๕๙
ณ ห้องประชุมงบประมาณ ชั้น ๓ อาคารรัฐสภา ๓

เริ่มประชุมเวลา ๑๔.๐๐ นาฬิกา

ประธาน (นายมีชัย ฤชุพันธุ์) : วันนี้ท่านสมชัยจาก กกต. เขามาแล้ว จะเชิญเข้ามาเลยไหม เราฟังเขาคุย แล้วที่เราคุยกันว่าจะให้เขาทำอะไร คุยกันได้แล้วใช่ไหม เรื่องเวลาที่เป็นเท็จหรือบิดเบือน คุยกันหรือเปล่าเมื่อเช้า คุยกันหรือเปล่าในคณะติดตาม คุยกันแล้วใช่ไหม ได้เรื่องแล้วใช่ไหม จะได้เชิญ

นายบรรชิต สิงหเสนี : กราบเรียนท่านประธานครับ บรรชิตครับ เมื่อเข้ามีการประชุมคณะกรรมการ แต่ผมต้องขอยกยตรงที่ว่าผมติดธุระ มาสาย มาแล้วก็มีฝนอีกก็เลยออกไป ท่านประพันธ์ได้กรุณาเป็นประธานการประชุมอนุกรรมการ

ประธาน : เรากำลังจะเชิญคุณสมชัยมา เดี่ยวเราค่อยคุยกันได้ไหมครับ

นายบรรชิต สิงหเสนี : ได้ครับ ขอบพระคุณครับ เห็นขึ้นมาทางนี้เลยไม่แน่ใจ

ประธาน : ก่อนอื่นต้องขอขอบพระคุณท่าน กกต. สมชัยที่กรุณาเสียสละเวลา มาคุยหรือกันนะครับ แล้วก็ต้องฝากไปขอประทานโทษท่านคณะกรรมการ กกต. ที่เกิดความรู้สึกว่าการกรธ. ไม่ได้มีหนังสือไปเชิญ ความจริงไม่ได้คิดอะไรมากไปกว่าเมื่อได้ข่าวว่าทาง กกต. อยากหารือกับ กรธ. เราก็ร้อนใจ มาได้รับทราบก็ให้คนโทรศัพท์ไปหาว่าถ้าท่านว่างเมื่อไรก็มาได้เลย คุยกันเลยเป็นการภายใน ไม่ได้คิดเป็นการนอกระบบ ถ้าเชิญเป็นการก็คงจะทำเป็นหนังสือ แต่ว่าเมื่อเกิดความเข้าใจผิดก็ฝากไปขอประทานโทษท่านประธานด้วยว่าไม่ได้คิดอะไรมากมายอย่างนั้นนะครับ วันนี้ที่อยากเรียนหรือกันก็เพื่อที่เราจะได้คุยกันถึงภารกิจของแต่ละฝ่ายว่าจะเดินกันต่อไปข้างหน้าอย่างไรในส่วนที่เกี่ยวกับการทำประชาคมฯ ตอนนี้อย่าผู้สื่อข่าว insert เสร็จแล้วก็กรุณาออกไปเดี๋ยวจะได้คุยเป็นเรื่องเป็นราวกันต่อไป จากคำสัมภาษณ์ที่ออกทางสื่อของท่านอาจารย์สมชัยที่ผ่านมา ทาง กรธ. สรุปว่าทาง กกต. เห็นว่าอะไรบ้างที่เป็นการบิดเบือนหรือเป็นเท็จขอให้ กรธ. เป็นคนชี้ เมื่อชี้แล้วก็ขอให้บอกกลับไป กกต. เพื่อ กกต. จะได้ดำเนินการต่อไป ถ้าเป็นความเข้าใจที่ถูกต้องตรงกัน เพราะว่าทางเรา ๆ ก็รู้สึกว่าเป็นภาระหน้าที่ของเราเหมือนกันในการที่จะบอกว่าอะไรมันบิดเบือน อะไรมันเท็จ เพราะว่าเราเป็นคนร่างมากับมือแล้วก็สามารถที่จะยืนยันให้เห็นได้ว่าตรงไหนมันเท็จ ตรงไหนมันบิดเบือน แต่ส่วนที่จะไปดำเนินคดีนั้นเนื่องจาก กกต. เป็นผู้รักษาการตามกฎหมาย ฉะนั้นถ้า กกต. รับเป็นภาระในการที่จะไปดำเนินการ ทาง กรธ. ก็จะขอบคุณมาก เพราะว่าทาง กรธ. เอง นอกจากไม่มีคนเพียงพอที่จะไปดูทุกภาคส่วนได้ แล้วก็ไม่สามารถที่จะไปแจ้งความแล้วก็ต้องตามคดีไปเรื่อย เพราะว่าเราเองเรามีฐานะไม่ใช่ถาวร เดี่ยวพอเสร็จธุระแล้วพวกเรา ก็กลับบ้านกันหมด จะต้องไปตามเป็นพยานกัน

วันพฤหัสบดีที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๕๙

ไปอีกก็ปีเราก็คงแย่ เพราะฉะนั้นถ้า กกต. รับภาระอันนั้นได้ก็น่าจะเป็นที่หมดหวัง แล้วก็เรื่องก็จะติดต่อ ต่อเนื่อง ก็เลยอยากจะทำความเข้าใจกันว่าเราเข้าใจตรงกันไหม เชิญเลยครับ

นายสมชัย ศรีสุทธิยากร : ขออนุญาตท่านประธาน ท่าน กรธ. ทุกท่านครับ ก็ขออนุญาตทราบเรียนท่านประธานก่อนนะครับว่าวันนี้เผอิญท่านประธานเองก็ติดภารกิจในการเดินทางไปต่างจังหวัด แล้วก็ กกต. อีกหลายท่านเช่นเดียวกันครับก็มีภารกิจที่อยู่ต่างจังหวัด ก็เลยให้ผมมาเพียงคนเดียวนะครับ ส่วนประเด็นเกี่ยวกับเรื่องของการเชิญนั้นก็คงไม่มีอะไรนะครับ ท่านเองท่านก็อาจจะเผลอพลั้ง ใช้คำว่า เผลอพลั้ง นะครับ ในการที่จะพูดออกไปบ้าง แต่โดยเจตนาแล้วก็ไม่มีอะไร ถ้าหากว่าเป็นเรื่องของการทำงานร่วมกันแล้วก็ทำอย่างไรให้เกิดผลดีต่อประเทศชาติเร็วที่สุด ดีที่สุด ไม่เป็นปัญหา จะเป็นรูปแบบอย่างไรก็ได้เราก็สามารถที่จะยินดีในการที่จะมาปรึกษาหารือร่วมกับทาง กรธ. ตอนนี้ประเด็นที่อยู่ในกฎหมายมาตรา ๖๑ วรรคสอง ก็คือการเผยแพร่ข้อความที่เป็นเท็จ ภัยบคาย ก้าวร้าวรุนแรง แล้วก็ปลุกกระดม แล้วก็ผลต่อการโน้มน้าวใจคนให้ตัดสินใจไปในทางใดทางหนึ่ง ลักษณะที่เราเห็นพ้องต้องกันก็คือว่า ถ้าเป็นข้อความที่ภัยบคายเราใช้บรรทัดฐานของสามัญชนในการพิจารณาได้ว่าภัยบคายหรือไม่ภัยบคาย แล้วก็ส่วนตัวผมเองผมดำเนินคดีไปแล้ว ใน Facebook ที่เป็นข้อความภัยบคาย อันนั้นก็แจ้งความไปแล้ว ชัดเจนนะครับว่า ก็คือเป็นการปรามด้วยหลังจากแจ้งความไปหลังจากนั้นการใช้ถ้อยคำภัยบคายหายไปเยอะ ลดไปเรียกว่าเกือบจะ ๘๐-๙๐ เปอร์เซ็นต์เลย ก็ถือว่าการดำเนินการที่ทำให้เกิดเป็นตัวอย่าง บทเรียนกับทางสังคมก็ทำให้ลดไป ส่วนเรื่องของการปลุกกระดมนั้นก็เป็นเรื่องของการที่ทางฝ่ายความมั่นคงจะเป็นฝ่ายดูแลเองว่ากรณีของข้อความต่าง ๆ หรือการดำเนินการเผยแพร่ต่าง ๆ มีส่วนที่เข้าข่ายปลุกกระดมหรือไม่ เขาก็เป็นฝ่ายประเมิน แล้วส่วนใหญ่ก็จะใช้มาตรการของทางฝ่ายความมั่นคงในการดูแลควบคุมไม่ให้เกิดเป็นปัญหา ทีนี้จุดสุดท้ายที่ กกต. เองก็ยังมีใจก็คือว่าเรื่องเป็นเท็จ เพราะเรื่องเป็นเท็จนั้นจะต้องวินิจฉัยว่าอะไรที่ผิดไปจากสาระสำคัญของรัฐธรรมนูญ และที่ กรธ. ชุดนี้เป็นผู้ร่าง โดยสติปัญญาผมเรียนตามตรงว่าเราวินิจฉัยได้ในระดับหนึ่ง แต่ถ้าหากว่าจะให้เราชี้ชัดลงไปคงเป็นไปได้ยาก ดังนั้นก็คงขออนุญาตว่าให้ทาง กรธ. เป็นฝ่ายที่จะช่วยในการบอก แจ้งว่าอันนั้นเป็นเท็จหรือไม่เป็นเท็จ ซึ่งถ้าเป็นเท็จแล้วทาง กกต. เองก็พร้อมที่จะดำเนินการในแง่ของการที่จะแจ้งความร้องทุกข์ดำเนินคดีนะครับ ซึ่งภายใต้กลไกที่มีอยู่ก็ต้องทราบเรียนท่านประธาน ท่านกรรมการว่าใช้เวลาพอสมควรนะครับ เรื่องที่ส่งจาก กรธ. ไปนี้โดยเฉลี่ยประมาณ ๒ สัปดาห์กว่าจะดำเนินการได้ ผมดูงานเก่าต่าง ๆ ที่มีการแจ้งเข้าไป แล้วก็ดูการลงเวลารับเรื่อง หนังสือรับเรื่องเมื่อไร ส่งไปทางไหน ต่อไปเรื่อย ๆ จะได้คร่าว ๆ ก็คือว่า อยู่ในส่วนกลางประมาณ ๑ สัปดาห์ และอีก ๑ สัปดาห์ก็คือแจ้งกลับไปที กกต. จังหวัด ให้ ผอ.กกต. จังหวัดที่มีพื้นที่เกิดเหตุขึ้นไปดำเนินการแจ้งความร้องทุกข์ เพราะฉะนั้นกระบวนการตรงนี้ประมาณ ๒ สัปดาห์ ดังนั้นอีกแนวทางหนึ่งที่เราพยายามพูดคุยกันก็คือว่าถ้าประชาชนพบเห็นประชาชนแจ้งเองได้ที่โรงพักทุกแห่ง เพราะว่าในเรื่องของอาญานั้น

ก็เป็นเรื่องซึ่งประชาชนเป็นผู้เสียหายด้วย อันนี้ก็เป็นแนวทาง ๆ หนึ่ง แต่ว่าถ้าในกรณีซึ่งเป็นเรื่องของการที่จำเป็นจะต้องดำเนินการอย่างเร่งด่วน ผมก็เกรงในแง่ของกลไกของ กกต. ดูเหมือนไม่ได้ ออกแบบมาให้ตอบสนองการทำงานแบบเร่งด่วน ผมเองเรียกว่าใช้วิธีการที่ว่าเอาตัวเข้าไปเสี่ยง นั่นก็คือถ้ายังไม่ผ่านที่ประชุม กกต. แต่ถ้าหากว่าเป็นเรื่องของการที่ตัวเองเห็นว่าถ้าตัดสินใจดำเนินการไปแล้ว ไปแจ้งความเองมันทำให้หยุด มันทำให้จบ ผมก็ใช้ตัวเองเข้าไปเสี่ยง คือแจ้งเองเลย อันนี้คือกระบวนการที่ผมทำ ซึ่งก็ได้รับการทักท้วงเหมือนกันจากหลายท่านบอกว่าถ้ามันพลาดไป ผิดไปเดียวตัวเองจะโดนฟ้องกลับ อย่างนี้เป็นต้น แต่ผมก็ยืนยันครับว่าทุกเรื่องที่ผมดำเนินการด้วยตัวเองนั้นผมมั่นใจว่าผิดนะครับ แล้วก็การดำเนินการดังกล่าวจุดประสงค์ก็เพื่อให้เกิดการกระทำซึ่งทันกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้น คือไม่ใช่ว่าเขาทำกันแล้ว แล้วก็ปล่อยให้เขาทำอีก ๒-๓ สัปดาห์ จากวันนี้ไปจนถึงวันออกเสียงก็เหลือเพียงไม่กี่วันแล้ว เพราะฉะนั้นกระบวนการแบบนี้ก็จะเป็นการที่ล่าช้านะครับ ดังนั้นในวันนี้ก็คงขออนุญาตว่าถ้า กรธ. เห็นว่าเอกสารต่าง ๆ นี้มีเอกสารฉบับใดที่เป็นเอกสารที่ผิด เป็นเท็จ ก็ขอความกรุณาว่าท่านกรรมการช่วยชี้ นะครับ แล้วก็เดี๋ยวเราปรึกษาหารือกันว่าในแต่ละฉบับที่คิดว่าผิดนั้นเราจะมีแนวทางในการดำเนินการต่อไปอย่างไร ทั้งในทางปกติและทางที่รวดเร็ว คงขออนุญาตว่าอาจจะใช้กระบวนการในการพิจารณาเป็นเรื่อง ๆ ไปครับ

ประธาน : ในมาตรา ๖๑ วรรคสอง มันใช้คำแต่เพียงว่า ผิดไปจากข้อเท็จจริง ส่วนคำว่า บิดเบือน เท็จ อะไรนี้อยู่ที่ไหน ไม่มีใช้ใหม่ครับ

นายสมชัย ศรีสุทธิยากร : ผิดไปจากข้อเท็จจริงนะครับ

ประธาน : ซึ่งจริง ๆ ผิดไปจากข้อเท็จจริงมันกว้างมาก แล้วก็จากเขาไปหาหนักร ส่วนที่เราพยายามพูดออกไปสู่สาธารณะก็คือในส่วนที่มันบิดเบือนและเป็นเท็จ ซึ่งก็คือมันผิดไปจากข้อเท็จจริง ถ้ามันผิดไปจากข้อเท็จจริงในเรื่องที่ไม่ถึงขนาดบิดเบือนหรือเป็นเท็จเราก็จะทำเฉย ๆ เสีย เราก็ไม่ว่าอะไร แต่อันไหนที่มันถึงขั้นเป็นเท็จแล้วก็บิดเบือนเราก็คิดว่าเราจะทำแล้วเราก็จะดูให้ละเอียด แล้วก็บอกไปทาง กกต. ว่าข้อความตรงนี้มันเป็นเท็จหรือมันบิดเบือนไปจากความจริงอย่างไร ความจริงมีว่าอย่างไร แล้วก็ขอให้ กกต. ไปวินิจฉัย แต่ส่วนเรื่องรุนแรงที่ดี ก้าวร้าวก็ดี หยาบคายหรือปลุกระดมก็ดี ขอว่า กรธ. จะไม่ไปยุ่ง ให้ กกต. ทำเอง หรือจะคุยกับทางฝ่ายความมั่นคงก็สุดแต่ เราจะทำแต่เฉพาะเรื่องที่มันผิดไปจากข้อเท็จจริงนะครับ แล้วก็ จะบอกไปด้วยว่าอันไหน ที่นี้จำเป็นไหมครับว่าเราจะต้องบอกว่าใครทำ เพราะว่าบางทีเราก็ไม่รู้เหมือนกันว่าใครทำ

นายสมชัย ศรีสุทธิยากร : ถ้าให้ข้อมูลมากที่สุดได้ก็ให้ข้อมูลมากที่สุดครับ แต่ถ้าไม่ได้ก็เป็นเรื่องที่พนักงานสอบสวนจะต้องไปสืบสวนสอบสวนเอาเองนะครับ เพราะว่าบางเรื่อง อยู่ในเว็บไซต์อยู่ใน Facebook ก็คงต้องไปสืบว่าคือใคร

คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ
วันพฤหัสบดีที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๕๙

ชนนภัส ๑/๔

ประธาน : ถ้าได้อย่างนั้นก็ดีนะครับ ทางเรามีอะไรที่อยากจะฝากไปทาง กกด.
อีกไหมครับ

นายประพันธ์ นัยโกวิท : คือในการประชุมของคณะกรรมการประชาสัมพันธ์ก็ได้มีการพูดคุยกันว่าตัวร่างรัฐธรรมนูญเองประชาชนก็ยังไม่ค่อยได้รับ ซึ่งเราก็เข้าใจว่าทาง กกด. ก็พิมพ์ ๑,๐๐๐,๐๐๐ ชุดเท่านั้นเอง ก็คงจะแจกจ่ายไปได้บางแห่ง ส่วนคำอธิบายสาระสำคัญ ๒ เล่มก็พิมพ์อย่างละ ๔,๐๐๐,๐๐๐ เล่ม อย่างไรก็ตามก็ไม่ทั่วถึงอยู่ดี แต่อย่างไรก็ตามจากที่ไปรับฟังคนก็ยังอยากได้ตัวรัฐธรรมนูญ เขามีความรู้สึกว่ามาพูดให้เขาฟังนี่เขาอยากให้เห็นว่าตกลงเขียนอย่างไรอะไรอย่างไร ก็เลยมีผู้แทนกระทรวงมหาดไทยเขาเสนอในที่ประชุมของอนุกรรมการประชาสัมพันธ์ว่าถ้าอย่างนั้นพิมพ์โฆษณาในหนังสือพิมพ์จะได้ไหม หมายความว่าพิมพ์ตัวรัฐธรรมนูญแล้วก็ไปลงโฆษณาอะไรอย่างนี้ ซึ่งทางคณะกรรมการประชาสัมพันธ์ก็เลยให้ทางฝ่ายเลขาฯ ลองไปสืบราคาอะไรดู แต่ว่าในส่วนของ กรธ. เองงบประมาณรู้สึกจะใช้ยากลำบากมากเวลาก็เหลือแค่ ๑๐ กว่าวัน ยังไม่รู้ถ้าเอาอย่างนี้นั้นจะทันหรือไม่ทัน

นายสมชัย ศรีสุทธิยากร : ตรงนี้รับดำเนินการแล้วครับ กกด. จะพิมพ์ในหนังสือพิมพ์อย่างน้อย ๓ ฉบับ แล้วก็ยักษ์ใหญ่หมด ไทยรัฐ เดลินิวส์ แล้วอีกฉบับหนึ่งยังไม่ทราบเป็นอะไร อย่างน้อย ๓ ฉบับ แล้วก็น่าจะพิมพ์ทั้งเล่มเลยนะครับรัฐธรรมนูญนี้ ลงครั้งแรกวันที่ ๒๕ ๑ ฉบับ แล้วก็วันที่ ๑ สิงหาคม อีก ๑ ฉบับ อันนี้รับไปทำแล้วครับ เข้าใจว่า ๒๕ น่าจะเป็นเดลินิวส์ แล้วก็วันที่ ๑ สิงหาคมนี่จะเป็นไทยรัฐ และอีกฉบับหนึ่งยังไม่ทราบว่า เป็นอะไรนะครับ แต่วันนี้ได้มอบหมายให้ทางฝ่ายสำนักงานไปดำเนินการแล้ว เราตั้งงบประมาณไว้พอสมควรนะครับ เอาเงินที่เหลือจากการพิมพ์รัฐธรรมนูญนี้เอาไปดำเนินการจัดพิมพ์ให้ครบเงินเขาสูงพอสมควรก็คิดว่าน่าจะเผยแพร่ได้ นี่อีกช่องทางหนึ่งที่เพิ่มเติมขึ้นมา

ประธาน : ถ้าทำ ๓ ฉบับ อันที่ ๓ ที่ยังไม่ทราบ ทำก่อนวันที่ ๒๕ ฉบับแรก ๒๕ ใช้ไหมครับ ๒๕ แล้วก็ ๑ ที่นี้อายุนั้นมียาว ๒๗๙ มาตรา อันที่ ๓ ถ้าทำก่อน ๒๕ เพื่อใครสนใจเขาจะได้อ่าน เพราะว่าพอไปถึงวันที่ ๑ สิงหาคม มันก็ยากที่ใครจะไปอ่านจนจบ

นายสมชัย ศรีสุทธิยากร : ผมขออนุญาตว่าน่าจะอยู่ในระหว่าง ๒๕ ถึง ๑ เพราะว่าสัปดาห์หน้าวันหยุดประมาณ ๓ วันเต็ม ๆ นะครับ แล้วก็กระบวนการตอนนี้ยังไม่ได้จัดซื้อจัดจ้างนะครับ เพราะฉะนั้นก็มีกระบวนการราชการอยู่นิดหนึ่ง แต่เราจะทำให้เร็วที่สุดครับ โดยตั้งธงไว้ว่าเริ่มแรกคือ ๒๕ แล้วก็ฉบับที่ ๒ คงอยู่ในช่วงสัปดาห์นั้น และฉบับที่ ๓ ก็คือ ๑ สิงหาคมครับ

ประธาน : แปลว่าก่อน ๒๕ จะไม่เห็น

คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ
วันพฤหัสบดีที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๕๙

ชมนกัธ ๑/๕

นายสมชัย ศรีสุทธิยากร : น่าจะไม่ทันครับ เพราะว่ามีวันหยุดยาวสัปดาห์หน้า ๓ วันเต็ม ๆ แล้วก็กระบวนการจัดซื้อจัดจ้างยังไม่ได้เริ่มต้น แต่ว่าเพิ่งให้นโยบายไปเมื่อวันอังคารที่ผ่านมา ให้เขาไปสืบข้อเท็จจริง สืบราคาต่าง ๆ แล้วก็ให้ดำเนินการได้เลยโดยให้วงเงินไปครับ

นายประพันธ์ นัยโกวิท : จำนวนทั้งหมดประมาณเท่าไรครับ

นายสมชัย ศรีสุทธิยากร : ไทยรัฐ ๑,๐๐๐,๐๐๐ ฉบับอยู่แล้วครับ ส่วนเดลินิวส์ กับสมมติว่าเป็นมติชน อันนี้ก็ยังไม่ทราบจำนวนพิมพ์แน่นอน แต่น้อยกว่าไทยรัฐ

นายประพันธ์ นัยโกวิท : ได้ทราบจากท่านว่าทาง กกต. จะพิมพ์โดยไปขอลงโฆษณาหนังสือพิมพ์ ถ้าอย่างนั้นผมจะได้แจ้งทางอนุกรรมการประชาสัมพันธ์ เพราะตอนนี้กำลังสืบราคากันอยู่ก็คงไม่ต้องแล้วครับ

ประธาน : ขอบคุณ กกต. ครับ อาจารย์อมรมีอะไรไหมครับ

นายอมร วาณิชวิวัฒน์ : ขอบคุณท่านประธานครับ ผมขออนุญาตเรียนปรึกษาทาง กกต. นะครับ เพราะว่าที่ได้ไปร่วมกิจกรรมในต่างจังหวัดมา พบปัญหาเรื่องของการรณรงค์ แล้วก็ข้อเท็จจริงก็ปรากฏว่าคนส่วนใหญ่วันที่ ๗ สิงหาคมยังไม่ทราบว่าเป็นวันลงประชามติ เป็นจำนวนมาก ผมเองก็เลยให้คำแนะนำไป อย่างในหลายพื้นที่ที่ไปร่วมด้วยก็บอกว่าในต่างจังหวัดถ้าเขามีรถรอบเมือง ถ้าในกรุงเทพฯ ก็มี ขสมก. เราไม่ได้ไปเรียกร้องให้มาโฆษณาเรื่องรัฐธรรมนูญ แต่ว่าขอให้เขารู้ว่าวันที่ ๗ จะมีการทำประชามติ ก็เลยขออนุญาตเรียนผ่านท่านอาจารย์สมชัย พอตีผมคุยด้วยวาจา เราไม่ได้ทำหนังสือไป เหมือนอย่างกรณีเร็ว ๆ นี้มันจะมีการแข่งขันโอลิมปิก จริง ๆ ผมคุยเรื่องนี้กับกรรมการประชาสัมพันธ์แห่งชาติตั้งแต่ก่อนยูโรจบการแข่งขัน เพราะผมบอกไปว่าเราอยากจะได้ในช่วงของการที่มันอาจจะไม่ใช่เป็นการแข่งขันในเกมในช่วงที่ลูกมันออก ลูกอะไรนี่นะครับ ถ้าเขาไม่ได้ติดลิขสิทธิ์ให้มันมีตัววิ่งบอกว่าวันที่ ๗ ต้องไปทำอะไร มันก็ไม่ได้มีความคืบหน้าตรงนั้นนะครับ เพราะว่าพูดด้วยวาจา พอสุดท้ายตรงนี้ก็เป็นเรื่องกีฬาโอลิมปิก ถ้า กกต. จะสามารถประสานกับรวมการเฉพาะกิจได้ นะครับ หรือทางช่อง ๑๑ นี้ผมได้ประสานอธิบดีกรมประชาสัมพันธ์ไปแล้ว แต่ว่าก็ด้วยวาจาเหมือนเดิม มันอาจจะไม่มีน้ำหนักเท่ากับ กกต. ก็เลยขออนุญาตเป็น idea ให้อาจารย์ลองไปคิดต่อว่าอาจจะทำอะไรได้ตรงนี้ ขอบพระคุณครับ

นายสมชัย ศรีสุทธิยากร : ขออนุญาตท่านประธานครับ เรื่องที่ ๑ ก็คือการทำกิจกรรมรณรงค์ให้กับประชาชนนั้น ขณะนี้ทำอย่างต่อเนื่อง แล้วก็จะมีกิจกรรมใหญ่ทั่วประเทศพร้อมกันในวันที่ ๔ สิงหาคม ตั้งแต่ช่วงเช้าประมาณสัก ๙ โมงเช้าเป็นต้นไป ทั้ง ๗๗ จังหวัดจะทำ campaign พร้อมกัน เราเรียกว่าเป็นกิจกรรม big day ก็จะมีการเดินขบวน เป็นขบวนอะไรก็แล้วแต่ของแต่ละจังหวัด แล้วกรุงเทพฯ ก็จะมีที่ลานพระบรมรูปฯ แล้วก็จะมีสถานีโทรทัศน์ช่อง ๙ ถ่ายทอดสด ๑ ชั่วโมงเต็มในช่วงวันที่ ๔ สิงหาคม เรียกว่าเป็น event big day ทำพร้อมกันทั่วประเทศ ส่วนโอลิมปิกถามแล้ว ไม่ได้ นะครับ เพราะเขาบอกว่าการถ่ายทอดดังกล่าวมีลิขสิทธิ์

คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ
วันพฤหัสบดีที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๕๙

ชมนกัส ๑/๖

เอาตัววิ่งได้ไหม ไม่ได้ อะไรก็ได้หมดเลย ได้อย่างหนึ่งซึ่งเดี๋ยวผมจะขอเขาคือก่อนและหลัง
แข่งขัน ก็คือก่อนเข้าขอของเราแทรกเป็น ad โฆษณาขึ้นสุดท้ายก่อนเข้ารายการได้ไหม
หรือพอเลิกถ่ายทอดบับ ad ของเราเข้าไปได้ไหม อะไรทำนองแบบนั้นนะครับ แต่ก็ยังไม่มีการ
confirm แต่ว่าในเวลาไม่ได้เลย เวลานอกอะไรต่าง ๆ เหล่านี้ ลูกออกอะไรก็ได้ คือคุยแล้วครับ
เขามีข้อจำกัดเรื่องลิขสิทธิ์

นายอมร วาณิชวิวัฒน์ : ขออนุญาตเพิ่มเติม อาจารย์ลองพิจารณาตรงช่วงที่มีกีฬา
สำคัญ ๆ ที่มีนักกีฬาไทยเข้าแข่งขัน ตรงนั้นผมว่าจะมีคนไทยดูมากกว่า เพราะว่าเวลา
รวมการเฉพาะกิจถ่ายทอด ว่ายนํ้า บางที่ประเทศอะไรไม่รู้ ก็ดูไปเรื่อย ๆ อย่างนั้น แต่ถ้ากีฬา
สำคัญที่คนไทยติดตามผมว่าได้ประโยชน์ แล้วก็อาจจะมีพิธีเปิดการแข่งขันครับ

นายอภิชาติ สุขัคคานนท์ : กราบเรียนท่านอาจารย์ครับ ผมขออนุญาตครับ
อภิชาติ อยากจะเรียนท่าน กกด. สมัยนะครับ ครั้งสุดท้ายที่ผมออกต่างจังหวัดเมื่อวานขึ้นนะครับ
ได้ไปประชุมสภาองค์กรชุมชน ๕๕๐ คน ที่โคราช แล้ววันนั้นท่านผู้ว่าราชการจังหวัด ท่านเข้าใจ
เรื่องรัฐธรรมนูญของเราดีมากเลยครับ ท่านขึ้นไปพูดบนเวทีอยู่นานพอสมควร แล้วท่านก็บอกว่า
ท่านสั่งให้สรุปสาระสำคัญของร่างรัฐธรรมนูญนี้ใน ๒ หน้า หรือ ๒ แผ่นอย่างนี้ครับ สั้น ๆ แล้วผมก็
คิดว่าน่าจะเป็นประโยชน์ แต่ว่าผมกลับมาเสียก่อน ตอนบ่ายอาจจะมีแจกในที่ประชุมอะไร
แล้ว ถ้าเป็นไปได้ถ้าทาง กกด. จะกรุณาถามทางโคราชอาจจะเป็นสรุปสาระสำคัญ แล้วท่าน
อาจจะมาดูว่ามันมีอะไรที่ท่านจะแต่งเติมก็อาจจะดีนะครับ เพราะมันสั้นดีมากเลยครับ ถ้าทำสำเร็จ
ผมว่าดีเลยครับ สามารถจะพิมพ์แค่ ๒ แผ่น แล้วก็แจกประชาชนทั่วไปก็พอเข้าใจสาระสำคัญแล้ว
ขอบพระคุณครับ

นายสมชัย ศรีสุทธิยากร : คือในส่วนของจังหวัดต่าง ๆ นี้เรากระจายงบประมาณ
ลงไปให้เขาดำเนินการ คัดกิจกรรมที่เห็นว่าเหมาะสมในจังหวัด โดยงบที่ให้ไปนี้อยู่ที่ ๖๐๐,๐๐๐
และ ๘๐๐,๐๐๐ แล้วก็ ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท มีจังหวัดเดียวคือกรุงเทพฯ ในการ
คิดทำกิจกรรมอะไรก็ได้เพื่อทำให้คนตื่นตัว รู้ เข้าใจ เพราะฉะนั้นในลักษณะของการตัดสินใจว่า
จะทำอะไรบ้าง เขามีความยืดหยุ่นพอสมควรในการที่จะทำในจังหวัดของเขา แล้วก็เงินโอนไป
เรียบร้อยแล้วครับ

นายสุพจน์ ไข่มุกด์ : ขออนุญาตท่านประธาน เรียนถามอาจารย์สมชัยนะครับ
ผมได้ดูของ กกด. ที่ทำออกทีวี ดีนะครับ แต่มีข้อสังเกตอย่างหนึ่ง คือเพื่อนฝูงก็ถามมาระดับคนชั้น
กลาง ๆ ถามว่า คล้าย ๆ ว่าอยากให้ทำอีกอันหนึ่งคือ Do & Don't เวลาหย่อนบัตรลงนี่ฟังทำอะไร
และไม่ควรทำอะไรให้บัตรเสีย เพราะฉะนั้นมันจะเสียไปหมดเลย เวลาภาควรรจะกาในช่อง แล้วก็
ควรจะทำกาบาทอย่างเดียวน ห้ามเขียน คืออยากให้ประชาชนสัมพันธ์ชัด ๆ เลยครับ ต้องทำอะไร
ควรทำอะไรและไม่ควรทำอะไร เพื่อจะไม่ให้บัตรเสีย เพื่อให้บัตรดี เพราะไม่อย่างนั้นมันจะพาลเสีย
ไปหมดเลย ถ้าทาง กกด. จะกรุณาเผยแพร่อีกสักชนิดหนึ่ง เพิ่มเติมส่วนสาระสำคัญ เพราะผม

เห็นแล้วว่ามันก็เคยมีที่เผลออกไป ไปใส่ช่องรับใช้ไหมครับ ตัดออกไปก็ดีแล้ว แต่ว่ารายละเอียดที่เพิ่มเติมเวลาใส่ไป เวลาจะกากบาทควรกาอย่างไรให้ตรงช่อง และห้ามขีดเขียนอะไรต่าง ๆ ถ้า กกต. จะทำเพิ่มมันก็จะสร้างความชัดเจนให้ผู้ไปลงคะแนนออกเสียงประชามติ ขอขอบคุณครับ

ประธาน : มีอะไรไหม เชิญครับ

นายภัทร คำพิทักษ์ : ท่านประธานขออนุญาตนิดหนึ่งครับ คือเท่าที่ไปดู พวกเรากระจายไปในพื้นที่แล้วก็ออกไปต่างจังหวัดหลายรอบครับ ท่านอาจารย์สมชัย พบอยู่อย่างหนึ่งคือว่า สิ่งที่มีบางฝ่ายมาสร้างบรรยากาศของความกลัวขึ้นมา เขาได้ผลค่อนข้างมากนะครับ คือหลายจังหวัดสั่งเลยบอกว่า อย่าไปอธิบายพิสดารนะ เอาตามตัวหนังสือ ที่นี้บังเอิญข้ออ่อนของพวกเราคือว่าตอนเราทำครู ก ครู ข เราก็ก๊ม sync กับทาง กกต. อันนี้ก็ว่ากันไปตามตรง ก็คือว่าเอกสารไปมันก็ไม่พร้อมใช้ไหมครับ เราให้มหาดไทยบางส่วนก็ download กันไป แล้วเราก็ช่วยกันแก้ปัญหาไปคือผมคิดว่าทำอย่างไรทาง กกต. โดยเฉพาะ กกต. จังหวัดจะเข้าไปช่วย ผากท่านอาจารย์ช่วยดู กกต. ตามจังหวัดต่าง ๆ นะครับ ผมว่าอันนี้ต้องลงไปดูในพื้นที่จริง ๆ เลย แล้วผมคิดว่าบางพื้นที่เราต้องไปแก้ไขเยอะมาก ถ้าทางหัวหน้าครู ก ที่เป็นรองผู้ว่าฯ หรือเป็นปลัดจังหวัดท่านเป็นคนทีกล้าตัดสินใจนะครับ อย่างที่ผมไปเจอที่ร้อยเอ็ด อันนี้ไม่มีปัญหาเลย ท่านบอกว่าอันนี้ทำได้ อันนี้ทำได้ แต่ว่าถ้าโดยรวม ๆ แล้วบางคนจะกลัวมาก แล้วก็ไม่กล้าขยับ เท่าที่ผมไปประชุม กกต. ร่วมกับท่านอาจารย์มา ๒ ครั้ง ผมก็เลยได้วิชาจากท่านอาจารย์ไปพูดกับเขาว่าอันนี้พูดได้ อันนี้พูดไม่ได้ อะไรอย่างนั้นครับ ก็ชัดเจนขึ้นระดับหนึ่ง แต่ว่าผาก กกต. ลองช่วยดูตรงนี้หน่อยนะครับ มันจะได้คลายลง ไม่อย่างนั้นแม้กระทั่งว่าเราไปอธิบายความหมายของรัฐธรรมนูญ เราถึงต้องบอกเลยบอกว่าคุณได้รับการคุ้มครองโดยกฎหมาย เพราะว่าคุณมาเป็นครู ค ครู ง จากเรา แล้วคุณไปอธิบายได้เพราะว่านี่เป็นความหมายจากกรรมการเราแล้ว แต่ว่าถ้าทาง กกต. จังหวัดไม่ช่วยเลยแล้วบางแห่ง ที่อุดรฯ ที่อะไรโฆษณาว่ามันไม่มี อันนี้ผมก็กังวลใจมาก บางพื้นที่ ท่านอาจารย์อมรก็แนะนำดีนะ มันควรจะมีรถแห่ไหม มีอะไรอย่างนั้นครับ แต่หลัง ๆ มาผมก็เริ่มเห็นบางจังหวัดเขาเดินรณรงค์กัน ก็ดีขึ้น ๆ ตามลำดับ อันนี้ก็ต้องขอขอบคุณด้วยนะครับ ที่นี้สิ่งที่อยากเรียนถามก็คือว่า เนื่องจากเราไปพบเรื่องข่าวส่งจดหมายอะไรต่าง ๆ ทาง กกต. ตอนนี้มีมีเบาะแสบอะไรไหมที่ว่าเขาเคลื่อนไหวอะไรกันที่มันจะต้องจับตา ผมเข้าใจว่า ๒-๓ สัปดาห์สุดท้ายน่าจะมีย่อไรออกมาอีกนั้นประการที่ ๑

วันพฤหัสบดีที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๕๙

ประการที่ ๒ คือในโค้งสุดท้ายเราทำอันนี้ออกมา ๙ ประเด็น เราจบในหน้า ๑ แล้วฝากไปขึ้นเป็น soft file ให้ทางกระทรวงมหาดไทยโหลดตัวนี้ไปเป็นคู่มือของ ครู ค ครู ง อันนี้เป็นคู่มือที่เขาไปแจกถึงชาวบ้าน แล้วเขาก็บอกได้ด้วยว่าอ่านตัวเต็มได้ที่ไหน ถ้าท่านอาจารย์ มิ่งบเหลือนอกจากพิมพ์ตัวหลัก ๒๗๙ เป็นเล่มอย่างที่ว่า ผมฝากให้อาจารย์พิจารณาด้วยว่าถ้าเอา อันนี้กระจายไปหลาย ๆ สื่อ พิมพ์เล่มเล็กบ้าง เล่มใหญ่บ้าง แล้วก็ให้เขาเห็น ๙ ข้อเรียงเป็นแผ่นเดียว หน้าเดียว ท่านอาจารย์อาจจะเต็มธรรงค์วันที่ ๗ ไปด้วย ผมว่าอ่านง่ายและทำความเข้าใจง่ายครับ

ประธาน : ที่เราพิมพ์ไม่ถึง ๑ บาท ใช้น้ใหม่ครับ

นายภัทร คำพิทักษ์ : ๕๐ สตางค์ เราพิมพ์ไป ๒,๐๐๐,๐๐๐-๓,๐๐๐,๐๐๐ เล่ม เราพิมพ์ไปแจกในปั้มบางจากทั่วประเทศ เมื่อก่อนไปพูดกับ Central เขาก็รับปากว่าจะแจกให้ ตอนชำระเงิน และกำลังดูอยู่ว่าจะไปที่ ปตท. ด้วยหรือเปล่า

นายสมชัย ศรีสุทธิยากร : กราบเรียนท่านประธานครับ เรามีเอกสารอีกชุดหนึ่ง ที่เรียกว่าเป็น booklet คือเป็น ๔ สี ๑๒ หน้า อันนี้พิมพ์ ๒๐ ล้านเล่ม แล้วจะแนบไปกับหนังสือ แจกเจ้าบ้านว่าบ้านนี้ประกอบด้วยคนมีสิทธิออกเสียงกี่คน อย่างไรบ้าง ใช้สิทธิได้ที่ไหน booklet ๑๗ ล้านเล่มส่งถึง ๑๗ ล้านครัวเรือน ซึ่งจะเริ่มทยอยส่งแล้ว สาเหตุที่ยังไม่ส่งก่อนหน้านี้เพราะว่า ต้องรอให้การปิดการลงทะเบียนนอกเขตจังหวัดจบก่อน เพราะตรงนั้นจะรู้ว่าใครอยู่ที่ไหน ชื่ออยู่ อยู่หรือเปล่า ปิดลงทะเบียนนอกเขตวันที่ ๗ กรกฎาคม พอปิดแล้ว ๑๐ วันประมวลผล และพิมพ์หนังสือแจกเจ้าบ้าน หลังจากนั้นทยอยส่ง ขณะนี้อยู่ในขั้นของการทยอยส่งแล้ว น่าจะถึง บ้านทุกครัวเรือน ช้าสุด ๑๕ วันก่อนวันออกเสียงประชามติ ประมาณวันที่ ๒๔ และวันที่ ๒๕

ประธาน : เล่มที่มาให้เราช่วยทำให้ใช้น้ใหม่ครับ

นายสมชัย ศรีสุทธิยากร : ใช้น้ครับ ที่ขอให้ทาง กรธ. ทำให้ ๖ หน้า

ประธาน : อันนั้นเรารอว่าเมื่อไรจะไปถึง

นายสมชัย ศรีสุทธิยากร : เรามีสำรองเผื่ออีกจำนวนหนึ่ง ๑๗ ล้านครัวเรือนส่งหมด เราพิมพ์เกินอีก ๓,๐๐๐,๐๐๐ เล่ม ตอนนี้อยู่มี stock เหลือที่ กกต. ประมาณสัก ๔๐๐,๐๐๐ เล่ม แต่ว่าจะมีคนขอมาเรื่อย ๆ ถ้า กรธ. ต้องการตัวนี้เท่าไรบอกได้เลยตอนนี้จะได้ตัดมาให้เลย เช่น ถ้าขอ ๑๐๐,๐๐๐ เล่ม จะให้ ๑๐๐,๐๐๐ เล่มได้เลย

นายประพันธ์ นัยโกวิท : ส่งมาให้แล้ว ๑๐๐,๐๐๐ เล่ม ท่านจะให้อีกใช้น้ใหม่ครับ

วันพฤหัสบดีที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๕๘

นายสมชัย ศรีสุทธิยากร : ยังให้อีกครับถ้าท่านต้องการ แต่ต้องรีบขอเพราะว่า
จะมีคนขอมาเรื่อย ๆ เราพยายามจะระบาย ท่านขอด้วยปากเปล่าวันนี้เลยผมจะได้ไปล็อกได้เลย

ประธาน : ถ้าอย่างนั้นขออีก ๑๐๐,๐๐๐ เล่ม

นายสมชัย ศรีสุทธิยากร : ได้ครับ

นายประพันธ์ นัยโกวิท : เดี่ยวผมจะให้ทางเจ้าหน้าที่สภาเอารถไปรับเลยครับ

นายสมชัย ศรีสุทธิยากร : ผมขอประสานแล้วไปเอาฟรังก์นี้ได้เลย ๑๐๐,๐๐๐ เล่ม
ที่นี้ประเด็นหลัก ๆ ซึ่งผมคิดว่าจะมาพูดคุยปรึกษา ๒ เรื่อง

เรื่องแรก คือเรื่องที่เราคุยกันช่วงนี้ว่าทำอะไรให้คนมีโอกาสได้รู้ได้เข้าใจมากขึ้น
ตอนนี้เท่าที่ดูแล้วส่วนนี้ก็เป็นส่วนหนึ่งซึ่งเป็นประเด็นที่พูดคุยกันเหมือนกับว่าสังคมไม่เปิดกว้าง
ไม่เปิดโอกาสให้กลุ่มเห็นต่างแสดงความคิดเห็น ประชาชนยังไม่รู้เนื้อหาสาระของรัฐธรรมนูญ
ถึงขนาดจะพาไปว่าการทำประชามติคราวนี้ไม่ชอบธรรม ผลมาอย่างไรก็จะไม่รับอะไรแบบนั้น
ตอนนี้ทาง กกต. เองก็พยายามจะทำให้คนรู้ให้กว้างที่สุด ไม่ว่าจะเป็นการจัดรายการ ๑๓ ครั้ง
ซึ่ง ๑๓ ครั้งนี้เป็นของ กรธ. ๓ ครั้ง ของ สนช. ๒ ครั้ง ของ กกต. เอง ๒ ครั้ง อีก ๖ ครั้งที่ยังเป็น
คนจัดเอง ขณะนี้เกลี้ยกล่อมจนกระทั่งเป็นรายการที่เป็นธรรมแล้ว คือมีการเชิญคน ๒ ฝ่ายมา
อย่างเท่าเทียมกัน คนซึ่งเป็นตัวหลัก ๆ ของอีกฝ่ายหนึ่งก็ได้ถูกเชิญมาออกด้วยใน ๖ ครั้งหลัง
เพราะฉะนั้นตรงนี้เราทำได้ว่าเท่าเทียม เปิดชื่อได้เลย ๑:๑ เท่ากันตลอด อันนี้คิดว่าคงมีออกมา
แล้วการเผยแพร่ก็อย่างที่ว่าไว้คือเวลา ๑๗.๓๐-๑๘.๐๐ นาฬิกาของทุกวันจันทร์ พุธ และ run
ในช่อง digital อีกประมาณ ๒๐ ช่องในวันรุ่งขึ้น และยังเอาคลิปทั้งหมดไปไว้ใน app ฉลาดรู้
ประชามติ ซึ่งสามารถดูย้อนหลังได้ อันนี้ถือว่าเป็นวิธีการที่ทำแล้ว หรือการพิมพ์เผยแพร่
ในหนังสือพิมพ์ก็จะทำเพิ่มเติมอย่างที่ได้กราบเรียนท่านไป หรือการทำ booklet ที่จะส่งไปก็เป็น
ทุกช่องทาง ตอนนี้ผมได้ไปทาบตามสถานีโทรทัศน์ Thai PBS ว่าขอให้เขาจัดรายการอีก ๑๐ ครั้ง
ครั้งละ ๕๐ นาที โดยออกทุกวัน เริ่มตั้งแต่วันจันทร์ที่ ๒๕ ไล่ไป จันทร์ อังคาร พุธ พฤหัสบดี ศุกร์
ไปจบวันที่ ๕ สิงหาคม โดย ๑๐ ครั้งนั้นบอกเขาว่าเอาเรื่องที่เป็นปัญหาปากท้องของประชาชน
เอาเรื่องที่จับต้องได้ เอาเรื่องที่ยังไม่ชัดเจนว่าเกิดอะไรกันแน่ ตัวอย่างเช่น ๓๐ บาทรักษาทุกโรค
ออกมาระยะหนึ่งเลยเป็นอย่างไร มันหายไปหรือเปล่า รักษาฟรีไหม หรือไม่ฟรี เรื่องเรียนฟรี ๑๒ ปี
เอาไปเลยครั้งหนึ่ง เรื่องเกี่ยวกับการจัดการทรัพยากรธรรมชาติของประเทศที่ว่าจะเป็นเรื่องของ
ทรัพยากรต่าง ๆ น้ำมันอะไรก็แล้วแต่เป็นอย่างไรครั้งหนึ่ง เรื่องสนธิสัญญาอธิปไตยเหนือดินแดน

วันพฤหัสบดีที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๕๙

เวลาไปทำสัญญากับต่างชาติแล้ว ถ้าหากว่าเข้าสภาภายในกี่วัน รัฐสภาไม่มีความเห็นอย่างไร
รัฐบาลสามารถดำเนินการอย่างไรเป็นครั้งหนึ่ง คือเอาเนื้อหาที่เป็นรูปธรรมแล้วก็กลายเป็นข่าวลือ
ขณะนี้คือข่าวลือ เป็นวิซามาร์ เช่น ไปบอกว่าถ้ารับ ๓๐ บาทจะหายไป ถ้ารับแล้วจะไม่ได้เรียนฟรี
ม.๔ ม.๕ หรือถ้ารับแล้วเบี้ยผู้สูงอายุจะหายไป นี่คือนี่ซึ่งเป็นความเข้าใจที่ยังไม่ชัดเจน แต่ขอให้
Thai PBS จัด ๑๐ ครั้ง หัวข้อเป็นแบบนี้ แล้วเชิญคน ๒ ฝ่ายโดยที่เป็นลักษณะการเสวนาพูดคุยกัน
ไม่ใช่ debate แต่เป็นการแสดงให้เกิดความชัดเจนออกไป Thai PBS กำลังจะเอาเรื่องนี้เข้าบอร์ด
อาจจะเป็นวันนี้ วันพรุ่งนี้ ผมขายไอเดียนี้นี้กับทางกลุ่มคณาจารย์ที่เขาเป็นปัญหา ประเทว่าไม่เคย
พอใจกับบรรยากาศที่เป็นอยู่ เขาก็พอใจ ตอนนี้ถ้าหากว่าในกรณีซึ่งทาง กรธ. เห็นสมควร
ผมก็อยากจะเรียนเชิญ กรธ. คือทุกครั้งจะมี ๑ คนกับ ๑ คน หัวข้อต่าง ๆ เต็มส่งมาให้ กรธ. ครับ
ตอนนี้ถ้า กรธ. พร้อมก็อาจจะให้ กรธ. ลงในวันที่ กรธ. เห็นว่าสมควร อันนี้ถือว่าการจัดอีกอย่าง
ที่จะทำให้เกิดความเข้าใจในแต่ละเรื่อง ผมเน้นบรรยากาศให้เป็นบรรยากาศของวิชาการถกเถียงกัน
ในเชิงเหตุผล ไม่ก้าวร้าว ไม่รุนแรง ไม่ใช่อารมณ์ และไม่ให้เกิดความรู้สึกว่าฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งเป็นเหยื่อ
ที่อยู่ท่ามกลางหมู่เสือ ให้เป็นลักษณะของการมาพูดคุยกัน อันนี้ก็เป็นแนวทางอันหนึ่ง ถ้าหากว่า
ได้รายละเอียดกับทาง Thai PBS แล้วก็คงจะขอความกรุณาว่าอาจจะติดต่อกลับมาที่ทาง กรธ.
อาจจะไม่ได้เป็นมติ กรธ. แต่อาจจะเป็น กรธ. ส่วนบุคคลก็ได้ หรือจะเป็นมติว่า กรธ. จะมองว่า
จะจัดสรรใครไปแต่ละครั้งก็ได้ จะเพิ่มอีก ๑๐ ครั้ง ครั้งละ ๕๐ นาที อันนี้เป็นอีกแนวทางหนึ่งครับ

ประธาน : ที่ต้องระวังก็คือพิธีกร หากคนที่เป็กลาง ๆ หน่อย เชิญครับ

นายภัทร คำพิทักษ์ : ขออนุญาตครับ เรียนท่านอาจารย์สมชัยเป็นข้อมูลครับ
พรุ่งนี้ทูตยุโรป ๒๑ ประเทศจะออกจดหมาย complain ว่าเราไม่เปิดเวทีเปิดกว้าง ไม่ได้เป็นแถลง
นอกประเทศ แต่เป็นทูตที่อยู่ในประเทศไทยจะแถลงอันนี้ออกมา จะเรียกร้องให้เปิดบรรยากาศ
ของการถกเถียงเท่าที่ผมเช็พบว่าได้ พรุ่งนี้เขาจะออกมาทูต ๒๑ ประเทศ

อันที่ ๒ ที่ท่านอาจารย์สมชัยพูดมานั้นผมคิดว่าที่ผ่านมาเขาเป็นคนกำหนดเกม
หัวข้อต่าง ๆ เขาเป็นจุดมาทั้งนั้น คือหลายเรื่องเราพูดไปแล้ว พูดง่าย ๆ ว่ายังโกหกอยู่ อย่างเช่น
เรื่อง ๓๐ บาท เขาก็ทำเอกสารโกหกอยู่ ผมคิดว่าจัดเวทีอย่างนี้ก็ได้ แต่พอไล่ประเด็น เช่น
สนธิสัญญา ๓๐ บาทอะไรพวกนี้มันเป็นเกมที่เขากำหนด แล้วทำให้เราต้องกระโดดลงไปอยู่ในนั้น
ผมคิดว่าเอาบางส่วนของเขา อีกส่วนหนึ่งเราน่าจะเป็นคนกำหนด ผมคิดว่าอะไรที่ควรเผยแพร่

วันพฤหัสบดีที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๕๙

เขาก็ต้องอยู่ในเกมเราบ้าง ผมรู้สึกอย่างนั้น ไม่อย่างนั้นเขาก็จะปักธงให้เรากระโดดตามเขาไป ๑๐ หัวข้อ พอเราพูด ๑๐ หัวนี้ เดี่ยวเขาก็ไปสร้างเรื่องใหม่อีกแล้วเราก็ต้องไปตามแก้เรื่อย ๆ ไปถึงวันที่ ๗ ผมว่าเราเหนื่อย ผมรู้สึกอย่างนั้นครับ

นายสมชัย ศรีสุทธิยากร : ในกรณีเรื่องพูด ถ้าเราแก้เกมโดยการบอกว่าเรามีตัวนี้แล้ว มันเท่ากับว่ายังพอทำให้เขาสลายความคิดไปได้ว่าไม่มี เราบอกมี ซึ่งผมว่าอาจจะเป็นแนวทางหนึ่ง แต่อาจจะเป็นเหมือนกับว่าทาง กกต. ได้ปรึกษาหารือกับทาง กรธ. ก็ให้มีบรรยากาศให้มีการเพิ่มรายการต่าง ๆ เข้าไป แล้วก็อยู่ในระหว่างออกแบบรายการได้ใหม่ครับ โดยยังไม่ต้องไปรับปากว่า มีอะไรเกิดขึ้น แต่อยู่ในระหว่างการออกแบบรายการว่าจะจัดอย่างไร เพื่อให้ประชาชนหรือทุกฝ่าย ที่เห็นต่างสามารถที่จะมีส่วนร่วม เมื่อเข้าที่ผมคุยกับทางกลุ่มคณาจารย์ผมบอกว่า ๑๐ ครั้งนี้ ผมให้ท่านแค่ ๔๐ เปอร์เซ็นต์ ให้ท่านแค่ ๔ เพราะว่าสังคมไม่ได้ประกอบด้วยกลุ่มท่านเท่านั้น สังคมยังประกอบด้วยภาคส่วนอื่น ๆ ที่เขาอาจจะ เป็น stakeholder เป็นผู้มีส่วนร่วมด้วย ดังนั้น ถือว่าท่านพูดมากผมให้ท่าน ๔ ครั้ง ใน ๑๐ ครั้ง ให้ ๔๐ เปอร์เซ็นต์ ซึ่งเขาก็พอใจด้วยเหตุผลว่า ไม่ใช่เขาคนเดียวที่จะมาพูดเป็นฝ่ายที่ตรงกันข้าม ยังมีคนอื่น ๆ อีก อันนี้ก็ เป็นแนวทางซึ่งน่าจะพอ เป็นไปได้ เราอาจจะให้ความเห็นไปเพื่อสลาย dialogue สลาย argument ของทาง EU ว่านี่เราทำ แต่อยู่ระหว่างการ design ก็เป็นการสลาย argument ตัวนี้ไป

นายภัทระ คำพิทักษ์ : ขออนุญาตท่านอาจารย์ครับ ผมว่าก็เป็นแนวทางหนึ่ง ที่จะตอบทางสังคมได้ ผมคิดว่าถ้าเราเอาเจ้าภาพอื่นเข้ามาร่วมอย่างที่ท่านอาจารย์ว่า อย่างเช่น เจ้าของประเด็นในเรื่องอื่น ๆ เรื่องประชาชนจริง ๆ เรื่องสิทธิชุมชน มันจะสร้างบรรยากาศอีกแบบหนึ่ง ไม่อย่างนั้นมันจะกลายเป็น counter กัน เสร็จแล้วคนก็เบื่อกันมาทะเลาะกันอีกแล้วอะไรอย่างนี้ ประเด็นถัดมาคือมีข้อหนึ่งต้องระวังเหมือนกัน เอกสารคำโต้แย้งของเขา พอเขาออกปั๊บเขาบอกว่า เขาไปยื่นที่ กกต. แล้ว กกต. ไม่ได้ว่าอะไร เขาก็เอาอันนี้เป็นภูมิคุ้มกันเลยว่า กกต. ไม่ได้ว่าอะไร พอมาถึงพวกเรา พวกเราทำไมบอกว่าถ้อยคำตรงนั้นมีปัญหา ตรงนี้มีปัญหา ซึ่งผมคิดว่าเขาเอง ก็ไม่ยอมพูดจริง ๆ ไปทั้งหมดว่าสิ่งที่บอกไม่เป็นปัญหา แต่ถ้าคุณอยากจะใช้สิทธิในการเรียกร้อง ให้คนอื่นโหวต no เกิด ครู ก ครู ข ไปเดินสายแล้วบอกให้โหวต yes มันจะไม่เป็นปัญหาหรือ คือผมคิดว่าเขาพูดกฎหมายแบบปิด ๆ ไปนิดหนึ่ง พอปิด ๆ นิดหนึ่งแล้วเขาก็กับ กกต. พอเขาไป ขึ้นบนเวทีมันเลยพูดกันยาก พอพูดกันยากมันควรจะพูดกันใหม่ในเมื่ออีกคนหนึ่งพูดไม่จบ แล้วกลายเป็นว่าพอไปถึงแล้วคุณไม่เคารพกฎหมายหรือในเมื่อกฎหมายประชาชาติเป็นแบบนี้

วันพฤหัสบดีที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๕๙

เขาก็ไปออกอีกรูหนึ่งบอกว่ากฎหมายมันไม่ชอบธรรม อันนี้ชัดเจนมีเขียนอยู่ใน comment ตามข่าวต่าง ๆ ใน social media เขาพูดเลยบอกว่ากฎหมายประชามติไม่เป็นธรรม เขาไม่ยอมรับ มันกลายเป็นแบบไม่ใช่เหตุผลหรือครับ ทีนี้เราจะแก้กันอย่างไรมั้ย ผมก็เห็นใจท่านอาจารย์ด้วย ในเรื่องนี้ครับ

นายสมชัย ศรีสุทธิยากร : ขออนุญาตครับ อันนี้คือประเด็นที่ ๒ ที่ผมอยากจะปรึกษาว่าเราจะมีความเห็นที่ชัดเจนแล้วบอกต่อสังคมเลยได้ไหมว่าขึ้นไหนผิด ผมใช้คำนี้เลยนะครับ ขึ้นไหนไม่ผิด ซึ่งถ้าบอกชัดเจนไปแล้วขึ้นไหนผิดเจอก็ต้องจับแล้วต้องเตือนล่วงหน้าว่าคุณแจกไม่ได้ ผมขออนุญาตที่เราอาจจะมองเป็นขึ้น ๆ อย่างเช่น

ขั้นที่ ๑ ความเห็นแย้ง ในความเห็นส่วนตัวผมคิดว่าขั้นนี้ไม่ผิด ถ้า กรธ. เห็นว่าผิด กรธ. ต้องชี้ประเด็นว่าผิดอย่างไร เพราะในแง่ของความเห็นแย้งขั้นนี้ผมคิดว่าเป็นการให้ความเห็นในเชิงวิชาการ อาจจะมีบางบรรทัดที่เข้าค่ายหมิ่นประมาทส่วนบุคคล ก็คือไปหมิ่นประมาทประธาน ป.ป.ช. ว่าเป็นคนของท่านพลเอก ประวิตร อันนั้นคือหมิ่นประมาทส่วนบุคคล ซึ่งไม่ใช่ผิดกฎหมายประชามติ ดังนั้นขั้นนี้ส่วนตัวผมเองผมคิดว่าแจกได้

ขั้นที่ ๒ คือ ๗ เหตุผล ใบปลิวเป็นรูปทหารเขมือบรัฐธรรมนูญ ความเห็นส่วนตัวของผมคือผิดจากข้อเท็จจริงหลายเรื่องทีเดียว ซึ่งถ้า กรธ. ชี้ว่าผิด ผมก็จะเตือนไปทางสังคมบอกว่าขั้นนี้แจกไม่ได้ มีในครอบครองได้ไม่ผิด แต่แจกไม่ได้ ถ้าแจกก็คือผิดมาตรา ๖๑ วรรคสอง แล้วผมก็จะบอกไปทุกพื้นที่ทั้งประเทศไทย บอกไปทุก สน. แจกที่ไหนจับที่นั่น แต่ก็ต้องบอกนักศึกษาไปก่อนว่าผมบอกคุณแล้วว่าผิด ดังนั้นคุณต้องยุติการแจกขั้นนี้ ที่ผ่านมาก็ไม่เป็นอะไร ไม่รู้ก็ผ่านไป เราไม่รู้พื้นที่ แต่จากนี้ไปถ้าบอกแล้วว่าผิด แจกเจอที่ไหนจับที่นั่น ฟ้องดำเนินคดีทันที

ขั้นที่ ๓ สติกเกอร์ที่เขาทำกัน ผมก็มีแนวทางว่าการแจกสิ่งของดังกล่าวเป็นการรณรงค์ไม่ผิดแต่สุ่มเสียง คำว่า สุ่มเสียงคืออะไร สุ่มเสียงที่จะผิด พ.ร.บ. ว่าด้วยการออกเสียงประชามติร่างรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖๑ (๒) แจกสิ่งของที่มีมูลค่าเพื่อโน้มน้าวใจคนให้ออกเสียงไปทางใดทางหนึ่ง แต่ว่าเรื่องนี้ กกต. มีแนววินิจฉัยต่างกันในอดีต บางคนบอกว่าคิดเป็นเงินได้ ผิด ๑ บาท ๒ บาท ผิดหมด ใบแดงหมด แต่ กกต. บางชุดก็บอกว่าเล็ก ๆ น้อย ๆ ไม่ผิด ดังนั้นวิธีการเตือนก็คือว่าอย่าแจกดีกว่า อาจจะผิดหรืออาจจะไม่ผิดไม่รู้ แต่ถ้ามีคนร้อง กระบวนการเข้าสู่การพิจารณาก็ต้องเข้าที่ประชุม กกต. และเราหาไม่ได้ว่าที่ประชุม กกต. จะบอกว่าผิดหรือไม่ผิด เพราะแนวในอดีตบางที่แจกปฏิทินก็ใบแดง บางที่แจกก็ไม่ใบแดง แล้วแต่ที่ผ่านมา ท่านประพันธ์กับท่านอภิชาติยืนยันได้นะครับว่า-----

วันพฤหัสบดีที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๕๙

กรณีแจกสตักเกอร์ แจกปฏิทิน กกด. มีแนววินิจฉัยที่แตกต่างกันไปหลายกรณี เพราะฉะนั้นชั้นที่ ๓ ผมจะให้ความเห็นว่าท่านทำได้แต่มันสุ่มเสี่ยง ดังนั้นถ้าเป็นไปได้คือแจกญาติมิตรได้ แต่ว่าแจกในที่สาธารณะไม่ควรดำเนินการเพราะจะมีคนร้องเรียนแล้วจะเป็นปัญหา ถ้าเราเห็นตรงกันทำนองแบบนี้กระบวนการในการสื่อสารกับสังคมออกไปก็จะเกิดความชัดเจน แต่ผมไม่ทราบในแง่ของทาง กรธ. ได้มีการวิเคราะห์ในเอกสาร ๓ ชั้นนี้อย่างไรบ้าง ขอความกรุณาความเห็นจาก กรธ. ครับ

ประธาน : เรากำลังวิเคราะห์อยู่ ถ้าเสร็จแล้วเราจะส่งไป รวมทั้งเล่มนี้ด้วย เล่มนี้ถ้ามองในแง่ว่ามันเท็จไหม ก็อาจจะไม่ถึงขนาดเท็จ แต่มันเป็นการให้ความเห็นแบบปิดเปื้อนเวลาทำไปเราจะชี้ให้เห็นแต่ละอันว่ามันเป็นอย่างไร

นายสมชัย ศรีสุทธิยากร : ส่วนของลำปางที่เป็นจดหมายเห็นตรงกันว่าเท็จครับ แล้วผมก็บอกไปยังทุกพื้นที่แล้วว่า กกด. จังหวัด จังหวัดไหนเจอสิ่งนี้แจ้งความดำเนินคดีได้ทันทีที่เป็นจดหมาย แล้วให้สัญญาณไปว่าตำรวจถ้าดูข้อมูลกล้องวงจรปิดพบว่าใครส่งจับได้เลย เฉพาะจดหมายที่ลำปาง เชียงใหม่ อันนั้นเห็นตรงกันว่าเท็จ แต่ประเด็นที่เท็จนี้ถ้า กรธ. มีหนังสือ backup มาด้วยก็ดี แต่เบื้องต้นเรา broadcast ไปแล้วบอกว่าอันนี้ผิด แต่การ backup จาก กรธ. ก็สำคัญว่า กรธ. ก็ต้องช่วย backup ว่ามันเท็จด้วย

ประธาน : บางทีทาง กกด. จะมีหูตากว้างกว่า กรธ. เพราะมีทั่วประเทศ ถ้าเจอแล้วช่วยส่งมาให้ กรธ. ด้วยสักชุดหนึ่ง เราก็จะได้เอามาวิเคราะห์ดูนะครับ

นายสมชัย ศรีสุทธิยากร : อันนี้ท่านดูแล้วหรือยังครับ

นายภัทร คำพิทักษ์ : อนุกรรมการดูแล้วครับ

นายสมชัย ศรีสุทธิยากร : อันนี้ผมให้ความเห็นส่วนตัวว่าเท็จ ผมก็บอกคณาจารย์ไปว่าให้ไปบอกเด็กว่าห้ามแจก แต่ผมบอกว่าผมจะขอ backup จาก กรธ. ว่า กรธ. เห็นตรงกันไหม ถ้า กรธ. เห็นตรงกัน ผมพูดทันทีได้เลยว่าเห็นตรงกัน ไม่ทราบว่าเบื้องต้น กรธ. ได้พิจารณาไหมว่าเท็จ คือจะได้พูดให้ตรงไปเลย ผมได้เห็นอาจารย์อุดมพูดว่าเท็จนะครับ

นายเอียรชัย ณ นคร : เรียนท่านอาจารย์สมชัยครับ ในแผ่นปลิว ๗ เหตุผลไม่รับร่าง เราพิจารณาไปเมื่อคราวที่แล้ว อนุกรรมการจัดทำเนื้อหาในการเผยแพร่ร่างรัฐธรรมนูญเห็นตรงกันว่า เป็นเท็จ มีเจตนาปิดเปื้อน ในแต่ละหัวข้อที่ตั้งไว้กับเนื้อหาที่อยู่ภายใต้หัวข้อนั้นมันเสริมกันในลักษณะที่ทำให้คนเกิดเข้าใจผิด อันนี้เรามีความเห็นไปแล้ว เหลือแต่เรื่องของความเห็นแย้งที่พรุ่งนี้จะประชุมกันครับ

วันพฤหัสบดีที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๕๙

ประธาน : เตียวเราทำไปให้ชัดเจน

นายสมชัย ศรีสุทธิยากร : ถ้าเช่นนั้นผมพูดไปเลยว่าอันนี้ กรธ. กับ กกต. เห็นตรงกันว่าเป็นเท็จ ดังนั้นห้ามแจก แต่ครอบครองไม่ผิดนะ แต่ห้ามแจก ถ้าแจกเจอที่ไหนจับที่นั่น ที่ผ่านมาไม่เป็นอะไร แต่ขอแจ้งให้รู้ว่าจากนี้ไปห้ามแจกขึ้นนี้

ประธาน : แจกหรือเผยแพร่ บางทีไม่ได้แจกแค่เอาไปให้เพื่อนดู

นายสมชัย ศรีสุทธิยากร : อันนั้นมือเราคงไปไม่ถึง แต่ถ้าเขาไปเดินแจกที่สาธารณะหรือว่าเว็บไซต์มีการเผยแพร่อยู่ก็ต้องเอาออก ก็คงจะเตือนไปทำนองแบบนั้น เราให้เวลาเขากลับตัวนิดหนึ่ง คือคงไม่ได้ดำเนินการทันที ผมไม่อยากให้เป็นประเพณีว่าสร้างบรรยากาศให้เกิดความตึงเครียดมากเกินไป คือถ้าเขาสามารถที่จะรับรู้แล้วก็ปรับตัวได้ก็ให้โอกาสเขาดีกว่า

ประธาน : เรื่องที่มีคนบ่นว่าเราไม่เปิดโอกาสให้เขาพูดโต้แย้งมันมีที่ไหน เคยมีใครห้ามไหม ผมก็เห็นเขาจัดกันบ่อย ๆ นี่ก็มีหนังสือมาชวนเราไปร่วมจัดอีกอันหนึ่ง ก็จัดกันอยู่เรื่อยเกือบจะทุกอาทิตย์ มหาวิทยาลัยโน้น มหาวิทยาลัยนี้ อยากพูดอะไรก็พูดไป ถ้าพูดอะไรออกมาแล้วมันไม่จริงเราก็ปฏิเสธเท่านั้นเอง ก็ยังไม่เคยเห็นใครไปจับกุม เว้นแต่ไปเดินแจกใบปลิวอะไรที่มันผิด ผมว่า กกต. อาจจะต้องมี list ว่าใครเขาจัดอะไร event ที่ไหนบ้าง ฝ่ายไหนจัด ๆ แล้วเวลาพูดที่ไม่รู้เรื่องมาบอกเราจะได้บอกให้มันรู้ว่านี่ไงที่เขาจัดกัน แม้กระทั่งหนังสือพิมพ์คุณก็ลองไปอ่านดูมีทั้ง pro & con ที่จริง con มากกว่า pro ด้วยเข้าไปในสื่อหนังสือพิมพ์

นายประพันธ์ นัยโกวิท : ขออนุญาตครับ เอกสารที่แจกที่ลำปาง เชียงใหม่ ลำพูน เราก็ยังไม่ได้เห็นตัวเอกสาร เพียงแต่ทราบจากทางการข่าวซึ่งมันก็ไม่ใช่ official แล้วไม่รู้ตรงหรือเปล่า ทำอย่างไรเราถึงจะได้สำเนาอันนั้น ไม่อย่างนั้นเราก็ไม่รู้จะวิเคราะห์อย่างไร เพราะว่าทาง กกต. เป็นคนมีเอกสารเหล่านั้น เราไม่มีเลย เรารู้จากการข่าวเท่านั้นเอง ทำอย่างไรจะได้แล้วเราจะได้อะไร

ประธาน : ช่วยส่งมาให้เราได้ไหมครับ กกต. เป็นคนจับใช้ไหมครับ เชิญครับ

นายสมชัย ศรีสุทธิยากร : มีทั้งที่ลำปาง มีทั้งเชียงใหม่ มีทั้งที่ประชาชนแจ้งผ่าน application ตาสับปะรดก็มี ทั้งไปรษณีย์เป็นคนแจ้งเราก็มี ตอนนี้ทางไปรษณีย์ต่าง ๆ ก็ alert ในเรื่องนี้แล้ว ล่าสุดผมได้รายงานเมื่อสักครู่ก็คือมีแบบนั้นที่เชียงใหม่อีกชุดหนึ่ง อีก ๔,๑๒๖ ฉบับ ข้อความเหมือนกับที่พบก่อนหน้านี้ แล้วก็บอกว่าต้นทางมาจากพื้นที่เขตดุสิต กทม. ตอนนี้ไปรษณีย์จำแนกไม่ยากเลย ถ้าเห็นหน้าตาแบบนี้เขาจะ freeze ไว้ก่อน เพราะฉะนั้นการแจกจ่ายคงจะไม่ง่าย

คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

สิริพร ๒/๘

วันพฤหัสบดีที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๕๙

ถ้าผ่านทางช่องไปรษณีย์ แล้วทางตำรวจเองก็คงจะอยู่ในขั้นของการที่จะสืบสวนกลับไปว่าใครเป็นผู้ส่ง แต่เราจะส่งสัญญาณชัดเจนว่าผิดแล้วก็แจกไม่ได้ ถ้าสามารถเชื่อมโยงไปยังผู้แจกได้ด้วยวิธีการอย่างไรก็แล้วแต่ก็ต้องดำเนินการจับกุม เพราะโดยสาระของเอกสารชิ้นนี้มีอยู่ ๓ เรื่องที่เป็นประเด็นเท็จ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของ ๓๐ บาท เรื่องของเรียนฟรี ๑๒ ปี เรื่องของเบี้ยผู้สูงอายุทั้งหมด ๓ เรื่องครับ

ประธาน : เชิญคุณภุมรัตน์ครับ

นายภุมรัตน์ ทักษาดิพงษ์ : ผมขออนุญาตเรียนถามอาจารย์สมชัย ๒ เรื่องนะครับ เรื่องแรกก็คือที่มีการทำเสื่อยึดแล้วตรงนี้เขียนว่า รับหรือไม่รับร่างรัฐธรรมนูญ คำว่า รับ ตัวมันเล็กนิดหนึ่ง แต่ไม่รับตัวใหญ่ ทีนี้ถ้าจะให้ผมเดาก็คือเขามีเจตนาที่สื่อกับคนที่พบเห็นว่าไม่รับ เวลานี้ก็จะมีคนอีกด้านหนึ่งก็ทำเสื่อยึดออกมาเหมือนกันบอกว่ากูจะรับมีอะไรเปล่า ก็มีเจตนาเหมือนกันก็อยากจะเรียนถามว่ามันผิดหรือไม่ผิดอย่างไร สมควรไม่สมควรอย่างไรครับ

วันพฤหัสบดีที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๕๙

นายสมชัย ศรีสุทธิยากร : ประเด็นนี้รับตัวเล็ก ๆ ไม่รับ ตัวใหญ่ อันนี้มาจาก อาจารย์พิชญ์ พงษ์สวัสดิ์ จากจุฬาฯ รุ่นน้องอาจารย์อมร อาจารย์เห็นนะครับ แล้วก็ยังมีอีก version หนึ่ง อาจารย์พิชญ์ก็ไปแจกให้อาจารย์เกษียร เตชะพีระ ที่รัฐศาสตร์ ธรรมศาสตร์ ไม่รับเป็นศิษย์ ศิษย์นี้ลูกศิษย์นะครับ ไม่รับเป็นศิษย์ไม่ผิดกฎหมาย คือหาวิธีการเล่นให้มันสนุก ไม่รับเป็น ลูกศิษย์ ไม่รับเป็นศิษย์ไม่ผิดกฎหมาย แล้ว ไม่รับ ตัวใหญ่ ๆ ในมุมของกรรมการการเลือกตั้ง เราบอกว่าทำได้ ท่านจะเขียนคำว่า ไม่รับ คำเดียวก็ยังไม่ได้เลย ไม่ต้องมาเลี้ยงบาปเอา รับ คำเล็ก ๆ หรืออก จะเขียนคำว่า ไม่รับ ตัวใหญ่ ๆ ใส่ก็ยังไม่ได้ แต่ต่อไปคือขายได้ไหม ขายก็มีประเด็นว่า ประกาศ กกต. คือถ้าคุณให้ใส่เสื้อหรือการขายเพื่อนำไปสู่การปลุกระดมทางการเมือง จะมีคำว่า เจตนา คือเพื่อนำสู่การปลุกระดมทางการเมือง ดังนั้นตรงนี้ถ้ายังขายกันอยู่แล้วก็ไม่ได้เจตนาไปสู่ การปลุกระดมทางการเมืองและไม่ไปถึงคดีตรงนั้นเราก็กังไม่ไปยุ่งกับเขา เพราะถ้าไปยุ่งกับเขา เขาก็จะรู้สึกจำกัดสิทธิเสรีภาพเหลือเกิน ใส่เสื้อยังไม่ใส่ไม่ได้ ที่นี้ประเด็นต่อไปคือ แจกได้ไหม แจกไม่ได้ ถ้าแจกเมื่อไร ความจริง case อาจารย์พิชญ์เดี่ยวผมจะต้องเอาหลักฐานว่าแจก แกะแจก นะครับ แต่ผมถือว่าเสื้อที่แจกมันคนละเรื่องไม่เกี่ยวกับรัฐธรรมนูญ เพราะศิษย์ของแกคือ ลูกศิษย์ ไม่รับเป็นศิษย์คือ ไม่รับเป็นลูกศิษย์ไม่ผิดกฎหมาย แต่ถ้าเสื้อ ไม่รับ หรือเสื้อ รับ ก็แล้วแต่ แจก จะเข้าข่ายความผิดมาตรา ๖๑ (๒) แจกจ่ายสิ่งของที่มีมูลค่าเพื่อโน้มน้าวใจบุคคล ก็เหมือนกับผู้สมัคร ส.ส. แจกเสื้อ แจกหมวก แจกปากกา แจกข้าวสาร อย่างนี้ผิดกฎหมายตรงนั้น ดังนั้นเบื้องต้นคือทำให้ใส่ไม่ผิด ถึงแม้จะเขียนว่า ไม่รับ อย่างเดียวก็ไม่ผิด หรือ รับ อย่างเดียวก็ไม่ผิด เป็นสิทธิเสรีภาพส่วนบุคคล การขาย トラบใดก็ตามถ้าไม่นำไปสู่การปลุกระดมก็ยังไม่ผิดนะครับ การแจกตัวเดียวก็ผิด ใช้ประโยชน์นะครับ ถ้าเชื่อมโยงไปสู่การให้รับหรือไม่รับ ดังนั้นคุณสุรันทน์ เวชชาชีวะ กับอาจารย์พิชญ์ ที่แกจัดรายการแล้วแกก็มีเสื้อนี้ แกก็บอกมีคนขอแกทุกวัน แต่แกไม่ให้ แกพูดประโยชน์ เพราะรู้ว่าถ้าให้เมื่อไรอาจารย์สมชัยเล่นแกตายก็รู้กัน เป็นอย่างนั้นไป นะครับ ก็ขออนุญาตว่าแนวทางในการที่จะวินิจฉัยจะเป็นแบบนี้ คือเราพยายามยึดตัวบทกฎหมาย ความจริงถ้าตั้งคือขายไม่ได้เลย แต่ผมว่ามันมีเชื่อมโยงประโยชน์ว่า ขายเพื่อนำไปสู่การปลุกระดม ทางการเมือง เราจึงขอว่าถ้าคุณขายเฉย ๆ ไม่เป็นไร แต่ถ้าคุณขายแล้วบอกว่า ทุกคนที่ใส่เสื้อ ที่มีเสื้อแล้ว ๕๐๐ คนเย็นนี้ให้ไปชุมนุมกันที่อนุสาวรีย์ประชาธิปไตย ใส่เสื้อตัวนี้ออกมาพร้อม ๆ กัน เพื่อทวงสิทธิอะไรก็แล้วแต่ทำนองนี้ เล่นทันทีครับ เพราะฉะนั้นต้องเชื่อมโยงไปสู่การปลุกระดม ทางการเมืองก่อน แต่ถ้าใส่จะไปใส่นอน ใส่เที่ยว ใส่ไปตลาดอะไรก็แล้วแต่ ใส่ไปไม่ว่ากัน

นายธิตินันท์ เชื้อบุญชัย : แล้วถ้าขายบาทเดียวละครับ ผิดไหมครับ

นายสมชัย ศรีสุทธิยากร : ผิดครับ ขายบาทเดียวผิด คือขายต้องสมน้ำสมเนื้อ ราคานะครับ

นายธิตินันท์ เชื้อบุญชัย : อันนี้คือ benchmark นะครับ คือผมไม่ยอมมีประเด็นปัญหา ขายหุ้นราคาบาทเดียวอีกครับ

นายสมชัย ศรีสุทธิยากร : คือต้องสมน้ำสมเนื้อกับราคา ถ้าต้นทุนมัน ๒๐๐ ก็ควรจะมี ๒๐๐ อย่างนี้พิสูจน์ได้ นะครับ แต่ไม่ใช่ต้นทุน ๒๐๐ แล้วมาขายบาทเดียว ถ้าขายบาทเดียว ท่านอาจารย์ประพันธ์ ท่านอาจารย์อภิชาติแจกใบแดงไปเยอะแล้วครับพวกนี้ ประเภทว่ามาเลี้ยงบาลีขายของในราคาถูกลงนะครับ

นายอมร วาณิชวิวัฒน์ : ผมเพิ่มเติมนิดเดียวครับท่านอาจารย์ อย่างกรณีอาจารย์เจอกับพวกไปยื่นหนังสือ จริง ๆ แล้วเขาเล่นเกม กกด. หลายเรื่อง แล้วช่วงที่ไปยื่นหนังสือนี้เขาก็ใส่ แล้วก็มีคนติดตามเขาไปใส่โหวต no ซึ่งตรงนี้ผมเข้าใจว่ามั่นส่อเจตนาในการรณรงค์แล้วก็ปลุกกระดมเหมือนกันนะครับ อันนี้ไม่ทราบที่ท่านอาจารย์มีความเห็นอย่างไรครับ

นายสมชัย ศรีสุทธิยากร : ส่วนตัวผมเองผมยังเรียกว่า พยายามผ่อนคลายให้เยอะ คืออย่าไปทำให้เกิดสถานการณ์ที่มันตึงขึ้นนะครับ อะไรที่เล็ก ๆ น้อย ๆ เราก็จะพยายามปล่อยผ่าน เพราะว่าถ้าเราไปตั้งทุกเรื่องบรรยากาศมันจะตึงอัดมากกว่านี้ แล้วก็ action reaction มันจะเกิดขึ้นแน่นอนครับ พอเราไปทำ action เกิดขึ้น reaction ก็เกิดขึ้น ผมก็เลยใช้แนวทางที่ว่าส่วนใหญ่ก็จะเป็นการเตือน เตือนแล้วหยุด หยุดก็จบ ยกตัวอย่างเช่น เด็กที่ไปปราศรัยเดินเพลงที่หน้า กกด. แล้วมันก็ตำผม อาจารย์สมชัยเมื่อก่อนเป็นอาจารย์ธรรมศาสตร์ที่ดี แต่พอมาเป็น กกด. ไม่รู้กินอะไรเข้าไป ไปเสียดินทวาร ผม copy คลิปชุดนั้นไว้เลยทันที แล้วผมบอกผมมีหลักฐานแล้วพ่ungsี้ผมจะไปแจ้งความโรงพักหมิ่นประมาท เขาก็หยุดนะ เขาลบคลิปหมดเลย หยุดเลย เด็กคนนั้นก็ไม่พูดเลย ผมก็ไม่ทำ ตอนนั้นผมไม่ได้ทำอะไร ผมก็ปล่อยไป เหมือนกับพอเตือน พอส่งสัญญาณ แล้วหยุด ก็จบ เพราะฉะนั้นแนวทางที่ทาง กกด. พยายามทำขณะนี้คือเราใช้การปรามเป็นหลัก แล้วก็ดำเนินคดีน้อยมากนะครับ ที่แจ้งความดำเนินคดีไปตอนนี้มีเพียงแค่ ๖ รายเท่านั้น ก็จะเป็นเล็ก ๆ น้อย ๆ ไม่ได้มีอะไรมากมายครับ

ประธาน : ถึงศาลบ้างหรือยัง ๖ รายนั้นถึงศาลบ้างหรือยัง

นายสมชัย ศรีสุทธิยากร : ไม่ถึงครับ ยังแค่ตำรวจแค่นั้นเองครับ ศาลก็ไม่ทราบประมาณเท่าไรนะครับ แต่การเตือนทำนองนี้ได้ผลมากกว่า อย่างเช่น กรณีคำหยาบคายนี้ มีการ post Facebook ของกลุ่มเอ็นจีโอที่ขอนแก่นใช้ถ้อยคำหยาบคาย ฟังไม่ได้เลยนะครับ แล้วก็คำทุกฝ่าย ไม่ได้ตำ ทรธ. คำทั้งรัฐบาลชุดปัจจุบัน คำทั้งรัฐบาลในอดีต คำทั้ง ทรธ. หยาบคายหมดเราก็แจ้งความโรงพัก หลังจากนั้นเขาก็สำนึก เขาก็ยอมรับผิด แล้วก็เท่าที่ผมดู Facebook ต่าง ๆ เริ่มดีขึ้น การใช้ถ้อยคำหยาบคายหายไป ก็คงจะเป็นแนวทางในการดำเนินการที่เราต้องการทำเป็นตัวอย่างให้เห็น

ประธาน : เชิญครับ

วันพฤหัสบดีที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๕๙

นางจรี วิจิตรวาทการ : อาจารย์สมชัยคะ มี ๒ ประเด็นนะคะ อันแรกเมื่อกี้ดิฉัน ฟังไม่ค่อยถนัด เกี่ยวกับเรื่องของรัฐธรรมนูญที่แจกไป ร่างรัฐธรรมนูญนี้มีคนบ่นกันเยอะมาก ที่พิมพ์ผิดอย่างที่เรารวบกัน ทีนี้ไม่ทราบว่าจะชดเชยอย่างไร ที่จริงความผิดโรงพิมพ์เขาก็ผิดนะคะ แล้วเราไม่สามารถจะรู้ได้ก็เล่มที่เป็นอย่างนั้น ทาง กกต. มีมาตรการอะไรบ้าง เราจะได้ชดเชย ให้คนที่บ่นมากันว่าอ่านไม่รู้เรื่อง หน้าหายไปบ้าง สลับบ้าง อะไรบ้าง อันนี้ประการแรก

ประการที่ ๒ ดิฉันกังวลนิดหนึ่งเกี่ยวกับเรื่องการออกแบบที่จะไป ๑๐ เรื่อง ที่ Thai PBS ถ้าสมมุติว่าจะให้มีความสมดุลที่อาจารย์คิดว่าควรจะให้ต่างฝ่ายต่างได้มีโอกาส มาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นก็เป็นเรื่องที่ดี แต่ถ้าสมมุติว่าต่างฝ่ายเราเลือกไม่เต็มใจเป็นฝ่ายเดียวกันหมด แต่มาในชื่อของหลาย ๆ องค์กร จะเป็นอย่างไร สมมุติว่ากรรมการร่างรัฐธรรมนูญแค่คนเดียว แต่ว่ามีอะไรต่ออะไร commendation ที่มาเยอะแยะแบบที่ Thai PBS เคยมีรายการหนึ่ง จะอัดวันที่ ๔ แล้วออกวันที่ ๘ เขาเชิญดิฉันไป พอฟังชื่อแล้วเกือบเป็นลม ดิฉันตกใจ มี ๔-๕ คน มาจากกลุ่มเดียวกันหมดเลย รวมทั้งนักการเมืองด้วยที่เป็นกลุ่มเดียวกัน ดิฉันก็ไม่ได้ไป แล้วก็บอก ให้ฟังว่าอันนั้นมันไม่ใช่อะไรที่มีสมดุล ถ้าแลกเปลี่ยนทางวิชาการ หัวข้อทางวิชาการยินดีที่จะคุยด้วย ไม่ว่าใคร เรื่องอะไร แต่องค์ประกอบต้องออกแบบให้ดีขึ้นหน่อย ต้องเป็นอะไรที่จริง ๆ ตัวจริง แต่ละกลุ่ม แต่ละฝ่ายที่ไม่ใช่เป็นร่วมอุดมการณ์กันทั้งหมดแต่มาในนามขององค์กรต่าง ๆ กันนะคะ ขอขอบคุณคะ

นายสมชัย ศรีสุทธิยากร : เรื่องแรกคือเรื่องรัฐธรรมนูญที่พิมพ์ผิด เท่าที่ทราบคือ ชดเชยให้หมดครับ ถ้าพบที่ไหนก็ส่งเข้ามา แล้วโรงพิมพ์ก็ยินดีที่จะพิมพ์แจกจ่ายกลับไปใหม่ นะครับ โรงพิมพ์รับผิดชอบในเรื่องนี้ ก็คงจะเป็นเรื่องของการเรียงหน้าที่ผิด แล้วก็ก็เป็นเพียงแค่ว่า Lot นะครับ ส่วนตัวเลขว่าเป็นเท่าไรนั้นผมไม่ทราบ เพราะว่าพูดกันไปตั้งแต่หลักร้อยจนถึง หลักหมื่น ผมเลยไม่รู้ตัวเลขจริง ๆ คือเท่าไร ยังไม่มีการรายงานเข้ามา นะครับ ประเด็นที่ ๒ ก็คือ เรื่องของรายการทาง Thai PBS นั้น ที่ design ร่วมกับเขาก็คือ ๑ ครั้งเชิญแค่ ๒ คน แล้วให้ กรธ. ยืนยัน ๑ คน แล้วอีกคนหนึ่งจะเป็นคนที่เกี่ยวข้องกับประเด็นนั้น ๆ เช่น ประเด็น ทรัพยากรธรรมชาติก็ไปหามา ใครรู้เรื่องนี้ดีที่สุดหรือใครที่ให้ความเห็นเรื่องนี้ดีที่สุด หรือกังวล เรื่องนี้ที่สุดมา หรือถ้าเป็นการศึกษาก็เอานักการศึกษาที่กังวลใจหรือว่าเห็นภาพการจัดการศึกษา ในอดีตถึงปัจจุบันมาพูดคุยกัน แต่ ๑ ครั้ง ๒ คน คนอื่น ๑ คนคือ กรธ. อีกคนก็คือฝ่ายที่เป็น stake ที่เกี่ยวข้องในเรื่องนั้น ไม่เกิดภาพการ ๗ รุม ๑ ผมเข้าไปวันก่อนก็ ๗ รุม ๑ ผมไปวันก่อน ก็ ๗ รุม ๑ จริง ๆ ครับ เพราะมีคนร่วมรายการ ๘ คน แม้กระทั่งฝ่าย กปปส. ฝ่าย นปช. ก็ไม่ใช่ ฝ่ายเดียวกับเรานะครับ ก็มารุมเราอยู่ดี เพราะเวลาเขาพูดอะไรบางอย่างในเชิงประชาธิปไตยเขาดู มีหน้ามีตาเขาก็จะพูดทำนองแบบนั้นไป แต่อันนั้นก็พอเอาตัวรอดได้ แต่ว่าผมไม่อยากให้เกิด

วันพฤหัสบดีที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๕๙

บรรยากาศแบบนี้กับทาง กรธ. เพราะว่าถ้าเป็นบรรยากาศแบบเป็นเนื้อท่ามกลางหมู่เสี้ยนไม้ดี ก็พยายามจะสร้างกติกาในการจัดรายการทาง Thai PBS ให้เป็น ๑ ต่อ ๑ เท่านั้นนะครับ แล้วก็ให้เขากรองในการเชิญคนอื่นที่หนึ่งนะครับ

นายภุมรัตน์ ทักษาดิพงษ์ : ขออนุญาตครับ คำถามแรกที่ผมเรียนถามอาจารย์คือสรุปว่าถ้าแจกไม่ผิดใช่ไหมครับ รับ ไม่รับ แจกผิดใช่ไหมครับ

นายสมชัย ศรีสุทธิยากร : เสือ แจกผิดครับ

นายภุมรัตน์ ทักษาดิพงษ์ : แล้วก็เสือ รับหรือไม่รับ ถ้าขายแต่ไม่ใช่มีวัตถุประสงค์เพื่อจะปลุกระดมทางการเมือง

นายสมชัย ศรีสุทธิยากร : ก็ไม่ผิด

นายภุมรัตน์ ทักษาดิพงษ์ : ไม่ผิดนะครับ เพราะฉะนั้นตั้งแต่ไปคือยึดหลักอันนี้ไว้แล้วก็ทำกันได้ครับ คำถามที่ ๒ ก็คือว่าทางด้านสหภาพยุโรป โดย European External Action Service เขามีหนังสือไปถึงสถานทูตไทยที่ประเทศเบลเยียม ขอส่งเจ้าหน้าที่ ๒ คน มาสังเกตการณ์ โดยให้คำอธิบายว่าเพื่อจะมาช่วยเจ้าหน้าที่ของ EU ที่นี้ในการสังเกตการณ์การทำความเข้าใจ แล้วก็จะได้รายงานถูกต้องกลับไปยังสหภาพยุโรป อันนี้เท่าที่ทราบเบื้องต้น เดียวท่านปลัดอาจจะยืนยันได้ เท่าที่ทราบเบื้องต้นว่าทางด้านเราปฏิเสธไปแล้วนะครับ ทาง กกต. มีส่วนรับรู้หรือตัดสินใจในเรื่องนี้อย่างไรบ้างหรือเปล่า

นายสมชัย ศรีสุทธิยากร : ในเรื่องของผู้สังเกตการณ์นานาชาตินี้ครับ จุดยืน กกต. คือเราไม่เชิญ แต่ถ้าแสดงความจำนงมาเรารับ ใช้ประโยชน์นะครับ ไม่มีเจตหมายเชิญ แต่ถ้าติดต่อทาง กกต. มาเรารับ แต่การรับดังกล่าวจะต้องอยู่ภายใต้กิจกรรมที่เราออกแบบไว้คือ ๔ วัน ๕ ๖ ๗ ๘ ๕ สิงหาคม ๖ ๗ ๘ วันที่ ๑ ปฐมนิเทศ วันที่ ๒ ไปดูการเตรียมความพร้อม วันที่ ๓ ไปสังเกตการณ์ที่หน่วย วันที่ ๔ คือประชุมสรุปผลแล้วก็เลี้ยงขอบคุณ ถ้าท่านมานอกเหนือจาก ๔ วันนี้เราไม่เกี่ยว เราไม่รับ อย่างเช่น อันเดรบอกขอมา ๑๕ วัน เราบอกเราไม่มีศักยภาพในการทำให้ ใครมาเราให้กิจกรรม ๔ วันแบบนี้ โดยที่ ๑. จัดปฐมนิเทศให้ ๒. จัดหาที่พักให้ ในราคาพอสมควร ๓. จัดเลี้ยงอาหารบางมื้อ ๔. จัดล่ำมท้องถื่นให้ในการอำนวยความสะดวก ๕. แพลนเอกสารทุกชิ้นที่จำเป็นเป็นภาษาอังกฤษให้ อันนี้คือกิจกรรมที่เราดำเนินการ ขณะนี้มีแจ้งมาแล้ว ๓ ประเทศ คือติมอร์ เลสเต ๓ คน เนปาล ๓ คน แล้วก็ภูฏาน ๓ คน โดยคร่าว ๆ ๙ คน เครือข่ายเอเชียเพื่อการเลือกตั้งเสรี (ANFREL) ๑๐ คน Asia Foundation ๑๒ คน ที่แจ้งเข้ามาแล้วนะครับ ส่วน EU นั้นเท่าที่ทราบไม่ได้ติดต่อมายัง กกต. แต่เป็นการติดต่อไปที่กระทรวงการต่างประเทศ เมื่อติดต่อไปที่กระทรวงการต่างประเทศ กระทรวงการต่างประเทศทำจดหมายมาถามความเห็น กกต. กกต. ก็บอกว่าเรามี ๔ วัน แล้วก็พูดประโยคเดิม แล้วถ้ามามาได้ภายใน ๔ วันนั้นเรายินดีต้อนรับ แต่ถ้ามานอกเหนือจากนี้เราก็รับผิดชอบไม่ได้ แต่กระทรวงนั้นจะตอบอย่างไรกับ EU ผมไม่ทราบ แต่เรา

ไม่ได้ตอบปฏิเสธ EU นะครับ เราตอบว่าถ้าท่านมาท่านมาได้ ๔ วันนี่ เพราะเท่าที่ผมทราบคือ EU จะไม่ได้มาแค่ ๔ วัน จะมาประมาณสัก ๒๐ วัน แล้วก็ใช้เวลา ๒๐ วันนั้นไปเที่ยวสัมภาษณ์ ใครต่อใคร สัมภาษณ์นักการเมืองฝ่ายค้าน ฝ่ายรัฐบาล นักการเมืองในอดีตอะไรก็แล้วแต่ สัมภาษณ์เอ็นจีโอ สัมภาษณ์ประชาชนในพื้นที่อะไรก็แล้วแต่ อันนั้นเราก็บอกว่าเป็นเรื่องที่ท่าน ต้องติดต่อกับกระทรวงการต่างประเทศ เพราะถ้าท่านจะมา กับ กกต. เราให้ ๔ วัน ที่ตอบกลับไป เป็นแบบนี้ครับ

ประธาน : เวลาเราไปดูงานที่เมืองนอกเขาให้เราดูทีหนึ่ง ๒๐ วัน แล้วให้เรา ไปสัมภาษณ์ใครต่อใครได้บ้างไหม ไม่เคยเลยใช่ไหมครับ

นายสมชัย ศรีสุทธิยากร : ประมาณนี้ละครับ ไปก็ประมาณ ๔ วันเหมือนกัน ไปถึงวันแรกก็พักผ่อนก่อน วันที่ ๒ ก็ปฐมนิเทศ ก็ต้องนั่งฟังตั้งแต่เช้าจนเย็น แล้วเขาก็บังคับให้เรา ฟังจนครบ เสร็จแล้วกลางคืนมีงานเลี้ยงต้อนรับก็ว่าไป วันรุ่งขึ้นก็พาไปดูการเตรียมความพร้อม ของหน่วยเลือกตั้งต่าง ๆ ตามจุดที่เขาพาเราไป เพราะเราไปเองเราไปไม่ถูก วันเลือกตั้งจริง ก็พาเราไปยังหน่วยต่าง ๆ ตอนที่ไปยังหน่วยต่าง ๆ นี้สัมภาษณ์คนได้ ก็คือสัมภาษณ์ quarter ต่าง ๆ ที่เข้ามาใช้สิทธิหรือสัมภาษณ์กรรมการประจำหน่วย สัมภาษณ์ได้ อันนี้ก็สัมภาษณ์ภายใต้ กรอบพื้นที่ที่เขาพาเราไปนะครับ หลักการก็เป็นแบบนี้ แต่ถ้าหากว่าจะเข้ามา ๒๐ วันนี่เราบอก เราไม่มีโครงการที่จะต้อนรับได้ขนาดนั้นนะครับ

ประธาน : เชิญครับ

นายภุมรัตน์ ทักษาดิพงษ์ : เขามีวิธีการเลี้ยงนะครับ คือจ้างอาจารย์มหาวิทยาลัย ในการ observe การเลือกตั้ง แล้วก็รายงานกลับไปกับเขาโดยตรง อันนี้ก็คือเรียกว่า อาจารย์ มหาวิทยาลัยรับ job รับเงิน รับอะไรต่าง ๆ มา แล้วก็รายงานตรงกับเขา ซึ่งเมื่อเป็นคนไทยแล้ว ก็จะเข้าไปที่ตรงไหนก็ได้อะไรต่าง ๆ เหล่านี้นะครับ แล้วเราก็ไม่รู้เหมือนกันว่าอาจารย์ มหาวิทยาลัยเหล่านี้รายงานอะไรกลับไปนะครับ หรือบางทีก็อาจจะไม่ติดต่อจ้างโดยตรง แต่ไปยัง สถาบัน เป็นต้นว่าจะยุโรปไปยังสถาบันออสเตรเลีย แล้วออสเตรเลียก็มาจ้างคนไทย เพราะฉะนั้น ก็จะตัด จะ cutout ตัวสปอนเซอร์ แต่สุดท้ายก็คือว่ามีคนรับทำ job นี้ขึ้นมา ก็เรียนให้ทราบ

นายสมชัย ศรีสุทธิยากร : สำหรับผู้สังเกตการณ์คนไทยนี้เราให้แนวทางในการ ดำเนินการอย่างเดียวก็คือว่า ท่านสามารถสังเกตการณ์นอกหน่วยได้เท่านั้น จะไม่มีการที่เป็น observer ที่อยู่ในหน่วย เพราะกฎหมายไม่ได้เปิดให้ เพราะฉะนั้นการสังเกตการณ์นอกหน่วย ก็ทำได้โดยประชาชนคนไทยทุกคน จะเป็น นปช. หรือไม่ เป็น นปช. อะไรก็แล้วแต่ทำได้หมด โดยยึดหลักที่สำคัญก็คือ ๑. ไม่เข้าไปในหน่วย ๒. ไม่ไปขัดขวางเจ้าหน้าที่ประจำหน่วย ๓. ไม่ไปก่อ ความวุ่นวายหน้าหน่วย ๔. ไม่ไปส่งสัญญาณในเชิงของการข่มขู่ประชาชนในการเลือกไปในทางใด ทางหนึ่ง คือถ้าหากว่ายอมรับกติกาตรงนี้ได้ก็ไม่ผิดกฎหมายก็สามารถทำได้ ก็เป็นแนวทางที่ได้พูด

ออกมาแนะนำสำหรับภายในประเทศนั้นคงให้ทำได้เท่านี้ครับ ส่วนประเด็นอีกประเด็นหนึ่ง ซึ่งขออนุญาตทราบเรียนทางท่านกรรมการก็คือว่า ทาง กกต. ทำ application ในการรายงานผล ผ่านโทรศัพท์มือถือ ดังนั้นการรายงานดังกล่าวจะเป็นการรายงานแบบไม่เป็นทางการ โดยจะ รายงานไม่เกิน ๙๕ เปอร์เซ็นต์ของคะแนนที่เข้ามาทั้งหมด จะสามารถรายงานได้ภายใน ๓ ชั่วโมง หลังจากปิดหีบ อันนี้ก็เป็นการทำครั้งแรก แต่ว่าจะได้ผล ไม่ได้ผล จะขยายเป็น ๕ ชั่วโมงหรือเปล่า ไม่รู้ แต่เราตั้งเป้าว่า ๓ ชั่วโมงน่าจะรู้ผล โดยเห็นภาพทั้งประเทศ แล้วก็เห็นภาพรายจังหวัดได้ อันนี้ก็เป็นระบบที่เราได้ออกแบบกระทำออกมาโดยใช้คนของเราเองในการที่จะ report ไม่เป็นทางการนะครับ ส่วนการเป็นทางการจะเกิดขึ้นภายใน ๓ วันหลังจากวันออกเสียงครับ

ประธาน : ทาง กกต. เตรียมรับมืออย่างไรกับการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ในการ ปลอมแปลงหรือสร้างเรื่อง เช่น สมมุติว่าถ้า郁คนกำลังยื่นสตาจค์ให้ แล้วก็ให้เห็นมีคูหาอยู่ใกล้ ๆ แต่ไม่เห็นหน้าคนยื่นกับคนรับ แล้วก็เอาไปใช้บอกนี่มีคนจ่ายสตาจค์ หรือทำภาพอะไร อาจเอา ภาพอาจารย์สมชายไปใส่ ซึ่งเดี๋ยวนี้ก็มองไม่ออกเลย ตัวนี้ต้องระวังหน่อย ผมคิดว่าถ้าประชามติ มันมีแนวโน้ม สมมุติว่ามันไม่ผ่าน พวกนี้เขาก็จะไป่วนอยู่กับการตีข่าวอย่างอื่น แต่ถ้าแนวโน้มว่า มันจะผ่านเขาก็จะ่วนอยู่กับเรื่องนี้ เพื่อจะแสดงให้เห็นว่ามันไม่เป็นธรรม มันมีการซื้อเสียงหรือ บังคับอะไรกันไป ตัวนี้เตรียมอย่างไรครับ

นายสมชัย ศรีสุทธิยากร : ก็คงพยายามป้องกันทุกวิถีทางนะครับ ในแง่ของการ ที่จะทำให้ภาพการออกเสียงประชามติคราวนี้เป็นไปอย่างเที่ยงธรรมที่สุด ผมยกตัวอย่างเรื่องหนึ่ง ก็คือ แม้ว่าในกฎหมายประชามตินี้จะบอกว่า หน่วยราชการสามารถจัดยานพาหนะเพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชนผู้ออกเสียงได้ ขณะนี้ กกต. ก็มีแนวในการสั่งการไปยังทุกจังหวัดว่า การจัดยานพาหนะโดยหน่วยราชการนั้นขอให้ทำในเงื่อนไขที่จำเป็นจริง ๆ ๒ เงื่อนไข คือ ๑. พื้นที่ ทุรกันดารยากลำบาก ประชาชนเดินทางมาเองไม่ได้ ๒. คือคนป่วย คนพิการ คนสูงอายุ ที่ไม่สามารถเดินทางมาด้วยตัวเองได้ ก็ขอให้จัดได้ใน ๒ กรณีเท่านั้น ไม่อยากให้เห็นภาพว่า หน่วยงานราชการเอารถไปขนคน ซึ่งถ้าเป็นอย่างนั้นปี๊บก็จะเป็นเรื่องของ การที่สร้างภาพว่าการทำ ประชามติครั้งนี้ไม่เที่ยงธรรม เพราะฉะนั้นเดี๋ยวคงจะต้องพูดใกล้ ๆ อีกทีหนึ่งว่าทุกหน่วยราชการ ทำไม่ได้ แม้กระทั่งหน่วยทหาร หน่วยความมั่นคงต่าง ๆ ก็ตาม ไม่สามารถทำได้ อยากให้เห็นภาพ ออกมาเป็นแบบนี้ครับ ส่วนประเด็นของการที่ว่าเขาจะใช้สื่อต่าง ๆ ในการที่จะปลอมเรื่องราว ต่าง ๆ ผมคิดว่าเราเองเราก็คงต้องสู้ด้วยข้อเท็จจริงว่ามันเกิดอะไรขึ้นในพื้นที่บ้างหรือเปล่า เราเอง ก็พยายามทำ application ที่เรียกว่า แอปตาสืบประวัติ ให้ประชาชนสามารถช่วยกันถ่าย เหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เป็นความผิดที่เกิดขึ้น จะเป็นภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหว เป็นคลิปวิดีโอก็สามารถ ถ่ายแล้วก็ส่งมายัง กกต. ได้ อันนี้ก็อาจจะเป็นอีกช่องทางหนึ่งในการช่วยกันป้องกันดูแลและครับ ส่วนประเด็นของการติดต่อต่าง ๆ นี้ผมคิดว่าโดยเทคโนโลยีเรา prove กันได้ว่าภาพจริง

วันพฤหัสบดีที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๕๙

ภาพปลอม โดยศักยภาพของหน่วยงานที่มีอยู่ ทางตำรวจก็ดี ทางกองพิสูจน์หลักฐานต่าง ๆ ก็ติดต่อได้ครับ ก็มีเยอะแยะไปที่ติดต่อภาพ แต่ก็บอกได้ว่าอันนี้ภาพจริง ภาพปลอมครับ

นายอมร วาณิชวิวัฒน์ : ท่านอาจารย์ขอเพิ่มเติมอีกนิดครับ จริง ๆ แล้วเรื่องนี้ผมเองก็ไม่กล้ายืนยัน แต่พอตีไปพื้นที่ต่างจังหวัดมามีคนในพื้นที่มาเล่าให้ฟัง เมื่อเร็ว ๆ นี้ผมไปอีสาน ไปสกลนครเพิ่งมานะครับ ก็มีคนมาเล่าให้ฟังว่าเวลานี้นักการเมืองท้องถิ่น คือเนื่องจากประชาชนไม่รู้ว่ารัฐธรรมนูญสาระสำคัญ บ้างก็ไม่ได้อ่าน เพราะฉะนั้นเขาก็จะไปถามนักการเมืองท้องถิ่นว่าจะให้อะไร นักการเมืองก็มักจะเป็นกลุ่มที่ด้านเรานะครับ เขาก็บอกก็ไม่ต้องคิดอะไรมาก เข้าคุกแล้วก็ขวอย่างเดียว เอาขวอย่างเดียว ผมก็เลยคิดว่าอาจารย์พิมพ์ ถ้าจะแก้ถ้าผมไม่รู้อาจารย์พิมพ์เสร็จหรือยัง คือเปลี่ยนขวเป็นชายได้ไหมอะไรอย่างนี้ แชวเล่นนะครับ แต่ว่าผมได้ยินมาอย่างนั้น บอกเอาขวอย่างเดียวกันทั้งบนและล่าง

นายสมชัย ศรีสุทธิยากร : ผมก็ได้แค่ขู่ครับ อย่าไปประชาสัมพันธ์แบบนี้มันไม่ได้เป็นวิธีการที่สร้างสรรค์ และไม่ทำให้การโหวตมีคุณภาพ ดังนั้นควรจะต้องให้ประชาชนรู้ส่วนเรื่องของบัตรนี้ผมก็พูดไปแต่ทำนองขู่ ๆ ว่าก็รุนแรงก็ไปสิ ถ้าวันหนึ่งผมเปลี่ยนชายเป็นขวแล้วจะรู้สึกนะครับ แต่เรียนตามตรงทำอะไรไม่ได้ครับตอนนี้ เพราะว่าบัตรนั้นพิมพ์เสร็จเรียกว่า ๙๐ เปอร์เซ็นต์แล้ว แล้วตอนนี้ก็ส่งไปยังพื้นที่บางพื้นที่แล้ว อย่างไรก็ตามบัตรปลอมไม่ได้ ผมขอยืนยันกับทาง กกธ. นะครับว่าบัตรปลอมไม่ได้ วันนี้คนใน กกต. ยังไม่รู้เลยว่าคืออะไร ไม่มีใครรู้บัตรคืออะไร แล้วกระบวนในการป้องกันบัตรปลอมนี้มีกลไกในการป้องกัน ๕ ชั้น ใน ๕ ชั้นนั้น ชั้นที่ ๑ คือสี สีซึ่งไม่มีใครรู้ เรียนตามตรงแม้กระทั่ง กกต. ท่านอื่นก็ไม่รู้ ท่านก็ไม่สนใจรู้ เพราะว่าถ้าท่านรู้เดี๋ยวกลายเป็นว่าเดี๋ยวท่านร่วมรับผิดชอบ เพราะฉะนั้นก็คือท่านไม่รู้อะไรดีที่สุด เพราะฉะนั้นสีคือชั้นที่ ๑ สีว่าจะคืออะไร ไม่ใช่สีตามบัตรตัวอย่าง ผมยืนยันว่าสีสวยมาก แล้วก็แตกต่างกันระหว่างส่วนบนและส่วนล่างชัดเจน คำถาม ๑ คำถาม ๒ แตกต่างชัดเจน ๒. คือเรียกว่าเป็น micro text หรือ micro letter ก็คือตัวอักษรขนาดเล็กที่ซ่อนในบัตร ต้องใช้แว่นขยายประมาณ ๑๐ เท่าส่องถึงจะเห็น มองด้วยตาเปล่าไม่เห็น เราจะรู้ว่าตัวอักษรตัวเล็ก ๆ ซ่อนอยู่ในบัตรคืออะไรบ้าง ๓. ก็คือลายน้ำที่จะต้องใช้หลอดไฟสีม่วงในการส่องแล้วจะเกิดลายน้ำขึ้นมา ซึ่งโดยปกติถ้าเอาไปถ่ายเอกสารมันจะไม่สามารถทำได้ในสิ่งนี้ ส่วน ๔ และ ๕ เราไม่เปิดเผย มี ๕ ชั้นนะครับคือขณะนี้เราเปิดเผย ๓ อย่าง แต่ ๔ ๕ เราไม่เปิดเผย ๔. นี้รู้ประมาณไม่เกิน ๕ คน ชั้นที่ ๔ นี้ที่ว่า เป็นความลับของการออกแบบบัตร รู้ประมาณสักไม่เกิน ๑๐ คน ส่วน ๕ รู้คนเดียวคือผม ๕ คือเรื่องของการที่ทำ scrap สุดท้ายที่อยู่ในบัตร แม้กระทั่งกรรมการตรวจรับบัตรก็ยังไม่รู้ผมไปดูแล้วว่าเขาทำได้ครบเงื่อนไขทั้ง ๕ อย่าง เพราะฉะนั้นเรื่องของการปลอมบัตรนั้นถ้าปลอมได้ก็ตรวจพิสูจน์ได้โดยไม่ยากกว่าบัตรปลอมนั้นดูจากแหล่งไหน แล้วก็ค่อยสืบต่อไปว่าใครเป็นคนกระทำต่าง ๆ อย่างไร เพราะฉะนั้นยืนยันว่าเรื่องของการปลอมบัตรคงไม่เกิดขึ้นครับ

คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ
วันพฤหัสบดีที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๕๙

ชมนกัศ ๓/๘

ประธาน : คนที่ล้วงบัตรมานับให้ชาวบ้านดู จะรู้ได้อย่างไรว่าอันนั้นบัตรจริงหรือ
บัตรปลอม

นายสมชัย ศรีสุทธิยากร : เขารู้แค่ ๓ ชั้นแรกนะครับ ก็คือ ๑ ๒ ๓ สามารถตรวจ
พิสูจน์ได้ แต่ว่าโดยเครื่องมือจะต้องเป็นระดับของ กกต. กลางที่จะมีเครื่องมือในการตรวจพิสูจน์
แต่ว่าถ้าหากมีการประท้วงขึ้นมาว่าเป็นบัตรปลอม

ประธาน : คือสัมนใกล้ ๆ กัน ก็นับไปเรื่อย เพลินดี

นายสมชัย ศรีสุทธิยากร : แต่พอสังเกตได้ครับ เหมือนกับแบงก์ คือ security
ในการพิมพ์บัตรนี้คุณภาพใช้คำว่าเทียบเท่าสลากกินแบ่งแล้วกัน แต่ไม่เท่าแบงก์

ประธาน : ต้นทุนใบเท่าไร

นายสมชัย ศรีสุทธิยากร : ไม่แพงครับ คราวนี้เปิดซองได้ถูกมาก เราตั้งราคากลาง
ไว้ที่ ๕๖ ล้านบาท เปิดซองอยู่ที่ ๒๖ ล้านบาท ก็ตกใบละประมาณ ๕๐ สตางค์ ๑. คือขนาดใบ
มันเล็กลงกว่าบัตรเลือกตั้งทั่ว ๆ ไป แล้ว ๒. โรงพิมพ์ที่เขาช่วยเรานี้ก็เป็นโรงพิมพ์ซึ่งถือว่าช่วยชาติ
สามารถเสนอราคาที่ถูก แล้วก็เขา offer สีให้ฟรี คือมันมี ๓ อย่างตามเงื่อนไขใน TOR ชั้นที่ ๔
ที่เรียกว่าเป็น security ชั้นที่ ๔ เขา offer ให้ฟรี แล้วก็ผมขอ ๕ เพิ่ม แถม เขาก็ให้ ก็เป็น ๕ ชั้น
security ครับ

ประธาน : อันนั้นไม่ใช่รู้คนเดียว

นายสมชัย ศรีสุทธิยากร : ๕ ผมรู้คนเดียว ถ้าตายไปไม่มีใครรู้ มีโรงพิมพ์รู้ แต่ว่า
ใน กกต. ผมรู้คนเดียวครับ แล้วก็ ๕ นี้เรียนตามตรงว่าถึงที่สุด ๕ ไม่ต้องใช้เครื่องมือในการตรวจด้วย
ดูด้วยสายตา พอบอกปั๊บตรงนี้รู้ทันทีว่าบัตรปลอมครับ เทคนิคนี้เรียนแบบท่านยิวรัตน์มา
ท่านยิวรัตน์เป็นอาจารย์ต้นแบบ เวลาที่ท่านทำบัตรเลือกตั้งท่านก็จะไปทำให้มันผิดปกติอะไรไป
บางอย่าง แล้วก็ท่านรู้คนเดียวเหมือนกันครับ

ประธาน : ก็ขอบพระคุณท่านมากนะครับที่กรุณามาช่วยชี้แจง หวังว่าเรามีอะไร
ก็จะได้ติดต่อประสานกันเพื่อร่วมมือกันตลอดไปนะครับ เพื่อให้การประชามติครั้งนี้
มันเรียบร้อย เราคงไม่ได้คิดไปไกล ที่เรากลัว กลัวคนเขามาโกงเรา เพราะถ้าจะให้เราไปโกง
เราก็ไม่รู้จะไปโกงอย่างไร ก็พยายามทำที่ดีที่สุดเท่าที่จะดีได้ครับ ผากไปเรียนท่านประธาน กกต.
ด้วยนะครับว่าเพื่อกรณีมีเหตุฉุกเฉินอะไรก็อาจจะขออนุญาตโทรศัพท์พูดคุยจะได้ไม่ต้องรอเวลา
หนังสือ ขอบพระคุณมากนะครับ

วันพฤหัสบดีที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๕๙

นายนครจิต สิงหเสนี : ขออนุญาตท่านประธานครับ ถ้าจะเรียนถามอาจารย์สมชัย ว่าท่านจะให้สัมภาษณ์สื่อหลังจากออกไปไหมครับ

นายสมชัย ศรีสุทธิยากร : คงให้สัมภาษณ์ใน ๒ ประเด็นครับ

เรื่องแรกคือเรื่องเกี่ยวกับแนวทางในการที่จะร่วมกันทำให้ประชาชนได้มีการรับรู้ เนื้อหาสาระของรัฐธรรมนูญอย่างกว้างขวางมากขึ้น แล้วเปิดโอกาสให้เกิดบรรยากาศของการพูดคุย แลกเปลี่ยน โดยเอา ๒ เรื่องคือ ๑. คือการจัดพิมพ์ลงหนังสือพิมพ์ซึ่งก็เป็นความเห็นร่วมกันระหว่าง กรธ. กับ กกต. จะทำสิ่งนี้ กับ ๒. การจัดรายการสถานีโทรทัศน์เพิ่มเติมอีก ๑๐ ครั้ง โดยอยู่ใน ระหว่างของการออกแบบรายการร่วมกันว่าจะดำเนินการอย่างไร นี่คือเรื่องที่ ๑

เรื่องที่ ๒ ก็คือเรื่องเอกสารอะไรผิด อะไรไม่ผิด ซึ่งผมขอพูดให้ชัดไปเลยว่าขึ้นนี้ผิด และให้ยุติการแจกจ่าย ส่วนขึ้นนี้ยังอยู่ระหว่างรอความเห็นจาก กรธ. ครับ

นายนครจิต สิงหเสนี : แล้วเรื่องเชียงใหม่ ลำปาง

นายสมชัย ศรีสุทธิยากร : เรื่องเชียงใหม่ ลำปาง ก็ได้พูดไปหลายรอบแล้วว่าผิด แล้วก็ให้เจ้าหน้าที่ดำเนินการได้เลยทันทีครับ

นายภัทร คำพิทักษ์ : ผมขออนุญาตว่าเรื่องออกแบบเวที Thai PBS ทาง กกต. มาบอกเรอดีไหมครับ ถ้าไปบอกว่าเราร่วมกันเดี๋ยวมันจะกลายเป็นว่า

นายสมชัย ศรีสุทธิยากร : ได้ครับ หมายถึงมาจาก กกต. อาจจะเป็นการปรึกษาหารือร่วมกัน ก็ได้ทั้งคู่ ไม่มีใครเสีย ก็เป็นนำข้อเสนอขึ้นมาปรึกษากับทาง กรธ. เพื่อให้เกิดการ เปิดบรรยากาศที่กว้างขวางขึ้นในการพูดคุยแลกเปลี่ยน แต่อยู่ระหว่างการออกแบบรายการว่า จะดำเนินการอย่างไร คาดว่ารายการดังกล่าวน่าจะเกิดขึ้นในช่วง ๒ สัปดาห์สุดท้ายของการดำเนินการ ออกเสียงประชามติ

นายภัทร คำพิทักษ์ : ผมคิดว่าถ้าบอก กกต. ดำเนินการมันดูเป็นกลาง

นายสมชัย ศรีสุทธิยากร : เจ้าหน้าที่ประสานติดต่อไปปรับเอกสารพຽງนี้ได้เลยครับ

ประธาน : ท่านนครจิตจะไปสัมภาษณ์ร่วมกันเลยไหมครับ

นายนครจิต สิงหเสนี : จะเหมาะสมไหมครับ

นายสมชัย ศรีสุทธิยากร : ต้องตั้งโต๊ะไหมครับ

นายนครจิต สิงหเสนี : คงไม่ต้องนะครับ

ประธาน : ขอบคุณทาง กกต. นะครับ

วันพฤหัสบดีที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๕๙

เนื่องจากมีกลุ่มประชาธิปไตยใหม่มายื่นหนังสือ ผมส่งไปให้คณะอนุกรรมการพิจารณาจัดทำเนื้อหาในการเผยแพร่ร่างรัฐธรรมนูญที่เราดูกันว่าอะไรผิดไม่ผิด ไหนลองบอกสิครับ ว่าอะไรที่ผิด

นายภัทร คำพิทักษ์ : เขาใช้วิธีเดียวกับที่ไปยื่นกับ กกต. แล้วเขาบอกว่า กกต. ไม่ได้พูดว่าเขาผิดอะไร เพราะฉะนั้นเขามีสิทธิที่จะแจกได้

ประธาน : เชิญครับ

นายประพันธ์ นัยโกวิท : วันนี้ก็มีการประชุมของคณะอนุกรรมการติดตามและรวบรวมความคิดเห็นของประชาชน ในที่ประชุมได้มีการพิจารณาหลายเรื่อง

เรื่องที่ ๑ คือเรื่องจดหมายที่มีการส่งไปที่เชียงใหม่ ลำปาง และได้ทราบว่ามีที่ลำพูน และเชียงราย ที่นี้ในตัวเอกสารที่เขาแจกจริง ๆ เราก็ไม่ได้รับ แต่อันนี้ได้จากการข่าวส่งมาแล้วก็ได้หารือเบื้องต้นที่ประชุมของคณะอนุกรรมการติดตามและรวบรวมความคิดเห็นของประชาชน ก็เห็นว่ามีส่วนข้อความซึ่งไม่ตรงกับข้อเท็จจริง คิดว่าเรื่องแรกเห็นควรน่าจะแถลงข่าวข้อบิดเบือนนี้ อีกส่วนหนึ่งคือเรื่องการทำจะดำเนินคดีอย่างไร ซึ่งอันนี้อนุกรรมการบางส่วนก็พูดว่ามันเข้าข่ายค่อนข้างจะไม่ตรงข้อเท็จจริง บัตร ๓๐ บาทรักษาทุกโรคจะถูกยกเลิกไปโดยปริยาย อันนี้ก็เลยมาเรียนที่ประชุมว่าจะให้ส่งให้อนุกรรมการพิจารณาจัดทำเนื้อหาในการเผยแพร่ร่างรัฐธรรมนูญพຽ່งนี้ใหม่จะได้จบไปเลย

ประธาน : ถ้าคิดว่าอนุกรรมการพิจารณาจัดทำเนื้อหาในการเผยแพร่ร่างรัฐธรรมนูญ จะทำหน้าที่นี้ทั้งหมดก็ส่งไปเลย

นายประพันธ์ นัยโกวิท : สรุปลงให้อนุกรรมการพิจารณาจัดทำเนื้อหาในการเผยแพร่ร่างรัฐธรรมนูญนะครับ

ประธาน : คุณนาคะเมื่อได้รับอะไรมาที่เป็นปัญหาที่ส่งให้อนุกรรมการพิจารณาจัดทำเนื้อหาในการเผยแพร่ร่างรัฐธรรมนูญได้เลย

นายประพันธ์ นัยโกวิท : อีกเรื่องหนึ่ง เรื่องรายการแกะกล่องที่จะออกรายการ ในที่ประชุมก็ได้มีการพิจารณาถึงเนื้อหาที่จะไปออกรายการ รวมทั้งตัวบุคคลที่จะไปออกรายการ ซึ่งพิจารณาตอนแรก กรธ. ทุกคนจะไปออกรายการ แต่วันนี้ในที่ประชุมก็มาพิจารณาว่าบางเรื่องน่าจะเป็นคนที่พูดแล้วก็มีน้ำหนัก ไม่จำเป็นจะต้องทุกคน ก็เลยนำหารือที่ประชุมในประเด็นแกะกล่อง

วันพฤหัสบดีที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๕๙

ซึ่งเขาเคยหารือเบื้องต้นไว้ว่าจะปรับปรุงอย่างไร ซึ่งหลายท่านที่มีชื่อใส่แล้วท่านก็บอกว่าอยากจะขอถอนตัว ก็เลยหารือว่าจะปรับปรุงเปลี่ยนแปลงอย่างไรประเด็นรายการแกะกล่อง

ประธาน : มันมี ๒ อัน อันหนึ่งก็คือหัวข้อ อีกอันหนึ่งก็คือตัวคน ผมคิดว่าในช่วงนั้นมันคงต้องมุ่งไปที่จุดที่คนสนใจแล้วก็จะทำให้คนอย่างน้อยที่สุดก็รู้สึกว่ไปลงคะแนนแล้วเราจะได้อะไรบ้าง เพราะฉะนั้นหัวข้อผมคิดว่าควรจะเอาจุดที่ใกล้ตัวชาวบ้าน เพราะว่ามันจะถ่ายทอดไปทั่วประเทศ แล้วถ้ามีจุดไหนที่ใครเขาไปเบี่ยงเบนก็ต้องเน้นจุดนั้นอย่างน้อย ๒ ครั้ง แต่พูดคนละมุมเพื่อที่จะแก้ปัญหานั้น ส่วนคนผมคิดว่าที่เราทำงานกันมาก็เป็นทีม work ใครถนัดอันไหนก็ทำอันนั้นก็ช่วยคนละไม้คนละมือ ผมคิดว่าคงไม่น่าจะจำเป็นเฉลี่ยกันไปออก เพราะมันมีเวลา ๒-๓ นาที ๒-๓ นาทีนั้นมันต้องการคนที่พูดคล่อง พูดเก่ง แล้วก็เข้าใจเรื่องนั้นลึกซึ้งพอที่จะพลิกแพลงให้คนเข้าใจได้ง่าย ท่านประพันธ์ไปช่วยดู

นายประพันธ์ นัยโกวิท : เรื่องนี้ได้มีการพิจารณาแล้ว ตารางนี้ได้ปรับปรุงหัวข้อแล้วแล้วเอาหัวข้อที่สนใจ คือท่านปกรณ์เป็นคนทำเรื่องนี้อยู่

ประธาน : ที่แรกปกรณ์ทำปกรณ์คิดเอง

นายประพันธ์ นัยโกวิท : แล้วก็มาหารือในอนุกรรมการติดตามและรวบรวมความคิดเห็นของประชาชนแล้วก็หารือในที่ประชุมนี้ก็ออกมาเป็นแบบนี้ ท่านอาจารย์ลองดูหัวข้อว่าจะปรับปรุงเพิ่มเติมอย่างไร ผมว่าเดี่ยวพรุ่งนี้ให้ทางท่านปกรณ์ซึ่งท่านทำมาแต่แรกปรับปรุงแล้วก็ดูเรื่องคนอื่นที่หนึ่งว่าจะเอาอย่างไรพรุ่งนี้ให้จบ เพราะจะต้องไปอัดเทปวันที่ ๒๐ กับวันที่ ๒๑ อาทิตย์หน้าเป็นวันหยุดยาว ให้ท่านปกรณ์ดูว่าหัวข้อนี้โอเคไหม แล้วควรจะปรับปรุงเปลี่ยนแปลงอย่างไร พรุ่งนี้ให้จบแล้วก็แจ้งให้ท่านที่จะไปออกรายการได้ทราบ เพราะจะต้องเริ่มไปอัดเทปแล้ววันที่ ๒๐ ซึ่งเป็นวันหยุดด้วย

ประธาน : ที่จะให้ผมไปพูดผมคิดว่าไม่ต้องก็ได้ เพราะผมจะพูดวันสุดท้ายอยู่แล้ววันที่ ๒ สิงหาคม

นายประพันธ์ นัยโกวิท : ท่านจะมี ๒ ครั้ง จะเป็นรายการทีวีพูลอีกครั้งหนึ่งซึ่งจะออกวันที่ ๓ สิงหาคม และมีอีกรายการหนึ่งคือช่อง ๑๑ วันที่ ๒ สิงหาคม

ประธาน : รายการแกะกล่องไม่ต้องมีผมก็ได้

นายประพันธ์ นัยโกวิท : คืออันนี้มันแค่ ๒-๓ นาที คิดว่าท่านปิดเป็นท่านสุดท้ายก็เป็นวันที่ ๔ สิงหาคม มันก็จะได้ครบถ้วน

วันพฤหัสบดีที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๕๙

ประธาน : เห็นบอกว่ามีตอนที่ ๑๑

นายประพันธ์ นัยโกวิท : อันนี้รู้สึกมีการคุยหารือซึ่งผมโน้ตไว้ว่าของท่านมีช่อง ๑๑ ที่จะออกเทปของท่านในรายการจุดเปลี่ยนประเทศไทย

นายธนาวัฒน์ สังข์ทอง : ขออนุญาตครับ อันนี้แค่ไปอัดเทปว่าจะไปอัดเทปวันไหน ส่วนตอนอย่างที่ท่านประพันธ์พูดว่าท่านจะออกท้ายสุดเลย อันนี้แค่ไปอัดเทปวันไหนแล้วช่อง ๗ เขาจะจัดคิว

นายประพันธ์ นัยโกวิท : อัดเทปแต่วันที่ ๒๐ ๒๑ เท่านั้น

ประธาน : ถ้าเราอัดเทปวันที่ ๒๑ แล้วอีกครั้งเดือนถึงจะลงประชามติที่พูดไว้ มันจะแก้ปัญหอะไรไม่ทัน เดิมที่ผมนัดกับเขาไว้คือว่าจะไปอัดเทปวันที่ ๒ สิงหาคม เพื่อให้ใกล้ คือจะได้ฟังคนอื่นเขาพูดให้หมดแล้วเก็บข้อมูล วันสุดท้ายจะได้ไปแก้ได้

นายธนาวัฒน์ สังข์ทอง : ของท่านวันที่ ๒ วันสุดท้ายที่ท่านจะไปอัดจะเป็นรายการ จุดเปลี่ยนประเทศไทยของช่อง ๑๑

ประธาน : ทีวีพูลไม่ใช่หรือครับ

นายประพันธ์ นัยโกวิท : ทีวีพูลวันที่ ๓ สิงหาคม ซึ่งอันนี้ท่านกำหนดวันไปอัดเทป ใกล้ ๆ ได้

ประธาน : ทีนี้ตั้งแต่วันที่ ๒๐ มันเร็วเกินไป เอาไปใช้เรื่องก่อน มันจะมีไปถึงวันที่เท่าไรที่อัดเทป

นายประพันธ์ นัยโกวิท : วันสุดท้ายรู้สึกจะเป็นวันที่ ๔ สิงหาคม คืออันนี้ท่านพูด เหมือนกับว่ารายการแกะกล่องพูดภาพรวมหลัก ๆ เท่านั้นเอง รัฐธรรมนูญนี้จะมีประโยชน์อย่างไร กับประชาชน เรื่องสิทธิเสรีภาพ แก้ไขปัญหาทุจริต แก้ไขปัญหาวิกฤติที่เกิดขึ้นหลัก ๆ อยู่แล้ว คือไม่ได้ไปแก้ข้อกล่าวหาเป็นรายประเด็น คือพูดภาพรวมหลัก ๆ ของประธาน กรธ. สรุป มันออก วันที่ ๔ สิงหาคม มันจะเป็นภาพรวมหมดเลย เป็นหัวข้อหลัก ๆ ของร่างรัฐธรรมนูญ

ประธาน : ผมไปวันที่ ๒๐ เพราะวันที่ ๒๑ ไปเชียงใหม่

นายประพันธ์ นัยโกวิท : ทางฝ่ายเลขานุการประสานงานติดตามนะครับ

ประธาน : ช่องไหนครับ

นายประพันธ์ นัยโกวิท : ช่อง ๗ ตั้งแต่เวลา ๑๐.๐๐-๑๒.๐๐ นาฬิกาครับ

นายธนาวัฒน์ สังข์ทอง : นัดเวลา ๐๙.๓๐ นาฬิกา แต่อัดเวลา ๑๐.๐๐ นาฬิกา

วันพฤหัสบดีที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๕๙

นายประพันธ์ นัยโกวิท : คุณสุรพันธ์ช่วยประสานงานด้วยว่าท่านไหนจะไปวันไหน ผมจะไปวันที่ ๒๑ ส่วนอันนี้ให้ท่านปรกรณ์มาสรุปอีกทีในหัวข้อกับผู้ที่จะไปออกรายการ

นายธนาวัฒน์ สังข์ทอง : อาจารย์อมรก็ยังไม่ได้บอกว่าลงหัวข้อไหนเหมือนกัน เพราะตอนนั้นมันเหลืออยู่ ๔ หัวข้อใหญ่

นายภัทระ คำพิทักษ์ : ขออนุญาตอย่างนี้ครับ ถ้าเรื่องสาธารณสุขมันมีอยู่ประมาณ ๔ หัวข้อแล้ว ก็คือจากพ่อแม่จนแก่เฒ่า ระบบประกันสุขภาพ การรักษาพยาบาล ป้องกันโรค ที่ทั่วถึงและมีคุณภาพ ที่นี้ที่ยังไม่มีก็คือเรื่องหอประจำบ้าน ที่นี้การศึกษาเราก็มีอยู่ในหัวข้อที่ ๒ นอกนั้นก็กระจายกันไป ประเด็นที่อยากจะเรียนหรือก็คือดูจากเอกสารที่ฝ่ายตรงข้ามเขาโจมตี ออกมา ๒ จุด คือเรื่องการศึกษา กับเรื่องสุขภาพที่ดูจากจดหมายที่ไปถึงเจ้าบ้าน ถ้าโดยเฉลี่ย ถ้าเรื่องสาธารณสุขเราก็อาจจะเพิ่มเรื่องหอประจำบ้านได้ เราเรียงหัวข้อใหม่ทุกสัปดาห์เราพูดเรื่องสุขภาพได้ ๑ ครั้ง เพราะว่าเรามี ๓ ครั้ง อาจจะมีอาทิตย์หนึ่งถ้าเราเพิ่มเรื่องหอประจำบ้าน ขึ้นมาเราก็กลายเป็น ๒ ครั้ง แต่เรื่องศึกษามันจะมีอยู่แค่ประมาณครั้งเดียว คือหัวข้อที่ ๒ ถ้าเราดูภาพรวมตรงนี้นิดหนึ่งแล้วพรุ่งนี้ให้ท่านธนาวัฒน์ไปประสานกับท่านปรกรณ์แล้วขยับผมว่า จะง่ายขึ้นและเร็วขึ้น ท่านอาจารย์อยากจะให้เพิ่มหรือลดตรงไหนไหมครับ นอกจากการศึกษา กับสาธารณสุข ท่านอื่นคิดว่ามันควรจะใช้อุทธศาสตร์ตรงไหนหรือเปล่าครับ

ประธาน : แล้วพูดได้หมดไหมครั้งเดียวเรื่องการศึกษา เราเพียงต้องการเน้นอีกที ก็ลองไปคุยกันดู แล้วนี่ไปคุยกันที่ไหนมา

นายประพันธ์ นัยโกวิท : ตอนแรกหรือในคณะกรรมการติดตามและรวบรวมความคิดเห็นของประชาชนเสร็จแล้วก็มาหารือในที่ประชุมนี้ ก็ออกมาเป็นตารางนี้ อันนี้ก็คงปรับ อีกนิดเดียว เดี่ยวลองประสานงานกับท่านปรกรณ์อีกทีว่าจะปรับหัวข้ออย่างไร

ประธาน : ท่านประพันธ์คุยกับปรกรณ์ได้หรือเปล่า

นายประพันธ์ นัยโกวิท : พรุ่งนี้ผมไปบรรยายที่หาดใหญ่แทนอาจารย์อุดม

นายภัทระ คำพิทักษ์ : ก็ไม่ยากครับ เพิ่มการศึกษาอีกสักครั้ง ๒ ครั้ง

นายประพันธ์ นัยโกวิท : ผมมีอีกเรื่องหนึ่งนะครับ ที่มีหน่วยงานเชิญไปบรรยาย หัวข้อของรัฐธรรมนูญ มีมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ที่เชิญไปบรรยายวันที่ ๑๖ กรกฎาคม ๒๕๕๙ เวลา ๐๙.๐๐ นาฬิกา อาจารย์อมรสามารถไปได้ครับ ส่วนอีกแห่งหนึ่งก็คือองค์การกระจายเสียง และแพร่ภาพสาธารณะแห่งประเทศไทยซึ่งจะจัดหัวข้อถกแถลงในวันที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๕๙

คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

สิริพร ๔/๖

วันพฤหัสบดีที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๕๙

อันนี้ก็ยังไม่ได้คนที่จะไป เบื้องต้นทางอนุกรรมการติดตามและรวบรวมความคิดเห็นของประชาชนให้ทาบตามท่านปรกรณ์กับท่านอัชพรไปออกรายการนี้ แล้วอันนี้ยังไม่แน่ใจว่าที่จัดอันนี้เคยจัดมาที่หนึ่งแล้วหรือเปล่าซึ่งมีคุณธิดาไปออกรายการด้วย ไม่รู้ว่าต่อเนื่องกันมาหรือเปล่า ยังไม่แน่ใจครับ ยังหาวิทยากรไปไม่ได้ด้วย เพียงแต่ในเบื้องต้นถ้าเป็นหัวข้อลักษณะแบบนี้ก็เห็นมีท่านอัชพรกับท่านปรกรณ์นัดที่สดครับ

ประธาน : ควรส่งไปไหม

นายประพันธ์ นัยโกวิท : ผมก็ไม่มีข้อมูล ไม่ทราบท่านอื่นพอมีข้อมูลไหมครับ

ประธาน : วันที่เท่าไร

นายประพันธ์ นัยโกวิท : วันที่ ๒๐ ครับ หรือลองดูพรุ่งนี้อีกสักวันหาข้อมูลดูก่อน ท่านภัทระลองหาข้อมูลให้หน่อย เพราะบอกว่าเคยจัดมาครั้งหนึ่งแล้วเป็นครั้งที่ ๑ เข้าใจว่าอันนี้เป็นตอนที่ ๒ เราจะไปไหม เพราะว่าครั้งแรกจะมีกลุ่มคนซึ่งแรง ๆ มา เราจะไปชี้แจงด้วยไหม

อีกอันหนึ่งคือกรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศเชิญบรรยายวันที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๕๙ ที่ทาบตามแล้วก็มีท่านสุพจน์ ท่านภัทระ และผมไป ขอเรียนที่ประชุมเพื่อทราบครับ

ประธาน : เชิญท่านภุมรัตน์ครับ

นายภุมรัตน์ ทักษาดิพงษ์ : ขออนุญาตครับ คือที่ประชุมใหญ่ของเราได้อนุมัติโครงการเกี่ยวกับการทำสื่อดิจิทัล งบตอนนั้นก็ ๖๐๐,๐๐๐ บาท เราได้ดำเนินการตามระเบียบที่สุดว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างเรียบร้อยแล้ว ตอนนี้ผู้รับโครงการนี้ไปจัดทำสื่อดิจิทัลเรียบร้อยแล้ว อยากจะมาเสนอต่อที่ประชุมใหญ่ให้พิจารณาว่าจะมีการปรับปรุงแก้ไขอะไรต่าง ๆ หรือเปล่า เพราะเวลานั้นก็ใกล้เข้ามาเต็มที เราจะมี ๒ เล่มใหญ่ที่เรา print ออกมา แล้วก็จะมีคลิปสั้น ๆ อยู่ด้วย ท่านสุรางคณาจะมาบรรยายสรุปให้ฟัง และท่านมีความเห็นอะไรเพิ่มเติมก็ช่วยพิจารณาด้วยครับ

นางสุรางคณา วายุภาพ : ขอบคุณค่ะ จริง ๆ แล้วมันมีคลิปหลายคลิปด้วยกัน คลิปที่จะเปิดให้ดูจะเป็นคลิปช่วงต้น ๆ เราคุยกันว่าในทีมน่าจะมีการเผยแพร่ช่วง week ที่ ๓ กับ week ๔ ซึ่งเป็น week ที่สำคัญมาก เพราะคนจะดูข้อมูลตรง week ที่ ๔ ค่อนข้างเยอะ

เอกสารชุดแรกที่น่าเสนอไปแล้วเป็นภาพรวม เป็นเอกสารที่เขียนว่าร่างรัฐธรรมนูญ มีนาคม ๒๕๕๙ อันนี้เป็นภาพใหญ่ภาพรวม ซึ่งจะมีการสังเคราะห์ย่อยอันนี้อีกทีหนึ่ง ขอมานพุดถึงอันใหม่ที่จะนำเสนอวันนี้ ก็จะเป็นเอกสารที่เขียนว่า สื่อสานสัมพันธ์ร่างรัฐธรรมนูญ จัดโดย กรธ. เอกสารชุดนี้จะมีอยู่หลาย version ด้วยกัน ในนี้จะเอามาบางส่วนที่จะเห็นเป็นแต่ละ version

วันพฤหัสบดีที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๕๙

ถ้าเราดูหน้าแรกการพูดถึงเรื่องสิทธิเสรีภาพจะเป็น version ค่อนข้างเต็ม แต่จะย่อยกว่า version แรกที่หลาย ๆ ท่านเคยเห็นไปแล้วว่าสรุปย่อของร่างรัฐธรรมนูญเป็นอย่างไร เข้าใจว่าคนรุ่นใหม่และคนสมัยนี้จะไม่ค่อยดูอะไรยาว จะดูสั้นตามลำดับและจะเอาเฉพาะ keywords สำคัญเท่านั้นเอง ยิ่งพอใกล้สัปดาห์โค้งสุดท้ายก็ยิ่งจะทำให้สั้นและย่อลงไปเรื่อย ๆ ในเอกสารสีเทาน้ำเงินดำ อย่างที่เล่าว่ามันยังเป็นข้อมูลค่อนข้างเยอะอยู่ ถ้าไล่ไปเรื่อย ๆ จนถึงหน้า ๒๐ เป็น version ๒ ของมันที่จะบอกว่ามันยิ่งย่อลงไปเรื่อยเพื่อให้เหลือความเดียวที่เป็นความสำคัญในเรื่องนั้น ๆ เพราะว่าเวลาคนเขาดูไม่อยากจะอ่านอะไรยาว แล้วเขาอยากจะจำให้ได้คล้าย ๆ อย่างนั้น มันเป็นวิธีของสายโฆษณาที่เราเรียนรู้มาว่าต้องให้ย่อยเหลือพลความเดียวแล้วก็ให้จำได้ว่าคืออะไร เพราะฉะนั้นหน้านี้ก็จะเป็นภาษาง่าย ๆ ก็คือปิดประตูสำหรับคนโง่ แต่ใน version ทำนองเดียวกันนี้ก็จะจะมี version ที่ได้เรียนท่านประธานอนุกรรมการจัดทำสื่อดิจิทัลเกี่ยวกับการร่างรัฐธรรมนูญไปว่ามี version แบบ hardcore ด้วย แต่คงไม่ได้นำเสนอในห้องนี้ เป็น version ภาษาที่วัยรุ่นเขาอ่านแล้วเขารู้สึกโดน แต่ก็จะไม่ออกในชื่อ กรธ. ในเอกสารหน้า ๒๔ เราพบว่าตอนที่เราสำรวจทางออนไลน์เป็นระยะทุก week เราก็ดูใน block สำคัญใน block ใหญ่ ๆ พบว่าหน้านี้กลายเป็นหน้าที่คน question มากที่สุด คือคนรู้สึกว่ายิ่งใกล้ประชามติเขาสงสัยว่าคืออะไร เขาสงสัยว่าประชามติคืออะไร แล้วเขาก็ไม่เข้าใจว่ารัฐธรรมนูญคืออะไร ก็เลยเป็นที่มาที่ได้คุยกับท่านปรกรณ์ว่ามันน่าจะต้องตอบคำถามนี้หรือเปล่า เพราะเวลาเอาเข้าจริง ๆ back to the basic เขาสงสัยหน้านี้ว่าวันที่ ๗ ที่มันเจียบ ๆ ความรู้สึกประชาชนส่วนใหญ่ที่เราสำรวจทางออนไลน์เขารู้สึกว่ามันยังเจียบ ๆ อยู่เลย เขาก็ไม่รู้มันคืออะไร มีความสัมพันธ์อย่างไร มันต่างกันอย่างไรกับเลือกตั้ง ก็เลยเป็นที่มาของหน้านี้ มันจะถูกหยิบยกขึ้นมาทำให้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่มันเกิดขึ้นจริงๆว่าเขาสงสัยอะไร เขามีความรู้สึกอย่างไร ต่อไปหน้า ๓๖ คำถามยอดฮิต ยอดฮิตคืออย่างที่เล่าเมื่อสักครู่ว่าเขาสงสัยประชามติคืออะไร ไปทำอะไรกัน แล้วเขาก็สงสัยต่อมาร่างรัฐธรรมนูญคืออะไร มันพูดถึงอะไร ก็จะปรากฏใน version แรกของวิดีโอซึ่งจะพูดถึงเรื่องนี้เหมือนกันประชาชนงงว่ามันคืออะไร ไม่เข้าใจ ถ้าไม่ลงประชามติมันจะเกิดอะไรกับเขาหรือเปล่า

นายสุพจน์ ไข่มุกด์ : ขอประทานโทษครับ ผมมีแค่ ๒๑ หน้าเองครับ

คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

สิริพร ๔/๘

วันพฤหัสบดีที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๕๙

นางสุรางคณา วายุภาพ : ขอภัยค่ะ แบ่งเป็น ๒ ท่อน บนนี้อันหนึ่ง ล่างนี้อันหนึ่ง พอดีมันไม่มีเลขหน้า ขอโทษด้วยค่ะ แผ่นหนึ่งจะมีสไลด์ ๒ หน้า ต่อไปหน้า ๓๘ เขาก็สงสัยว่า ร่างรัฐธรรมนูญคืออะไร อันนี้เราก็พยายามดูเรื่อง keywords กันเมื่อวันเสาร์-อาทิตย์ที่ผ่านมา เพื่อตอบโจทย์อันนี้ เขาก็สงสัยต่อที่คนถามกันเยอะก็คือถ้าเขาไม่ไปลงแล้วจะเกิดอะไรขึ้นกับชีวิต หรือประเทศไทย มันจะมี impact อะไรหรือ แล้วถ้าไปลงมันจะเกิดอะไร มันก็จะมีคำตอบสั้น ๆ ว่า ถ้าเขาไปลงแล้วเห็นชอบ สิ่งที่เขาจะได้คือจะมีการเลือกตั้ง จะได้รัฐบาลที่ดีที่จะเข้ามาบริหารประเทศ คำถามต่อมาหน้า ๔๑ ถามว่าถ้าไปลงแล้วไม่เห็นชอบมากกว่าจะมีผลอย่างไร อันนี้คือสิ่งที่เขาอยากรู้ มาจากการสำรวจทางออนไลน์ที่เราสุ่มตรวจแล้วพบว่าคำถามเหล่านี้เขาสงสัยมากกว่า คำถามว่ารัฐธรรมนูญคืออะไร เพราะเขาอยากรู้ว่ามันมี impact กับเขาอย่างไร -----

วันพฤหัสบดีที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๕๙

อันนี้ก็เป็นคำตอบที่จะมีการปรับทุกสัปดาห์เลยคะ เพราะเรา monitor ดูทุกวัน แล้วก็พยายามจะสรุปออกมาว่าในสัปดาห์นี้แนวความคิดเปลี่ยนไปอย่างไร และสิ่งที่เขาอยากรู้คืออะไร เมื่อสักครู่ได้ยินเร็ว ๆ ก็มีคุณภัก์ระพูดว่ามีเรื่องการศึกษาที่ยังกังวลกันเยอะ มีเรื่องสุขภาพที่ยังกังวลกันเยอะ แล้วก็มีการโจมตีเรื่องเหล่านี้ เข้าใจว่าเป็นเรื่องที่เขาถึงประชาชนและเป็นจุดอ่อน พอพูดเรื่องนี้ให้เป็นเรื่องของ negative เมื่อไร หรือสิทธิเขาลดน้อยลงไปกว่าเดิมประชาชนก็จะรู้สึกอึดกับมัน เดี๋ยวเราจะทำการบ้านพวกนี้เพิ่มนะคะ จะขอเล่าว่าทุกอันที่สร้างขึ้นมากจะเป็น version ที่ update ตลอดเวลาทุกสัปดาห์นับแต่เนี่ไป และพอยิ่งใกล้วันประชามติเท่าไรคำถามจะคล้าย ๆ กับสิ่งที่นำเสนอจะสั้นมีความเดียว และให้เข้าใจง่ายที่สุดเท่าที่จะทำได้นะคะ อันนี้ก็เป็น version ที่ ๒ ซึ่งมีหลาย version ด้วยกัน มีแบบคล้าย ๆ รวมสรุป มีคำถามที่ตรงใจประชาชน มีสิ่งที่เขาอยากรู้ ซึ่งย่อที่สุด ง่ายที่สุด สั้นที่สุด ไม่อ่านเยอะเพราะถ้าอ่านเยอะก็จะเสียสมาธิและเขาก็จะไม่เอานะคะ ขออนุญาตให้ดู clip version แรกนิดหนึ่ง เป็นอีกอันหนึ่งที่ทำ เป็นการสำรวจจากชาวบ้านจริง ๆ เป็น clip VDO ซึ่ง version ๒ ก็จะไปสู่เรื่องการใกล้ประชามติและจะมีอีก ๒-๓ version ด้วยกัน ทำเกินจากกรอบที่มอบโจทย์มาด้วยแต่ก็คิดว่าจำเป็นนะคะ น้อง ๆ เขาทำด้วยความสนุกมากกว่า เขาอยากช่วยคล้าย ๆ อย่างนั้นนะคะ clip VDO อาจจะยังยาวอยู่ประมาณ ๓ นาที ช่วงหลังจะสั้นขึ้น ๆ แล้วก็โดนใจมากขึ้นและมีหลากหลายรูปแบบ แต่ clip นี้แค่อยากเล่าให้ฟังว่าชาวบ้านเขาไม่รู้จริง ๆ ว่ามันเป็นอะไรนะคะ ระหว่างรอเว็บไซต์ที่เป็น cdc.or.th ที่ backup สามารถป้อนข้อมูลได้แบบ real time และป้องกันการแฮ็กไว้ค่อนข้างแข็งแรง ไว้สำหรับเป็นทางเลือก หรือเป็นทางออก

(ฉายวีดิทัศน์)

นางสุรางคณา วายุภาพ : ดิฉันขออนุญาตพูดเพิ่มเติมนิดหนึ่งนะคะ อันนี้เป็น version ๑ และจะมี version ๒ ที่ตอบโจทย์ที่ประชาชนเขากังวลใจ และพอใกล้ ๆ ก็จะมีพูดถึงเรื่องประชามติ เข้าใจว่าเท่าที่คุยกันในทีมค่อนข้างเยอะ คือเขาจะสนใจเอาเหมือน week สุดท้ายค่อนข้างมากและดูอะไรสั้น ๆ โดน ๆ อันนี้จะต้องปล่อยเยอะมากและมีหลายมิติมากที่เขาเล็กที่จะบริโภคหรือจะดูนะคะ

คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ
วันพฤหัสบดีที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๕๙

เปมิศา ๕/๒

ประธาน : แล้วมันคืออะไรที่ว่าจะปล่อยตอนใกล้ ๆ คนอยากดูคืออะไร

นางสุรางคณา วายุภาพ : ก็คืออรณรงค์ให้ไปลงประชามติกันคล้าย ๆ อย่างนั้น
แล้วก็มีสาระสำคัญที่สั้นที่สุดเท่าที่จะทำได้ว่ารัฐธรรมนูญคืออะไร มีสาระสำคัญสั้น ๆ ประกอบกับ
ประเด็นที่เขากังวลใจเขาจะได้รับคำตอบตรงนั้น เหมือนกับสิ่งที่อยู่ใกล้ ๆ แต่ว่าจะเข้าใจง่ายกว่านี้
เป็นภาษาชาวบ้าน ๆ ค่ะ

ประธาน : ซึ่งยังไม่ได้ทำ

นางสุรางคณา วายุภาพ : ทำทุกอาทิตย์ เพราะทำควบคู่ไปกับการสำรวจทาง
ออนไลน์ไปด้วยกันค่ะว่าเขาสนใจอะไรมากที่สุด คิดเรื่องอะไรมากที่สุดเพราะมันเป็นเรื่องของสื่อ
ดิจิทัลนะคะ เหมือนกับสไลด์หน้าเมื่อสักครู่ สไลด์หน้าที่เขียนว่าคำถามยอดฮิตคืออะไร ในหน้าที่ ๓๖
อันนี้ก็ล้วนแต่เป็นคำถามยอดฮิตที่มาจาก การสำรวจทั้งสิ้นค่ะ ทุกสัปดาห์จะมีตัวแปรที่เปลี่ยนไป
บางครั้งเป็นตัวแปรตามสิ่งที่มีคนแทรกหรือมีคนคล้าย ๆ บิดเบือนก็จะมีโจทย์ที่เปลี่ยนไปใน
ทุกสัปดาห์ค่ะ

นายสุพจน์ ไข่มุกด์ : ท่านประธานครับ ผมดูแล้วมันมีบางประเด็นที่อยากจะให้
ช่วยแก้ไขจะขออนุญาตเรียนนะครับ คือเรื่องของศาลรัฐธรรมนูญ หน้าที่ ๘ มีข้อความที่อ่านแล้ว
อาจจะทำให้เกิดความเข้าใจไขว้เขวได้ ความที่บอกว่าเมื่อศาลรัฐธรรมนูญรับเรื่องใดไว้แล้วตุลาการ
ไม่อาจปฏิเสธวินิจฉัยเพราะเหตุไม่อยู่ในอำนาจศาลรัฐธรรมนูญ ที่จริงแล้วมันไม่ตรงเสียทีเดียว
มันน่าจะแก้ว่าเมื่อศาลรัฐธรรมนูญรับเรื่องใดไว้แล้วตุลาการต้องวินิจฉัยทุกประเด็น อันนี้จะตรงมากกว่า
เพราะว่าถ้าเราไปใช้เหตุผลว่าเพราะเหตุไม่อยู่ในอำนาจศาลรัฐธรรมนูญมันไม่ใช่ประเด็นนั้นนะครับ
แล้วก็ตรงที่มีรูปทางด้านขวาในหน้าเดียวกันที่เขียนว่าอำนาจสันฟ้า คำวินิจฉัยผูกพันมีอำนาจเหนือ
ฝ่ายบริหาร ฝ่ายนิติบัญญัติ อันนี้ข้อความที่ทำให้มัน misread มากเลย มันเป็นข้อความซึ่งอีกฝ่ายหนึ่ง
ฝ่ายด้านเขาว่า ศาลรัฐธรรมนูญมีอำนาจสันฟ้า คำนี้ไม่ควรจะอยู่เลยนะครับ แล้วก็ที่บอกว่า
คำวินิจฉัยผูกพันและมีอำนาจเหนือฝ่ายบริหารและฝ่ายนิติบัญญัติอันนี้ก็เป็นการอีกฝ่ายหนึ่ง
ที่เขาโจมตี เราไม่มีอำนาจเหนือฝ่ายบริหารนะครับ ข้อความนี้มันอาจจะทำให้เกิดความเข้าใจผิดได้

นางสุรางคณา วายุภาพ : จริง ๆ เขาตกคำว่า จริงหรือ ไป เดี่ยวจะพยายามไปแก้ไข
แล้วก็หลีกเลี่ยงคำ sensitive เหล่านี้ค่ะ

นายสุพจน์ ไข่มุกด์ : ขอบคุณครับ

วันพฤหัสบดีที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๕๙

นายประพันธ์ นัยโกวิท : ขออนุญาตนิดหนึ่งครับ ในเรื่องขององค์กรอัยการที่ลง
ในคราวนี้ คืออันนี้ของเดิมที่ทางคุณแอนนำมาได้มีการปรับปรุงไปแล้ว ผมว่าอันเดิมดีกว่าอันนี้
อันนี้อ่านดูแล้วไม่แสดงอะไรที่จุดเด่นเลย อันที่เคยปรับปรุงจำได้ไหมครับ อันนั้นยังดีกว่าอันนี้

นางสุรางคณา วายุภาพ : ดิฉันลองเสนออย่างนี้ได้ไหมคะ ส่งให้ทางทีมเลขาฯ
ช่วยดูกันอีกทีหนึ่งเพื่อลดความ sensitive ลดการผิดพลาดจะได้ไม่ต้องกังวลใจกันนะคะ

นายประพันธ์ นัยโกวิท : และอีกส่วนหนึ่งนะครับ ถ้าประชาชนไปลงประชามติ
และเห็นชอบร่างรัฐธรรมนูญจะนำไปสู่อะไร ลองเปิดหน้านี้ะครับ ต่อไปครับ ถ้าประชาชนไปลงประชามติ
และเห็นชอบร่างรัฐธรรมนูญจะนำไปสู่อะไร คือคำตอบที่ว่าจะไปนำไปสู่การเลือกตั้งและจะได้
รัฐบาลที่ดีเข้ามาบริหารประเทศเพื่อประโยชน์ส่วนรวมของประชาชน คือฝ่ายที่ได้แย้งเขาจะบอกว่า
เหมือนกับเป็นการขึ้นอะไรอย่างนี้ และเขาอาจจะโต้แย้งได้ว่านำไปสู่การเลือกตั้ง เพราะนายรัฐมนตรี
ก็บอกอยู่แล้วว่าอย่างไรต้องมีการเลือกตั้ง เวลาฝ่ายที่เขาจะโต้แย้งครับ

นางสุรางคณา วายุภาพ : จะให้แก้เป็นอะไรคะ

นายประพันธ์ นัยโกวิท : ถ้าเราบอกเป็นกลาง ๆ ได้ไหมว่าจะได้รัฐธรรมนูญ
จากการตัดสินใจของประชาชน อะไรอย่างนี้ เพราะว่าข้างหน้านี้ถ้าไม่ไปลงประชามติจะเกิดอะไรขึ้น
คำตอบคือก็เท่ากับยอมปล่อยให้ชีวิตและประเทศขึ้นอยู่กับมติตัดสินใจของคนอื่น ถ้าไปลงก็จะได้
รัฐธรรมนูญจากการตัดสินใจของประชาชน

นางสุรางคณา วายุภาพ : ดิฉันขอหารือนิดหนึ่งค่ะ อย่างที่เรียนว่าจาก clip
บางส่วนจะพบว่าประชาชนเขาไม่ค่อยรู้สึกอินกับรัฐธรรมนูญเหมือนกัน ด้วยความเคารพนะคะ
ถ้าดิฉันเสนอเป็นอย่างนี้ได้ไหมลอง purpose ดูว่าจะได้รัฐธรรมนูญอย่างที่ท่านอาจารย์พูดเมื่อสักครู
และในที่สุดก็จะคล้าย ๆ กับมีเลือกตั้ง คือเขาใช้คำว่า เลือกตั้ง แต่เขาไม่เข้าใจรัฐธรรมนูญ
เท่านั้นเองค่ะ ขอหารือคุณคะ

เลขานุการ : เดี่ยวผมขออนุญาตรับไปดูแล้วก็ประสานงานกับทีมงานของคุณแอน
ในรายละเอียด และจะได้กลับมาเรียนในคราวหน้าว่าตรงไหนบ้างที่เสนอปรับปรุงไปและเสนอ
ปรับปรุงอย่างไร และดูอีกทีถ้าดูกันแล้วไม่มีปัญหาอะไรพอไปได้ก็จะได้ให้ทีมคุณแอนปรับ
แล้วก็เสนอทำต่อไปเลย เพราะที่ผมดูก็มีปรับอยู่เหมือนกัน ๒-๓ หน้าแรกก็มีอยู่

วันพฤหัสบดีที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๕๙

นายภัทร คำพิทักษ์ : ท่านอาจารย์ขออนุญาตครับ ในส่วนแรกประมาณ ๑๐ หน้า ก่อนที่จะไปถึงตัวอย่างที่เหลืออยู่แผ่นเดียว ผมว่าหัวเรื่อง วิธีการเล่าเรื่องยังกระจายอยู่ ๒-๓ แบบ อย่างเช่นคำว่า สิทธิเสรีภาพตามร่างรัฐธรรมนูญใหม่ มันเป็นคำบอกเล่า คือบอกว่ามันเป็น หัวหมวดเฉย ๆ แต่พอไปถึงเรื่องการศึกษาที่อยู่หน้าเดียวกันเราบอกว่าการศึกษาทั้งระบบจะดีขึ้น พอไปถึงหน้าต่อไปชุมชนมีสิทธิ รัฐมีหน้าที่ก็เสมือนบอกไม่ใช่หัวหมวด แต่บอกว่ามันมีการเปลี่ยนแปลง แต่พอลงมาแนวนโยบายแห่งรัฐ การพัฒนาประเทศควรจะต้องทำอะไรบ้าง ก็เป็นการตั้งคำถาม เช่นเดียวกับหน้าต่อไปคือว่า นายกรัฐมนตรีตามรัฐธรรมนูญใหม่ดีขึ้นอย่างไร คือมันมีอยู่ ๔-๕ แบบในการเล่าเรื่องในหัวเรื่อง ผมคิดว่ามันน่าจะเป็นแบบแผ่นเดียวกัน ถ้าสมมุติ เราจะบอกว่าเนื้อหามันดีขึ้นอย่างไรในแต่ละอันเราก็เอาแบบการศึกษาเลย คือบอกว่า สิทธิเสรีภาพดีขึ้น ถ้าเราจะบอกว่ามันน่าสนใจเราก็บอกว่า สิทธิเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญใหม่ดีขึ้น อย่างไร หรือมีอะไรใหม่ในหมวดนี้ คือเราสักธิมหนึ่ง คือเราจะบอกว่าเราเล่าว่ามีอะไรใหม่ เราจะเล่าว่าอะไรดีขึ้น หรือเราจะเล่าว่ามันสรุปย่อว่ามันคืออะไร แต่ผมรู้สึกว่ามันปน ๆ กันอยู่ หลาย ๆ ธิมอยู่ในนี้ตัวหัวข้อ มันก็เลยทำให้ตัวเนื้อมันนั้นไปด้วย บางอันมันก็ดึงขึ้นมาเลยแต่บางอัน มันจะหลบ ๆ ลงไป อย่างเช่น สิทธิเสรีภาพมันก็จะหลบ ๆ ไป มันก็เลยดู melody มันแปลก ๆ โดยตัวหัวมันนะครับ ผมว่าลองเอาตัวหัวมันเป็นตัวคุมแล้วให้มันไปในทางเดียวกันมันจะเป็น เอกภาพขึ้นมาทั้งแผง ทีนี้พอไปดูอันที่ ๒ คือว่าที่เหลืออยู่แผ่นเดียวคือตั้งแต่ผู้ดำรงตำแหน่ง ทางการเมืองเป็นต้นไป มันมีอยู่แผ่นเรื่องการปรับปรุงการจัดซื้อภาครัฐกับความยุติธรรมที่ล่าช้า ผมคิดว่าปรับปรุงระบบการจัดซื้อภาครัฐเราเป็น headline ใหญ่ แต่มันไม่ได้สื่อความคือมันเป็นแค่ หัวเรื่องว่ามันคือเรื่องการจัดซื้อภาครัฐ แต่ keyword ที่น่าจะสำคัญน่าจะอยู่บรรทัดที่ ๓ คือว่าป้องกันการทุจริตทุกขั้นตอน เอาตัวคำว่า ป้องกันการทุจริตทุกขั้นตอน ขึ้นมาอยู่เป็น headline อันแรก เสร็จแล้ววิธีการก็ลงไปอยู่บรรทัดที่ ๒ คือว่าปรับปรุงการจัดซื้อภาครัฐ ให้คลังตัวเปิดเผยตรวจสอบได้ อย่างนี้ครับมันจะกลับกันผมเข้าใจว่าน่าจะเป็นอย่างนั้นนะครับ เช่นเดียวกันคือว่าความยุติธรรมที่ล่าช้า พอเราไปอ่านหัวใหญ่ว่าความยุติธรรมที่ล่าช้าแปลว่าอะไร แปลว่าบางคนอาจจะไปตีความว่ารัฐธรรมนูญนี้ทำให้ความยุติธรรมล่าช้าใหม่ก็ได้ เพราะว่าเราไป ทำตัวใหญ่ แต่ว่า keyword มันอยู่บรรทัดที่ ๓ คือว่า รัฐธรรมนูญคืนความยุติธรรมด้วยความรวดเร็ว แต่ว่าตัวถัดลงมาเราค่อยมาอธิบายขยายความว่าความยุติธรรมที่ล่าช้าคือความไม่เป็นธรรม จึงต้อง

วันพฤหัสบดีที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๕๙

ปฏิรูปกระบวนการยุติธรรม อย่างนี้ครับมันสลับ LINE กันขึ้นมา เอา LINE ล่างมาอยู่เป็น headline ข้างบน และขยับ ๓ LINE บนลงมาเป็นคำอธิบาย LINE ล่าง เข้าใจว่าต้องการจะสื่อความอย่างนั้นหรือเปล่าไม่ทราบนะครับ

นายธนาวัฒน์ สังข์ทอง : ขออนุญาตท่านประธานครับ คือหน้าเดียวผมพยายามอ่าน เสมือนจะต้องการการพูดให้เป็นคำกินใจไปจุด ๆ เลย แต่เขียนไปเขียนมาเหมือนเขียนอธิบายเรื่องปกติอีกแล้ว อย่างผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองถ้าจะเอาจริง ๆ ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ชื่อสัตย์รับผิดชอบทำเพื่อประโยชน์ประชาชน จบ ก็เป็นคำชุดไปเลย คนโกงก็ปิดประตูไม่เปิดโอกาสให้เกิดอะไรพวกนั้น จัดซื้อจัดจ้างคลองตัวเปิดเผยแพร่ตรวจสอบได้ไม่มีการทุจริต จบ มันก็เป็นคำแต่ละคำ เป็นวลีไป ความยุติธรรมก็บอกว่า รวดเร็วเป็นธรรมเข้าถึงและอำนวยความสะดวกแก่ทุกคน ทัวถึงคือการเขียนเหมือนพยายามที่จะใช้คำแทนทุก ๆ อัน แต่บางเพจใช้เป็นคำอธิบายมันเลยกระโดดไปกระโดดมา ท่านต้องเลือกเอาอย่างหนึ่งว่าจะเอาอย่างไร ถ้าจะเอาคำเป็นชุดก็เอาแค่คำโดด ๆ ไล่ลงไปเพื่อให้กินความนี้หมดเท่านั้นเอง

นายภัทร คำพิทักษ์ : คือถ้าเรื่องผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองถ้าเราจะเอาผมว่าผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองต้องชื่อสัตย์หรือมีคุณภาพอะไรอย่างนี้ และตัวลงมาซึ่งเป็นตัวขยายปิดประตูคนโกง อันนี้โอเค

นายอภิชาติ สุขัคคานนท์ : ท่านประธานผมขออนุญาตครับ คือเท่าที่ผมไปตระเวนดูการอบรมของประชาชน เห็นมีคำถามว่าทำไมจะต้องไปลงประชามติซึ่งในนี้ยังไม่มีอยู่ แต่เมื่อวานขึ้นท่านผู้ว่าฯ วิเชียรที่โคราช ท่านขึ้นไปพูดชัดเลยครับ ท่านประชาสัมพันธ์บอกประชาชนก็เพราะว่าร่างรัฐธรรมนูญฉบับนี้เป็นของพวกเขาทุกคน เพราะฉะนั้นเขาก็เลยเปิดโอกาสให้พวกเราทุกคนได้ตัดสินใจว่าจะรับหรือไม่รับด้วยตนเองนะครับ อันนี้ผมว่าก็ชัดเจนดีแล้วก็ถือว่าเป็นของพวกเขาทุกคนชาวไทย และอันนี้ยังเห็นว่ายังไม่มีคำถามนี้แต่ไปเจอด้วยตัวเองมาแล้วครับ ขอขอบคุณครับ ท่านอาจารย์มีชัยท่านว่ามีอยู่แล้วแต่ผมพลิกดูยังไม่เห็นครับ ถ้ามีอยู่แล้วก็ขอภัยครับ

นางสุรางคณา วายุภาพ : ไม่เป็นไรค่ะ เดี่ยวดิฉันรับไปทั้งหมดค่ะ

ประธาน : ยังติดใจว่า คือมันมาถึงจุดนี้มันเลยเวลาที่เรากำลังจะเล่าเรื่องรัฐธรรมนูญ ซึ่งเล่าเรื่องรัฐธรรมนูญมันเล่ามาตั้งแต่ต้น มาถึงตรงนี้มันต้องการจุดขายเป็นเรื่อง ๆ คล้าย ๆ ตอนท้าย ๆ ปฏิรูปและเราจะได้อะไร คือตอนนี้เนี่ยทั้งหมดบอกเป็น ๒ ส่วน ส่วนหนึ่งคือ

วันพฤหัสบดีที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๕๙

บอกเล่าเรื่องรัฐธรรมนูญ อีกส่วนหนึ่งก็คือบอกจุดขาย แต่บางที่จุดขายบอกไปแล้วจะเล่าเรื่องรัฐธรรมนูญไปในจุดขายนั้นด้วย ซึ่งมันก็จะขัดกับแนวทางที่บอกว่าคนสมัยใหม่ไม่ดูอะไรยาว ถ้าดูมาหน้าแรก ๆ จะเห็นว่ามันยาว ทีนี้พอยาวแล้วมันก็เสี่ยงต่อการผิดพลาดได้ ยกตัวอย่างเช่น พอเราไปเขียนเรื่องการศึกษา การศึกษาภาคบังคับ ๑๒ ปี แล้วก็บอก อ.๑-ม.๓ และรัฐดูแล ๑๒ ปี พออีกช่องบอก ม.๓ ขึ้นไป ตรงนี้เริ่มปิดแล้ว เพราะการศึกษาภาคบังคับไม่ได้เริ่มจากอนุบาล ๑ เริ่มจาก ป.๑ แต่เราบังคับรัฐให้เรียนอนุบาล ๑ เพื่อที่จะขยายลงมาข้างล่าง ส่วน ม.๔ ขึ้นไป ซึ่งแทนที่จะเขียน อยากเรียนต้องได้เรียนและมีกองทุน มาถึงตรงนี้ต้องเปลี่ยนแล้ว โดยนโยบายรัฐบาลจัดให้ฟรีอยู่แล้วรัฐธรรมนูญก็ไม่ต้องเขียน เพราะฉะนั้นตัวนี้มันจะทำให้เกิดสับสนกันขึ้น ที่จริงที่เราหวังฝั่งรุ่นใหม่คือให้เขาจับ point ที่คิดว่าคนรุ่นใหม่จะสนใจ แล้วก็ใส่อะไรลงไปที่เป็น คำอธิบายที่สั้น ๆ พอที่จะให้ แต่ว่าการจะทำแบบนั้นได้ต้องเข้าใจรัฐธรรมนูญให้ละเอียดพอสมควร เสียตายที่ตอนนั้นไม่ได้มาระดมฟังตอนที่พวกเราไปอธิบายให้ใครต่อใครฟัง ซึ่งเราจะมีจุดต่าง ๆ คนละจุด ๒ จุดบอก แต่ที่นี้อย่างน้อยที่สุดถ้าจะยังคงรูปแบบอันนี้ไว้คุณปรกรณ์อาจจะต้องไปดู รายละเอียดหน่อยเพราะว่าเดี๋ยวเนื้อหามันผิดจากเราเองจะโดนเขาต่อว่า ๆ เราปิดเป็อน อย่างเรื่องปรับปรุงระบบจัดซื้อภาครัฐจริง ๆ มันเป็นเรื่องอยู่ส่วนหนึ่งของกระบวนการในการจัดการ การทุจริต ซึ่งมันจะมีหลายเรื่อง อันนี้ควรจะเป็นหัวข้อว่าการจัดการการทุจริต แล้วก็จะมีเรื่องที่ ๑ คือให้ประชาชนเขามีส่วนรู้เห็น มีแจ้งเบาะแสปรับปรุงการซื้อภาครัฐ การให้ประชาชนรู้ข้อมูล ข่าวสารเพื่อที่จะได้เอามาใช้ คือพวกนี้ต้องไปจับมารวมกันเพื่อที่จะไปอยู่ในหัวข้อว่าจะจัดการ การทุจริตกันได้ด้วยวิธีไหน อย่างความยุติธรรมก็เหมือนกัน ปัญหาไม่ได้อยู่ที่ความยุติธรรมที่ล่าช้า แต่ความยุติธรรมหมายความว่ากระบวนการยุติธรรมตั้งแต่ต้นมา เมื่อตั้งแต่ต้นมันเสีย มันก็ไปเสีย ถึงปลาย เพราะปลายมันรับผลมาจากต้น ถ้าตำรวจทำสำนวนพุ่งไปที่ใครคนใดคนหนึ่งผิดจนไปถึง ศาลฎีกาก็ตัดสินผิดกันไปหมด เราโทษอะไรไม่ได้ เหมือนคดีหญิงไก่เป็นตัวอย่างให้เห็นว่ากลไก กระบวนการยุติธรรมเบื้องต้นมันก่อให้เกิดความเสียหายร้ายแรงต่อประชาชนอย่างไร มันจึงต้อง หยิบมาเป็น point แต่ว่าจะหยิบอย่างไรถึงจะให้คนรุ่นใหม่ที่เขาไม่ค่อยอดทนฟัง เขาฟังอะไรสั้น ๆ ให้เขาสามารถฟังได้ เราไม่มีปัญหาเราต้องฟังคนรุ่นใหม่เขา -----

วันพฤหัสบดีที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๕๙

ถ้าเราสามารถเล่าให้เขาฟังได้ก่อนปัญหาของบ้านเมืองมันเป็นอย่างไรแล้วลองช่วยคิดที่ว่าจะพูดอย่างไรถึงจะให้เหมือนแร็ป และพวกเด็กรุ่นใหม่ฮือฮามากพอไปให้ผู้ใหญ่ฟังก็ทำอะไรกันไม่รู้เรื่องเลย พูดอะไรไม่รู้เรื่องเลย ท่านสุพจน์ฟังแล้วท่านสุพจน์ก็บอกว่าผมไม่รู้เรื่องเลยว่าเขาพูดกันอย่างไร ไม่ใช่คนเดียวคนอื่น ๆ ผมไปให้เขาฟังเขาก็บอกไม่รู้เรื่อง แต่พวกเด็กส่งไปมันยกนี้กลับมากันเป็นแถว ลองช่วยไปดูแล้วก็มาเล่าให้พวกน้อง ๆ เขาฟังแล้วเขาอาจจะได้ idea ให้มาบอกให้เราตกเก้าอี้ได้

นายภัทร คำพิทักษ์ : ท่านประธานขออนุญาตครับ ผมว่าเนื่องจากเวลามันเหลือสั้นผมว่าอันนี้มันก็ต้องทำไปตามระบบของมันนะครับ ที่นี้นอกจากที่ท่านเลขาได้ไปช่วยดูแล้วผมว่าพี่แอนช่วยอีกนิดหนึ่งดีไหมครับ คือผมว่าอย่างคำถามเช่นว่าถ้าไม่ไปลงประชามติจะเกิดอะไรขึ้น คือผมคิดว่าทำอันนี้เป็นทั้งแผนเหมือนเดิมนี้ละแต่ปรับปรุงให้มันถูกก่อน เสร็จแล้วเราเพิ่มบางแผ่นเข้ามาที่เป็นหน้าปกแล้วเราเอามาชอยเพื่อที่จะเอาไปแชร์เป็นชุด เช่น สมมุติว่าถ้าไม่ไปลงประชามติอะไรจะเกิดขึ้นแล้วมันจะมีแค่ ๒ - ๓ แผ่นพี่แอนผมว่าอันนี้ใช้ได้เลยเราก็ split ออกไปแล้วก็ออกไปทีละชุดครับท่านประธาน แต่สมมุติว่าพอเราไปปรับปรุงเรื่องการศึกษาแล้วก็อาจจะจะมีแค่ ๒ - ๓ แผ่นพี่แอนก็ไปทำตัวคำถามหน้าเรื่องการศึกษาขึ้นมาอย่างนี้ แล้วก็เติมมาอีกไม่กี่แผ่นนะครับ และเราเอาพวกนี้ที่ไปปรับปรุงเนื้อหาเสร็จแล้วมาจัดเป็นชุดได้และเราก็ค่อย ๆ ปล่อยเป็นชุดในช่วงเวลา ๒ สัปดาห์สุดท้ายอะไรอย่างนี้ผมว่าอันนี้จะช่วยได้เยอะเหมือนกันครับ คืออ่านสั้น ๆ ทำเป็นเรื่อง ๆ เอามาชอยออกจัดเป็นชุด

ประธาน : อย่างการศึกษาเราบอกปัจจุบันไทยมีปัญหาเรื่องการศึกษามีปัญหาอะไรกับการศึกษาก็อาจจะ list ๑ ๒ ๓ แล้วเราก็ไปอีกแบบหนึ่งก็บอกว่าแล้วรัฐธรรมนูญนี้แก้ปัญหาอย่างไร ๑ ๒ ๓ แก้อย่างไร เพราะถ้าเราปล่อยไปทีเดียวทั้งหมดเขาคงข้ามไปเลย เขาคงไม่ดูมาดูต้องค่อย ๆ ปล่อย

นายประพันธ์ นัยโกวิท : ขออนุญาตครับ ในส่วนของ ส.ว. ทั้งฉบับนี้กับอีกฉบับหนึ่งในส่วนของ ส.ว. ทั้ง ๒ ปีกนี้คือควรจะมีเนื้อความทำนองคล้าย ๆ กับสรุปสาระสำคัญ ๑๐ เรื่องคืออันนี้ในคำอธิบายสาระสำคัญ ๑๐ เรื่องในส่วนของ ส.ว. เขาจะบอกไว้เลยว่าตัวเลขที่ว่าเลือกมาจากอำเภอกี่คน ๆ จังหวัดกี่คนตัวเลขทั้งหมดเป็นเพียงตัวเลขสมมุติตัวเลขจริงจะเป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด แล้วก็บอกไว้ด้วยว่าในเรื่อง ส.ว. ที่ว่ามี ๒๐๐ คน ในบทเฉพาะกาลกำหนดให้มี ส.ว. มาจากการสรรหา ๒๕๐ คน อาจจะบอกมาตราไปก็ได้มาตรา ๒๖๙ ไม่อย่างนั้นแล้วเดี๋ยวคนถ้าดูตามนี้

วันพฤหัสบดีที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๕๙

ไม่บอกเขาเดี๋ยวเขาจะบอกว่า เอ๊ะจริง ๆ มันไม่ใช่แบบนี้ น่าจะใช้ลักษณะคล้าย ๆ กับของเล่มคำอธิบาย
สาระสำคัญของรัฐธรรมนูญเพื่อป้องกันการเข้าใจผิด

นางสุรางคณา วายุภาพ : เดี่ยวไปแก้แล้วกันนะคะ เดี่ยวคุยกันอีกทีกับฝ่ายเลขา

ประธาน (นายสุพจน์ ไข่มุกด์) : มีใครจะตั้งข้อสังเกตอีกไหมครับ

นางสุรางคณา วายุภาพ : มีอาจารย์ข้างคะ ผากอีกอันเรื่องอยากให้มี version ที่สดใส
นิดหนึ่งคะเดี๋ยวรับไปคะ

นายธิตินันท์ เชื้อบุญชัย : คือผมเองเห็นภาพแล้วมันรู้สึกทึม ๆ ครับ แล้วก็ผมกลัวว่า
เดี๋ยวมันจะออกไปกลายเป็นว่ารัฐธรรมนูญฉบับนี้มันสร้างอนาคตประเทศให้มันดำมืดอะไรอย่างนี้
คือภาพผมจะรู้สึกอย่างนั้นไป ผมก็เลยบอกว่าถ้ามันเป็นไปได้ไหมที่ทำอะไรที่มันสดใสคล้ายสี
อย่างนี้ครับ หรือจะเอาสี old rose สีอะไรต่อมิอะไรพวกอย่างนี้ที่มันหวานแหวนดีไหมครับ

ประธาน : อ่อนไหวมากเลยอาจารย์ธิตินันท์

นายอภิชาติ สุขัคคานนท์ : ท่านประธานครับ ผมขออนุญาตครับ สรุปแล้ว ส.ว.
ในเฉพาะกาลจะมี ๒๕๐ ใช้ไหมครับเมื่อกี้ก็ได้ยินท่านอาจารย์พูด แล้วตามร่างรัฐธรรมนูญของเรามี
๒๐๐ จากหลายสาขาอาชีพซึ่งยังไม่ได้กำหนดว่าจะมี ๒๐ หรืออะไรอย่างที่เราพูดกันหรือไม่
แต่ผมว่าน่าจะชี้ให้ชัด ๆ ไปเลยว่าบทเฉพาะกาลทำให้ ส.ว. เลยต้องมี ๒๕๐ คน จำนวนนี้คนจะสงสัย
นะครับถามผมว่ามีเท่าไรกันแน่ ในช่วงเวลาที่ช่วงแรก ขอขอบคุณครับ

ประธาน : ตอนนีถ้าวุดไปมันจะสับสนหรือเปล่าเราเอาเฉพาะหน้านี้ก่อนดีไหมครับ
พวกเราเห็นอย่างไรครับ เพราะว่าถ้าเราบอกว่า ๕ ปีแรก ๒๕๐ แล้วก็อนาคตต่อไปก็ยังไม่เห็น
เหมือนกันว่าเป็นอย่างไร ๒๐๐ เพราะว่าถ้าเราต้องการที่จะให้สั้นกะทัดรัดแล้วก็จับใจจับจิตของ
คนรุ่นใหม่มันก็ควรจะเอาเฉพาะหน้าก่อนแล้วก็ส่วน ๕ ปีหลังก็ว่าอีกทีหนึ่งดีไหมครับ

นายภัทรระ คำพิทักษ์ : ผมว่าใส่ไปเถอะครับ ขนาดเราใส่ตัวเล็กพวกความเห็นแย้ง
มันดำเราอยู่เลย ผมว่าใส่ให้ครบไม่ใส่ยิ่งโดนครับ ใส่ไปเถอะครับ แล้วหมายเหตุเอาแล้วกัน

นายอภิชาติ สุขัคคานนท์ : ขออนุญาตครับ อย่างน้อยมันก็ไปเชื่อมโยงกับคำถาม
ใบสีเขียวในเอกสาร ๔ ขึ้นที่ กกต. พิมพ์แจกนะครับ เพราะว่ามันจะสับสนว่า ๒๐๐ หรือ ๒๕๐
ที่แต่งตั้งมา แล้วก็จากสาขาอาชีพมันแค่ ๕๐ ใช้ไหมครับที่อาจารย์ท่านจะขอทดลองอะไร แล้วก็คนที่
จะมารับรองการเลือกนายอะไรคนถามมาว่าแล้วเท่าไรกันแน่นมัน ๓๐๐ หรือ ๓๕๐ ขอขอบคุณครับ

วันพฤหัสบดีที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๕๙

ประธาน : มีอะไรเพิ่มเติมไหมครับ ท่านอรรถพรทำท่าอยากจะถามอะไรครับ ไม่ได้ยกมือใช่ไหมครับหรือว่าเกาคาง

พลเอก อรรถพร เจริญพานิช : คืออย่างนี้ครับในเรื่อง ส.ว. ผมว่าอย่างผมดูจากในทีวี NBT รายการหลานมีกับลุงชัย หลานมีก็จะถามปัญหาลุงชัยก็ถามเรื่องนี้นะครับ เขาก็อธิบายชัดเจนว่า ในระยะเปลี่ยนผ่านจะมี ๒๕๐ คน โดยแยกออกไปเป็น ๑๙๔ คน บวก ๖ นะครับ ๑๙๔ คนมาจากไหน บวก ๖ มีตำแหน่งอะไรบ้าง แล้วอีก ๕๐ คนมาจากไหน ซึ่งผมฟังแล้วมันเป็นทางลบมากกว่า เพราะฉะนั้นต้องคิดหน่อยจุดนี้ว่าพูดแล้วมันบวกหรือว่ามันลบ

ประธาน : ก็มันจะเกิดคำถามตามขึ้นมาอีกใช่ไหมครับ ทำไมต้อง ๑๙๐ ทำไมต้อง ๖ อะไรต่าง ๆ นี้ ๖ มาจากไหน คือใคร ทำไมต้องเอา ๖ เข้ามาคำถามมันตามมาเลย เห็นด้วยครับว่ามันเกิดทางลบมากกว่า แล้วก็คนเขาคิดเห็นแล้วก็ปวดหัวตัวเลขอะไรเยอะเยอะไปหมดเลย แต่คำถามพวกเขายังถามเลยเขาพูดกันเป็นคำถามตั้งมันเหมือนไส้ติ่งมา

นายประพันธ์ นัยโกวิท : ในส่วนของ ส.ว. นี้มีอีกส่วนหนึ่งที่บอกว่าจาก ๒๐ กลุ่มวิชาชีพต่าง ๆ ใช้วิธีเลือกไขว้กลุ่มเพื่อป้องกันการ block โหวตอันนี้การว่าให้เลือกไขว้กลุ่มเป็นเพียงแนวคิดซึ่งมันจะต้องอยู่ในกฎหมายลูก ในตัวร่างรัฐธรรมนูญเราเองเราพูดแต่เพียงว่าอาจจะใช้วิธีนี้ก็ได้อันนี้ที่เราไม่รู้เลยว่าในกฎหมายลูกออกจริง ๆ จะเป็นแบบไขว้กลุ่มอย่างนี้ไหมนะครับ เพราะฉะนั้นในคำอธิบายสาระสำคัญของร่างรัฐธรรมนูญ ๑๐ เรื่องในเรื่องนี้ถึงได้เขียนไว้ว่าการเลือกกันเองมีกลไกป้องกันการรวมหัวกันโหวตเพื่อให้ได้พวกตัวเองคือพูดแบบกลาง ๆ เอาไว้ฉบับอันนี้ที่เราเขียนพูดง่าย ๆ เรียบร้อยดี หมายความว่าพอไปเขียนอย่างนี้บีบคนได้เราก็บอก เอ๊ะมันไม่ใช่ในรัฐธรรมนูญไม่ได้เขียนแบบนี้ เล่มนี้รู้สึกทำได้ถูกต้องดีครับ

ประธาน : มันจะขัดกันเองใช่ไหมครับ เพราะว่ามันเป็นตามร่างมันไม่ใช่ตามไส้ติ่ง

นายประพันธ์ นัยโกวิท : อย่างไรก็ตามอันนี้รู้สึกจะชัดเจนดีกว่านะครับ คนได้เราไม่ได้ คนจะได้เราเล่มนี้เพียงแต่พิมพ์ตัวเล็กไปทีว่ามี ส.ว. ๒๕๐ คนมันพิมพ์ตัวเล็กต่อว่าเราได้แค่นั้น และฝากท่านปรกรณ์ไปดูตรงนี้ด้วย

ประธาน : มีอะไรอีกไหมครับ เชิญท่านภุมรัตน์ครับ

นายภุมรัตน์ ทักษาดิพงษ์ : ท่านประธานครับเอาอย่างนี้ไหมครับ คือให้คุณแอนรับข้อสังเกตไปโดยประสานกับคุณปรกรณ์ แล้วคุณปรกรณ์ก็จะบอกเองว่าจะทำอะไรตามข้อสังเกตของกรธ. ผมว่าเอาอย่างนั้นดีกว่านะครับ

คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ
วันพฤหัสบดีที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๕๙

คืนสนีย์ ๖/๔

ประธาน : มีอะไรอีกไหมครับ ก็คุณแอนรับไปประสานกับคุณปกรณ์แล้วกันนะครับ

นางสุรางคณา วายุภาพ : ขออนุญาตนิดเดียวค่ะ ที่สภาเรียกแอนว่าคุณแอนทั้งสภาแล้วค่ะ แอนชื่อสุรางคณา วายุภาพนะค่ะช่วยจำด้วยค่ะ

ประธาน : เรียกคุณแอน วรางคณาแล้วกัน สุรางคณาใช้ไหมครับผมยังผิดเลย

นางสุรางคณา วายุภาพ : ไม่เป็นไรค่ะแค่แซวเฉย ๆ

ประธาน : ขอบคุณพระคุณครับคุณแอน สุรางคณาครับ ชื่อเพราะจนจำไม่ได้เลย

นายธิตีพันธ์ุ เชื้อบุญชัย : อันนี้คือทำให้แบบเข้าใจแล้วว่าฟังแร็ปไม่ค่อยรู้เรื่อง
นะครับ

ประธาน : ก็ชื่อคนรุ่นใหม่มันก็อย่างนี้ครับ ถ้าไม่มีอะไรก็ขอปิดการประชุมนะครับ
ขอบคุณครับ อาจารย์จรี

นางจรี วิจิตรวาทการ : อย่าเพิ่งปิดค่ะ มีเรื่องด่วนคราวที่แล้วที่เราพูดถึงเรื่อง celeb
อะไรที่จะให้ปล่อยอะไรออกมาเราไม่ชอบคำว่าไม่ชอบว่าก่อนตาย เขาก็เสนอกลับมาว่าจะใช้คำว่า
ชาตินี้อยากเห็นประเทศไทยเป็นอย่างไรดีไหมคะ ชาตินี้อยากเห็นประเทศไทยเป็นอย่างไรแทนที่จะ
ก่อนตายอยากเห็นประเทศไทยเป็นอย่างไร ทาง agency เสนอมาคนที่ เป็น creative เขาบอกว่า
ขอชาตินี้ถ้าเราเห็นด้วยก็จะใช้เป็นอย่างนั้น ทีนี้เรามีเอกสารยาว เนื่องจากเวลาช้ำมากและเราจะดู
กันใหม่คะเอกสารก็คือมีหน้าแรกคือคล้าย ๆ เหมือนเดิมนอกจากเปลี่ยนว่าการสร้างความเข้าใจ
ที่ถูกต้องอะไรนี้คะ ชาตินี้อยากเห็นประเทศไทยเป็นอย่างไร ทีนี้ต้องให้พิมพ์คะเพราะฉะนั้นไม่มี
นึกว่าเขาส่งมาทาง LINE ไม่เห็นนะคะ ทีนี้ท่านประธานจะเอาอย่างไร แล้วก็ประเด็นอื่น ๆ ก็คือว่าเรา
จะให้เขาพูดว่าเราจะเสนอตัวเราใหม่ว่าร่างคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญนี้คล้าย ๆ ว่ามีอะไรให้เรา
เป็นคนขอให้ celeb มาร่วมมีอะไรอย่างนี้คะดิฉันไม่ค่อยแน่ใจใน ๒ ประเด็นนี้ หรือว่าจะให้ปล่อย
เป็นเหมือนธรรมชาติให้เขาไปทำกันเอง ทีนี้เขาเกรงว่าถ้าสมมุติว่าไม่ได้ endorsement ไม่ได้ความ
เห็นชอบจากเรา celebrity บางคนอาจจะไม่ค่อยไวใจ agency ไปทำเขาก็ห่วงกันตรงนี้ ทีนี้ประเด็นนี้
ก็ยังไม่ได้มีข้อยุติเท่าไร มันมีหน้าหนึ่งที่เขาพูดถึงขั้นตอนและวิธีการเขาบอกประชาสัมพันธ์เนื้อหา
ร่างรัฐธรรมนูญหัวข้อที่ท่านสนใจและเป็นสาระสำคัญซึ่งเป็นประโยชน์กับประชาชนผ่าน social
media ของท่านด้วยแนวคิดอยากเห็นประเทศไทยเป็นอย่างไรในมุมมองของท่าน โพลในรูปแบบใด
ก็ได้ตามที่ท่านสะดวกโดยติด ชาตินี้อยากเห็นประเทศไทยเป็นอย่างไร hashtag อะไรที่พูดถึงใช้ไหมคะ
คุณภัทระ แล้วก็บอกว่าและวันที่ ๗ สิงหาคมลงประชามติร่างรัฐธรรมนูญพร้อมใช้ parliament.go.th

วันพฤหัสบดีที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๕๙

เราจะให้ทำอย่างนี้ใหม่ดิฉันไม่แน่ใจ เขาบอกเพื่อเป็นช่องทางที่ประชาชนสามารถเข้าไปหารายละเอียดเพิ่มขึ้นให้เข้ามาดูของสภา มันมีตรงนี้ที่ไม่รู้เราอยากได้หรือไม่ได้ดิฉันไม่ค่อยแน่ใจขอให้ช่วยกันคิดนิดหนึ่ง เพราะว่าไม่อย่างนั้นเดี๋ยวมันจะเข้ากินไปเขาจะต้องรีบไปทำแล้ว celebrity ก็หาได้แล้วหลายคน เพียงแต่ว่าในส่วนที่ว่าเราควรจะให้ทำอะไรต่ออะไรใหม่ แล้วก็เนื้อหาสาระที่เขาจะเขียนว่ารัฐธรรมนูญไม่ใช่เครื่องมือทางการเมืองแต่เป็นเรื่องของปากท้องอันนี้มาจากของเราทั้งนั้นส่วนใหญ่เนื้อหาที่เขาให้ แต่ว่าเขาจะให้ celeb ไปพูดในคำพูดของเขาเองแต่มีการกรองที่ทีมงานของเขาจะกรองดูก่อน แล้วเขาจะมีอะไรต่ออะไรที่ส่งต่อให้ไปพูดได้ อย่างวิดีโอสาระสำคัญของร่างรัฐธรรมนูญ ๑๑ เรื่อง ๑๐ เรื่องน่ารู้ของร่างรัฐธรรมนูญซึ่งเป็นของเรา ความต่างของรัฐธรรมนูญเก่าและใหม่ คำอธิบายสาระสำคัญของร่างรัฐธรรมนูญปีนี้จะทำอะไร สิ่งเหล่านี้เป็น link เป็นทั้งหมดที่อาจารย์ศุภชัยให้เขาไปรายละเอียดที่เป็นของเรามีอยู่แล้วเพื่อ celeb คนไหนอยากจะดูรายละเอียดดูได้ แล้วก็นอกจากนี้แล้วก็บอกว่าท่านสามารถ link วิดีโอในหัวข้อที่ท่านสนใจเพื่อเผยแพร่ผ่าน social media ของท่านได้จาก ยูทูป แชร์เนอร์ คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญก็ refer กลับมาที่เรา เราอยากให้เราอย่างไรคะดิฉันอยากได้ความชัดเจนจะได้บอกเขา เพราะว่าอาทิตย์หน้าก็จะเป็นวันหยุดหลายวัน ใช้นิเทศแล้วก็ได้เดี๋ยวก่อน

ประธาน : เชิญคุณภัทระครับคนรุ่นใหม่ เรามันรุ่นเก่า

นายภัทระ คำพิทักษ์ : ท่านรองครับผมไม่แน่ใจเรื่องน่าจะให้คุณปรกรณ์กับคุณธนาวัดน์ช่วยท่านอีกที่ได้ไหมว่าโดยวิธีรูปแบบนี้มันจะเข้าข่ายการรณรงค์ใหม่ จะถือว่า กรธ. รณรงค์ได้ไหม

นางจรี วิจิตรวาทการ : เมื่อกี้คุณสมชัยก็บอกว่ารณรงค์ก็ไม่ผิดที่เขาพูดที่ฟังชัดเจน แต่ว่าเราไม่ได้ต้องการจะให้ออกตัวจนชัดเจนว่าเรารณรงค์ใช้นิเทศ คล้าย ๆ ว่าคนเสนอขึ้นมา ซึ่งขณะนี้คลิปสั้น ๆ ที่โชว์ให้ดูวันก่อน ๓ เรื่องมันออกไปเยอะแยะแล้วนะคนแชร์กันมากเลยออกไปกว้างขวาง แล้ววันนี้ ๒ คลิปสั้นที่เข้ามาก็อยากจะให้ดูว่าชอบไหม ถ้าชอบจะได้ให้เขาไปแชร์กันต่อ เพราะว่ามันก็ต่อไปเรื่อย ๆ มันก็มีอะไรที่ทำให้มันมีสีสันแล้วก็มีการให้สาระสั้นที่เข้าใจง่ายมันก็เป็นโลกของคนยุคใหม่ที่คนหนุ่มคนสาวเขาพอใจกันที่จะดูอย่างนั้น แต่ว่าอันนี้ดิฉันไม่แน่ใจก็อยากจะให้ความชัดเจนจะได้บอกเขา เพราะว่าเขาก็ทำแบบ agency ที่ทำเหมือนเป็น agency โฆษณาเขาจะมีอะไร ๆ ของเขาแบบแนวอย่างนี้ที่นี้เราจะเอาอย่างไรเราจะต้องบอกให้ความชัดเจนกับเขา

ประธาน : ก็เราทำของเราต้องขายของใช้นิเทศครับ

วันพฤหัสบดีที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๕๙

นายภัทร คำพิทักษ์ : ประเด็นของท่านอาจารย์จूरี่คือถ้าผมผิดท่านอาจารย์ช่วย
กรุณาเสริมหน่อยนะครับ ก็คือว่าการทำแบบนี้ใน social media ช่วงสัปดาห์หรือ ๒ สัปดาห์สุดท้าย
โดยเราหวังผลว่าพวก celeb ทั้งหลายถ้ามาช่วยเขียนถึงเรื่องรัฐธรรมนูญในแง่มุมมองของมันจะทำให้
เกิดกระแสของการตอบรับคือไปลงคะแนนเสียงในทางบวกให้กับเราได้ ทีนี้ปัญหาคือว่าทางคนจะ
ดำเนินการเพราะเขาจะไปดำเนินการแล้วโดยหลักของมันคือถ้าเป็นการเสมือนพุดง่าย ๆ ว่าเต็ม
จะปล่อยให้เขาทำเองโดยธรรมชาติมันจะได้ผลมากกว่ากับการที่เราไปทำเองอันนี้เป็นหลักของมัน
ที่เขาวางไว้ตั้งแต่ตอนแรกนะครับโดยธรรมชาติมันก็เป็นอย่างนั้น

อันที่ ๒ ประเด็นของท่านอาจารย์จूरี่คือว่าแต่มันมีปัญหาว่าพวก celeb บางคน
เขาอาจจะรู้สึกว่าเขาอุ่นใจกว่าถ้าเกิดว่ามันมีการ refer มาถึงคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญว่าโครงการ
นี้เราเป็นคนดำเนินการ ท่านอาจารย์จूरี่ก็ปรึกษาหารือว่าถ้ามันเป็นแบบนี้เราจะโอเคไหม
หรือว่าเราจะใช้รูปแบบอื่น ท่านไม่ได้พูดนะครับผมเสนอเอง เพียงแต่ว่าเขามาปรึกษาหารือเรา เราก็
ให้คำแนะนำไปเสมือนกับว่าเขาดำเนินการเองอย่างนี้ก็เป็นอีกรูปแบบหนึ่ง ผมว่าเราจะใช้วิธีไหนครับ

ประธาน : คือถ้าเราปล่อยให้เขาไปจริง ๆ ถ้าเราไม่กำกับดูแลเลยมันอาจจะหลุดไป
ผลเสียก็จะมาตกที่เราอีกเราก็ควรจะกำกับดูแลด้วยว่าให้มันอยู่ในกรอบ แต่ว่าให้ idea ของเขามันเป็น
เรื่องของคนรุ่นใหม่ที่เขาจะสื่อกันอย่างไร แต่ว่าถ้าเราปล่อยให้เขาไปโดยไม่ดูแลเลยมันก็เสี่ยงอีก
ใช้ไหมครับ เพราะเขาอาจจะยังไม่เข้าใจว่ามันมีกรอบอยู่ที่จะรณรงค์อะไรต่าง ๆ ต่อไปอาจจะใช้
ถ้อยคำหรือว่าสื่อออกไปนี้ว่าจะรับให้รับหรือไม่รับมันก็จะเสี่ยงเหมือนกันนะครับ

นายภัทร คำพิทักษ์ : ท่านอาจารย์ครับ agency ให้เงินไหม

นางจूरี่ วิจิตรวาทการ : ให้เงินค่ะ ไม่ใช่เงินราคา agency คือว่าให้เขาในลักษณะ
ที่ลูกน้องต้องออกมาทำงานนอกเวลาอะไรอย่างนี้ทำพิเศษเป็นเงินพิเศษมันก็ได้ใช้บาทสองบาท
ก็เยอะค่ะสัญญาจะให้เขา ๑๐๐,๐๐๐ ที่เขาขอไว้

นายภัทร คำพิทักษ์ : คือตัว celeb ทั้งหลายเขาไม่ได้ค่าตอบแทน แต่ว่าที่ agency
ไปทำให้ agency ได้ค่าตอบแทน ทีนี้ agency เป็นตัวกลางที่ไปดำเนินการมันจะเข้าข่ายอะไร
หรือเปล่าท่านปรกรณ์

เลขานุการ : ผมคิดว่าถ้า agency เขาแสดงความคิดเห็นเอาตัว celeb เขามาแสดง
ความคิดเห็นในประเด็นที่เราตั้งไว้ผมคิดว่ามันเป็นเรื่องที่เหมาะสมหรือใครต่อใครออกมาบอกว่า
เขาคิดเห็นอย่างไร โดย point ก็คือมันไม่ได้เกี่ยวข้องกับเรื่องของการรณรงค์หรือเปล่า แต่เป็น

คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

คืนสนธิ์ ๖/๗

วันพฤหัสบดีที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๕๙

voice ของประชาชนคนหนึ่ง แต่ในฐานะที่เขาเป็น celeb เท่านั้นเอง คำถามของผมนั้นก็คือว่าแล้วทำไม
ก้านันทำได้ ทำไมไอ้คนนั้นหัวเกรียนทำได้แล้วทำไม celeb คนอื่นทำไม่ได้มันก็ค่าเท่ากัน

นางจรี วิจิตรวาทการ : คืออย่าง celeb ที่เป็นรุ่นผู้ใหญ่ที่ดิฉันหาเอง ๕ - ๖ ท่าน
คุณชัย ราชวัตร ท่านวสิษฐ เดชกุญชร คนพวกนี้ไม่ต้องมีอะไรเลยคือว่าใจอยู่กับเราแล้ว แล้วเป็น
เพื่อนกันก็ทุกคนก็จะใส่ให้ อีกวิธีหนึ่งคือไม่เอา celeb พวกเป็นคนรุ่นใหม่เพราะพวกนี้เรายังไม่รู้
จุดยืนเป็นอย่างไร แต่ว่าเขายืนยันว่าคนพวกนี้ออกไปจะได้ผลมากกว่าพวกผู้ใหญ่เขา intensive ว่า
แน่นอนเลยถ้าอย่าง ครูลิลลี่พูดไปตาราคนนั้นคนโน้นอะไรต่าง ๆ จะได้อะไรเยอะมากจะได้ผลมากในการ
ที่จะแสดงความเห็น แต่เขาก็ไม่สามารถจะ control คำพูดของเขา control คำพูดไม่ได้ เขาก็ได้เอา
สาระของเราไปให้อ่านให้พวกนั้นดูเยอะเยอะ แต่ดิฉันบอกทุกอย่างถ้าสมมุติเขาพูดเสร็จกลับมา
เขาต้องกรอกก่อนไม่ใช่ว่าพูดอะไรแล้วก็ให้ปล่อยไปเลย แต่ของท่านผู้ใหญ่ที่เราคุยกันได้เลยว่าจะ
ให้เขียนอะไรพูดอะไรคือทุกท่านก็ไม่ mind อย่างพีผาณิตท่านก็โอเคถ้าเราจะตีพิมพ์กันอย่างไร
คุณวสิษฐก็น่ารักเลยทุกท่าน คุณหมอมเทพเขาก็มี following ก็โอเค รุ่นผู้ใหญ่ไม่มีปัญหาคุยกันแล้ว
คุณชัย ราชวัตร ด้วยก็ไม่มีปัญหาคืออยากช่วย

ประธาน : ผู้ใหญ่เหล่านี้ถ้าฟังท่านดี ๆ ท่านแรงมาก หรืออย่าง celeb อย่างดารา
ชื่อนกผู้หญิงนั้นก็แรงจริง ๆ

นางจรี วิจิตรวาทการ : สินจัย หงษ์ไทย

ประธาน : สินจัยนี่เขาแรง.

นางจรี วิจิตรวาทการ : ดีหรือไม่ดีคะ บางทีมันก็แรง

ประธาน : ผมชอบครับแรง ๆ ผมชอบ แต่ว่ามันจะออกมาในทางลบกับเราถ้าเราไป
คุมคำพูดเขาไม่ได้ออกมาแล้วเราไปตัดเขา เขาบอกทำไมเขาพูดอย่างนี้ไม่ได้หรือเราก็เสียอีก

นายธิตินันท์ เชื้อบุญชัย : แต่พຽงนี้เราเป็นคำของเขาเองนั่นใช่ไหมครับ คือไม่ได้มี
อะไรที่ไปบอกว่าจาก กรธ.

นางจรี วิจิตรวาทการ : ไม่มีเลยคะ เพียงแต่ว่าในหนังสือที่เขาส่งให้คนพวกนี้เขาจะ
บอกว่าให้ refer กลับมาที่อะไรของเราเว็บไซต์ของเราหรือว่าข้อมูลมาจากเราถ้าอยากรู้ก็ให้มาดู
ตรงนี้ อันนี้ทำให้ดิฉันกังวลนิดหนึ่งเหมือนคล้าย ๆ ว่ามาจากเราหรือเปล่า แล้วเราควรจะต้องเปิดตัวว่า
เราให้เขาช่วยทำไหมอันนี้ไม่ค่อยแน่ใจถึงได้ขอหารือ

ประธาน : ท่านนรชิต เชิญครับ

คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ
วันพฤหัสบดีที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๕๙

ต้นสนีย์ ๖/๘

นายบรรชิต สิงหเสนี : ขอโทษครับผมไม่ได้ติดตามเรื่องนี้เพิ่งได้รับทราบจากอาจารย์จรี ซึ่งท่านไปช่วยเหลือเราเยอะไปพบกับคนไปจัดหามาครบถ้วนแล้ว คือผมจะ oversimplified ไปไหมครับ ว่าอันที่ ๑ เขาพร้อมจะช่วยเหลือเรา อันที่ ๒ เนื้อหาสาระที่เขาจะพูดจะเป็นถ้อยคำของเขา base on gist ของเราในแต่ละเรื่อง ถัดไปก็ให้เขาแสดงความเห็นออกไปแล้วมันไม่ต้องมี refer อะไรกลับมาถึงเราได้ไหมครับ คือใครสนใจอยากจะไปหาความรู้ต่อก็หากี่ปล่อยแค่เป็นความเห็นของคน ๆ หนึ่ง ซึ่งบังเอิญ เป็น celeb แล้วมี follower เยอะ ถ้าจบแค่นั้นข้อห่วงกังวลของอาจารย์จรีว่ามันจะ link กลับมาที่เรา มันคงไม่มี ก็คือเหมือนกับเป็นปล่อยทวีตเตอร์หรือ LINE อะไรของเขาออกไปว่าเขาคิดอย่างนี้

อันสุดท้ายถ้าจะให้ safe เพราะเราเห็นตัวอย่างจากกรณี สนช. มาแล้ว เป็นไปได้ไหม เขาจะรู้สึกว่าเป็น censorship ไหมถ้าเขาเสร็จเขาพร้อมเมื่อไรก็ส่งมาให้อาจารย์จรีดูหน่อยอาจารย์ก็ดู กับคุณปกรณ์ถ้าโอเคก็ปล่อยเลย เขาจะ mind ใจไหมครับหรือว่าเขาเสร็จแล้วเขาอยากจะเป็น independent ส่งออกไปเลย คือถ้าเขาพร้อมจะให้เราดูสักวันหนึ่งผมคิดว่าตอบปัญหาทุกอันเลยว่า ๑. ก็เป็นสิ่งที่เขาพูดไม่เกี่ยวอะไรกับเรา อันที่ ๒ ให้เราดูหน่อย อันที่ ๓ ถ้าเขาบอกว่าเขาไม่อยากจะเสร็จแล้วก็ปล่อยเลยค่อยมาดูว่าคณบดีเราต้องการอยู่หรือเปล่า ถ้าอย่างนั้นผมคิดว่า safe ที่สุดครับแล้วขั้นตอนมันก็สั้น

ประธาน : ทางที่ ๓ ผมว่าเราจะหาเรื่องให้เขาถ้าเขาพูดมาโดยไม่คิดต่าง ๆ เป็นการ ผิดกฎหมายไปเลย อันที่ ๒ ดีคือว่าเขาพูดมาแล้วก็เรามาดูกันนิดหนึ่งขอปรับสำนึกนิดหนึ่งได้ไหม ขออนุญาตเขาบอกว่าเขาพูดอะไรมาขอดูสำนึกนิดหนึ่งว่าไม่ให้เขาเดือดร้อนที่หลังมันก็อาจจะดีกว่าที่ว่า ปล่อยไปเลย

นายบรรชิต สิงหเสนี : ขอบพระคุณครับ ความเห็นอย่างนั้นคือคนบางคนเขาพร้อม คนบางคนเขาไม่พร้อม เขาบอกว่ามันเหมือนคุณมาตรวจอะไรของผมมันเป็นความเห็นของผมก็ถึง จะถามท่านว่าถ้าอย่างนั้นแล้วก็บอกว่าถ้าอย่างนั้นไม่รบกวนอะไรอย่างนั้นดีไหมก็เป็นเรื่องของ เขา ถ้าจะทำ แต่อย่างไรเนื้อหามาจากเราแต่แรกท่านอาจารย์จรีได้ให้เขาไปดูว่าพูดเรื่องอะไรมันไม่น่าจะ ผิดเพี้ยนจากนี้เท่าไร เหมือนกับเขาได้อ่านของเราและเขาชอบอันไหนเขาก็ pick and choose พูด อันที่เขาคิดว่าเหมาะสม เขาไม่อยากจะพูดเขาก็ไม่พูด คือเราไม่ได้กะเกณฑ์ให้เขาต้องพูดทุกอัน

ประธาน : เชิญท่านอัฐพรครับ

พลเอก อัฐพร เจริญพานิช : ที่คุยกันอยู่นี้อยู่บนพื้นฐานของท่านอาจารย์มีชัยได้ LINE กลุ่มเมื่อ ๐๙.๒๕ ของเมื่อวานนะครับที่ท่านบอกว่าถ้าสามารถนัดทุกท่านที่เป็น celeb มาพร้อมกัน

คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

คันสนีย์ ๖/๙

วันพฤหัสบดีที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๕๙

และพวกเรานั่งเล่าให้เขาฟังในแง่มุมต่าง ๆ แล้วให้เขา pick up ตามที่เขาเห็นเป็นจุดสำคัญเพื่อพูดตาม style ของเขาน่าจะได้ผลดีแทนที่เราจะเป็นคนไปบอกเขาให้พูดเรื่องอะไรอาจจะดีด้วยกันทุกฝ่ายและเป็นธรรมชาติ ที่ผมเคยถามว่าจะติดต่ออาจารย์จู้ได้อย่างไรเมื่อ ๒ - ๓ วันก่อนก็เพราะอยากคุยเรื่องนี้ อันนี้ใช้ไหมครับ

นางจู้ วิจิตรวาทการ : ดิฉันอ่าน LINE เขาถามไปนะคะ ดอกเตอร์สมชาติที่เป็นหัวหน้า ดอกเตอร์สมชาติไม่ได้คิดอะไรกับเราเขาช่วยเรา แต่ว่าการดำเนินงานเขาต้องให้ลูกน้องเขา เขาบอกว่ามันยากคะ เพราะคนพวกนี้ทั้งจะชวนให้มาในเวลาอันสั้นนัดเกรงว่าจะไม่ทันเพราะว่าเวลาของเราน้อยมากถ้าเป็น ๒ เดือนก่อนอาจจะเป็นไปได้ แต่ขณะนี้เราเหลือเวลาแค่นี้แล้วอาทิตย์หน้าก็จะหยุดหลายวันหยุดยาวเขาก็ไม่แน่ใจว่าจะมาได้หมด ถ้าเอาเอกสารเขาถึงได้ขอเอกสารตั้งเยอะไปให้ดู แต่ถ้าใครพูดแล้วไม่ถูกใจเราเราก็อาจจะขอให้ไม่ปล่อยก็ได้ถ้าเป็นอย่างนั้นจะเอาอย่างนั้นไหมคะ อย่างที่ท่านนรชิตเสนอ ดิฉันคิดว่าเพียงแต่ว่าดิฉันไม่อยากจะให้มัน link กลับมาที่ว่ามันให้ parliament มาที่อะไร อยากให้เป็นว่าเหมือนอิสระ การที่ต้องมี hashtag แบบอะไรเลยไม่ค่อยเห็นด้วยเหมือนกับที่คุณภัทรจะได้ถามในวันแรกที่เราคุยกันคล้าย ๆ ว่ามันไม่จำเป็นต้องเป็น format เดียวกันให้มันเป็นเหมือนอิสระต่างคนต่างพูดไป

คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ
วันพฤหัสบดีที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๕๙

เปมิศา ๗/๑

ประธาน : เราจะรู้สึกสบายใจแต่เราติดต่อเขาแล้วก็ให้เขาพูด แต่ว่าเราก็ให้อิสระเขาหน่อยแล้วกันว่าอย่างนี้นะ ให้เขาพูดเองแต่เราอาจจะให้เขาทราบก่อนว่ากรอบเป็นอย่างไรกว้าง ๆ และเขาพูดของเขาเอง มันก็อาจจะดีและเขาจะรู้สึกสบายใจขึ้นเราให้อิสระเขา ปัญหาของนักกฎหมายยิ่งคิดมากและไม่ได้ทำอะไรเลย เพราะกลัวนั่นกลัวนี่ไปหมดเลย ผมจะเล่าให้ฟังที่ศาลรัฐธรรมนูญจะขายรถเก่า ๆ สักคัน ๒ คัน คิดแล้วคิดอีกเป็นปี จะซื้อรถใหม่คิดเป็นปี จนกระทั่งรุ่นที่ไปตกลงราคากันไว้แล้ว modern นั้นมันขายหมดแล้วก็ต้องซื้อรถที่แพงขึ้น เพราะคิดมากอย่างนี้จะทำอะไรก็ไม่ค่อยกล้าทำ ขอโทษนะครับผมไม่ได้ว่านักกฎหมายทั้งหมดนะครับ บางคนคิดละเอียดเกินไปจนกระทั่งมันเลยเวลาไปแล้วทำอะไรไม่ได้เลย

นางจรี วิจิตรวาทการ : ท่านประธานคะ นักกฎหมายในห้องนี้อย่างคุณปรกรณ์ ใจร้อนกว่าพวกเราอีกนะคะ ท่านจะทำอะไรท่านทำได้รวดเร็ว

ประธาน : เปล่าครับ ผมสงสารครับ เพราะว่าท่านจะไม่มีเวลาไปทำงานบ้าน เพราะว่าอะไร ๆ ก็ถึงท่านหมด

เลขานุการ : ผมขออนุญาตเรียนเสนอความเห็นครับ ผมเห็นด้วยที่ท่านอาจารย์จรี กับท่านอาจารย์นรชิตได้เสนอเมื่อสักครู่ ก็คือว่าจริง ๆ แล้วข้อมูลทั้งหมดเราเป็นคน provide ให้เขาอยู่แล้ว เราเอาเอกสารอะไรไปให้เขาอ่าน แต่สิ่งที่เราต้องการจากเขาคือให้เขาพูดออกมาจากสิ่งที่คาดหวัง ดูเอกสารจากเราแล้วเขาอยากเห็นอะไรบ้าง เขาอยากเห็นอะไรจริง ๆ แล้วก็ในแต่ละประเด็น ๆ ของเขาไปแล้วก็เป็นคำของเขาเอง ผมคิดว่าเราไม่ควร censor ปัญหาของการ censor อยู่ที่ถ้าเรา censor เมื่อไร ๑. เขาอีตอัด ๒. คือเราต้องรับผิดชอบด้วยว่ามันมีปัญหาและมันก็ไม่เป็นธรรมชาติ มันจะกลายเป็นว่าเรากำลังสร้างกระแส มันก็จะเข้ามาที่คุณภัทร ยกขึ้นมาว่าจะธรรมรงค์หรือเปล่า แต่ถ้าเกิดว่าเป็นการแสดงความคิดเห็นของเขาเอง เขาอยากได้ข้อมูลเราเอาข้อมูลไปให้ เขาอ่านแล้วเขามีความเห็นอย่างไรเขาแสดงต่อสาธารณะมันเป็นเรื่องของเขา ผมเห็นอย่างนั้นครับ

ประธาน : แล้วใครจะรับผิดชอบในกรณีที่เขาพูดมาแล้วทางอีกฝ่ายหนึ่งบอกอันนี้เป็นการธรรมรงค์

เลขานุการ : มีได้ครับ เพราะว่าเราไม่ได้รับผิดชอบอยู่แล้ว เพราะว่ามันนี่เป็นการแสดงความคิดเห็นส่วนตัว

วันพฤหัสบดีที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๕๙

ประธาน : คือบapakก็จะตกที่เขา เพราะว่าเขาจะถูกเล่นงานว่าอันนี้ไปพูดชี้แนะว่ารับหรือไม่รับ ถ้าเขาพูดออกมาในทำนองนี้

เลขานุการ : ชี้แนะว่ารับหรือไม่รับมันผิดอยู่แล้วครับ ประเด็นของเราคือว่าเราต้องการให้เขาแสดงความคิดเห็นออกมาในแต่ละประเด็น อย่างการศึกษาเขาอยากเห็นอะไร ผมคิดว่ามันจะเป็นอย่างนั้นมากกว่า แต่ไม่ได้บอกว่าเอานะ ไม่เอานะ อะไรอย่างนี้

ประธาน : ถ้าเราแน่ใจว่าเขาจะพูดอยู่ในกรอบไม่ไปขัดกับกฎหมายที่วางไว้ ผมว่าก็ต้องรับทำเลยนะครับ

นายธนวัฒน์ สังข์ทอง : ขออนุญาตท่านประธานครับ คืออย่างที่คุณปกรณ์ว่าคือจริง ๆ แล้วมันเป็นเรื่องของ การให้ข้อมูลเขา และเขาไป pick up ออกมาว่าเขาอยากเสนอในเรื่องอะไรตามที่เขาสนใจ ส่วนถ้าเราจะให้ความคิดเห็นเขา ก็คือเพียงแต่เรื่องว่าเขาสามารถภายใต้กรอบตามมาตรา ๗ ของกฎหมายประชามติร่างรัฐธรรมนูญ ในเรื่องของมีเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นและสามารถเผยแพร่ความคิดเห็นของเขาได้ อีกประการหนึ่งก็คือข้อควรระมัดระวังก็คือในเรื่องของตามมาตรา ๖๑ โดยเฉพาะวรรคสองที่มันจะต้องไปเผยแพร่ในทางสื่อต่าง ๆ ว่ามันควรจะไม่ต้องไม่ใช่คำหยาบคายก้าวร้าวหรืออะไรจนทำให้เกิดเป็นเหตุที่ว่ามันไม่ถูกต้อง ไม่ชอบด้วยกฎหมายก็แค่นั้น นอกนั้นก็เป็นเรื่องของการตัดสินใจของเขา อันนี้ก็อยู่ในกรอบของกฎหมายประชามติร่างรัฐธรรมนูญอยู่แล้ว

ประธาน : เอานะครับ

นางจุรี วิจิตรวาทการ : โอเคค่ะ ถ้าอย่างนั้นดิฉันจะขอว่าอย่างไรหนึ่งสื่อคุยกับเขาเขาไม่ให้ refer กลับมาที่นี้แล้วเขาไปว่ากันเอง ขอบคุณค่ะ ขอเวลาอีกนิดหนึ่งค่ะ clip ที่เราดูสั้น ๆ เมื่อคราวที่แล้ว ๓ เรื่อง ตอนนี้มีเพิ่มเข้ามาอีก ๒ ที่เขาผลิตให้ช่วยดูนิดหนึ่งได้ไหมคะ มีเรื่องหนึ่งเกี่ยวกับตำรวจ ๒ เรื่องสั้น ๆ คิดว่าถ้าโอเคก็จะทำให้ปล่อยเพราะตอนนี้ยังไม่ได้ขึ้น คุณปกรณ์เห็นแล้วใช่ไหมคะ

เลขานุการ : ผมเห็นแล้วเรื่องตำรวจมันดีครับ คือถ้าเป็นผม ๆ ชอบ คนอื่นผมทราบ อยู่ใน LINE กรธ.

นางจุรี วิจิตรวาทการ : ช่วยดูหน่อยได้ไหมคะ คุณภัทรส่งไปทางนั้นแล้วใช่ไหมคะ

นายภัทร คำพิทักษ์ : อยู่ใน LINE แล้วครับ ขึ้นไปนิดหนึ่งอยู่ตรงช่วง ๑.๔๙ ๑.๕๐ ที่มี ๕ ขึ้นครับ

คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ
วันพฤหัสบดีที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๕๙

เปมิศา ๗/๓

นางจุรี วิจิตรวาทการ : ๓ ชั้นเราดูไปแล้ว และโอเคเราปล่อยไปแล้ว คนชอบกัน
มากที่สุดต่อ ๆ กันไป ทีนี้ขอดู ๒ ชั้นใหม่ ช่วยดูนิดหนึ่งค่ะ

(ฉายวีดิทัศน์)

ประธาน : อันนี้ตรงใจคนรุ่นใหม่ใช้ไหมครับ

(ฉายวีดิทัศน์)

เลขานุการ : คือส่วนตัวผมชอบตำรวจมากที่สุด พอมีปฏิรูปตำรวจก็ปรบมือกันกราว
มันโดนใจ

นางจุรี วิจิตรวาทการ : ไม่ทราบว่าจะโอเคไหมคะ เพราะว่าตอนนี้ใช้วิธีแบบ
คล้าย ๆ ปล่อยกันเยอะ ๆ ทุกคนปล่อยบอกให้เพื่อน ๆ ปล่อยต่อ เด็กรุ่นใหม่เขาก็ช่วยกันทำ เข้าใจว่า
ลูกชายคุณปกรณก็เก่งเรียกว่าปิ่นหรือเปล่านั้น มีพวกนักปิ่นหลายคนช่วยกัน ถ้าอันตำรวจคิดว่า
โอเคก็จะได้ให้ส่งออก ตอนนี้ยังให้ระงับให้คอยอยู่

นายภัทระ คำพิทักษ์ : ดีครับ

นางจุรี วิจิตรวาทการ : อันนี้ก็ไม่ได้มาจากเรา คนทำเขาก็ทำให้เป็นคนอื่นที่ช่วย
เราทำใช้ไหมคะ ชอบคุณค่ะ

ประธาน : มีประเด็นอะไรอีกไหมครับ ตอนนี้มันมีเรื่องริบตัวอะไรหลายเรื่อง
เราจะประชุมกันเมื่อไรดีครับ ท่านประธานท่านจะมาได้หรือเปล่าวันพรุ่งนี้ มีประเด็นอะไรอีกไหมครับ
เชิญครับ

นายธิตินันท์ เชื้อบุญชัย : เข้าใจว่าเรายังมีเรื่องที่จะเกี่ยวกับแกะกล่องที่ต้องคุยว่า
จะใครอะไรอย่างไรและเมื่อไร เพราะว่าถัดไปคือต้องพูดวันที่ ๒๐ แล้ว และเรายังไม่ได้สรุปไม่ได้
อะไรเดี่ยวกลายเป็นว่าวันที่ ๒๐ วันที่ ๒๑ บางคนไปบางคนไม่ไปและเดี่ยวจะหลุดกัน

ประธาน : ยังได้ไม่ครบด้วยวิทยากร

วันพฤหัสบดีที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๕๙

นายธิตินันท์ เชื้อบุญชัย : จริง ๆ ผมเข้าใจว่าพรุ่งนี้ในอนุกรรมการเนื้อหาจะมีการพิจารณาเรื่องเกี่ยวกับตัวความเห็นแย้งที่ฝ่ายโน้นเขาทำว่ามีข้อมูลหรือมีข้อกฎหมายที่เขาเป็นการเท็จหรือไม่ ซึ่งผมมีความรู้สึกว่าเนื้อหาที่ประชุมเสร็จก็น่าจะเข้ามาคุยในชุดใหญ่ตรงส่วนนี้ครับ ผมคิดว่าน่าจะเป็นอย่างนี้ครับ ผากติดตามด้วยครับ

ประธาน : ส่วนใหญ่มาได้ไหมครับ

นายนรชิต สิงหเสนี : ผมมาได้เพราะว่าผมต้องมาที่รัฐสภาอยู่แล้วเวลา ๐๙.๐๐ นาฬิกา

นางจรี วิจิตรวาทการ : ท่านประธานดิฉันขอลาณะคะ

นายนรชิต สิงหเสนี : ผมขอเรียนเลยนะครับ เมื่อสักครู่ท่านสมชัยให้สัมภาษณ์ไม่เย็นเยื่อสรุปสั้นดี สรุปอย่างที่สรุปกับเรามาหรือเรื่องเอกสารและชัดเจนว่าในส่วนของเอกสารทั้งหลายผิดท่านจะไม่ดำเนินการแต่ท่านเตือนไว้ เพราะฉะนั้นถ้ามีอีกจะดำเนินการนะครับ ส่วนเรื่องจดหมายที่ไปจังหวัดลำปาง ไปจังหวัดเชียงใหม่ นั้นผิดแล้วก็แจ้งเจ้าหน้าที่ดำเนินการได้ ติดอยู่เรื่องเดียวก็คือความเห็นแย้ง ท่านก็บอกผู้สื่อข่าวว่าในความเห็นส่วนตัวของท่าน ไม่ผิด ไม่บิดเบือน แต่ว่าทั้งนี้ทาง กรธ. ได้แจ้งท่านว่าเรามีความเห็นในชั้นอนุกรรมการว่าจะมีการบิดเบือน แล้วก็ทางคณะ กรธ. จะพิจารณา แล้วถ้าคิดว่าเป็นอย่างไรก็จะส่งไป ถ้ายังยืนยันว่าผิดหรือบิดเบือนก็จะทำหนังสือไปยัง กกต. กกต. ก็จะมอบหมายให้ทางสำนักเลขาธิการเขาพิจารณา ถ้าเห็นด้วยกับเราเขาก็จะดำเนินการเลย ถ้าไม่เห็นด้วยเขาจะทำเรื่องเสนอให้ กกต. ใหญ่ทั้ง ๕ พิจารณา เพราะฉะนั้นในชั้นนี้ผู้สื่อข่าวเขาก็ทราบแล้วว่าเขากำลังรอหนังสือจากเราถ้าเรายืนยันก็เหลือพรุ่งนี้ ๑ วัน แล้วก็หยุดอีก ๕ วัน ถ้าไม่มีไป ๔-๕ วันนี้ก็จะมีคำถามอันนี้ว่าตกลงว่าอย่างไร ถ้าเป็นพรุ่งนี้ได้ผมคิดว่าดีที่สุดครับ ฉะนั้นในส่วนของการที่ ๑ ในเรื่องของหนังสือ นะครับ

ประธาน : สรุปแล้วก็อนุกรรมการติดตามจะมีไหมครับ ท่านประธานนรชิต

นายนรชิต สิงหเสนี : คืออนุกรรมการเนื้อหาจะทำเรื่องนั้น ก็เหลือของที่ท่านอาจารย์ธิตินันท์ถามมาซึ่งก็ถูกต้องเพราะมันจะกระชั้นแล้วเปิดมาก็วันที่ ๒๐ ยังหยุดอยู่ และวันที่ ๒๑ วันที่ ๒๐ ก็มีหลายท่านที่ระบุไว้แล้ว ล่าสุดก่อนผมกลับเข้ามาได้ยินว่าหลายอันยังค้างอยู่ ประเด็นที่ ๗ ประเด็นที่ ๘ ประเด็นที่ ๙ ของอาจารย์ชาติชายเรื่องชุมชน อีก ๒ อัน ผมจำไม่ได้ แต่ว่ายังหาผู้ที่ไปแกะกล่องอยู่ เพราะฉะนั้นก็คือไม่มีเวลาพิจารณากันแล้ว ถ้าอันนี้มอบให้คณะอนุกรรมการติดตาม

คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

เปมิศา ๗/๕

วันพฤหัสบดีที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๕๙

อนุกรรมการติดตามก็พร้อมจะประชุม ถ้าท่านไปไม่เสนอตัวพวกผมก็ไม่รู้จะสรุปอย่างไร เว้นแต่พวกผมวนกันอยู่ในนี้ เพราะฉะนั้นถ้าเสร็จวันนี้ได้ก็ยิ่งดีครับ ใครสนใจตรงไหนจะได้จบไปเลย ก็เหลือไม่กี่อัน ๗ ๘ ๙ เท่าที่ผมทราบสำหรับวันที่ ๒๐ และวันที่ ๒๑ ไม่มีใครมาถามผม ผมเลยไม่ได้ว่าอะไรครับ

นายอภิชาติ สุจริตานนท์ : ผม อภิชาติ ขออนุญาตครับ ที่ผมรับไว้วันนั้นก็เหลืออยู่ไม่กี่หัวข้อกาไปน่าจะข้อ ๔ เรื่อง ๓๐ บาท ผมว่าน่าจะมีคนอื่นที่พูดได้ดีกว่าผม เรื่องสาธารณสุข ต้องดูหัวข้ออีกทีครับ

นายบรรชิต สิงหเสนี : จะเร็วที่สุดถ้าฝ่ายเลขาฯ แจ้งเราได้เลยตอนนี้ว่าค้างอันไหน

นายอภิชาติ สุจริตานนท์ : ไม่อย่างนั้นผมพูดเรื่องทีพูดกันเมื่อสักครู่นี้ได้ครับ

เจ้าหน้าที่ประจำคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ : ขออนุญาตนะครับ หัวข้อที่ค้างอยู่ก็จะมีข้อ ๗ สิทธิชุมชนที่เพิ่มขึ้น ข้อ ๘ บริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน และข้อ ๙ ดูแลด้านศิลปวัฒนธรรมและมีพื้นที่ทางวัฒนธรรมครับ

นายอภิชาติ สุจริตานนท์ : และที่เพิ่มใหม่มีไหมครับ ที่จะต้องไปออกทีวี เพราะฉะนั้นเรื่อง ๓๐ บาท เอาท่านที่พูดมัน ๆ นะครับ อย่างเวชศาสตร์ครอบครัวที่เพิ่มใหม่ผมขอเปลี่ยนเป็นอันนั้นได้ไหมครับ

นายประพันธ์ นัยโกวิท : ขออนุญาตครับ เรื่องหัวข้อกับคนที่จะไปออกรายการที่หารือกับท่านประธานตอนต้น ๆ การประชุม ก็สรุปแล้วว่ามอบให้ท่านปรกรณ์ไปดูเนื้อหาและมาเสนอพรุ่งนี้รวมทั้งคนด้วย ท่านปรกรณ์ท่านเป็นอนุกรรมการติดตามอยู่ด้วย ถ้าท่านประชุมอนุกรรมการติดตามก็คุยกันในอนุกรรมการติดตามกำหนดกันมาเลยแล้วก็เอามาเสนอที่ประชุมพรุ่งนี้ไปจะได้จบ

ประธาน : พรุ่งนี้เราจัดคนให้ลงตัวตาม 16.45 ดีไหมครับอีกทีหนึ่ง

นายบรรชิต สิงหเสนี : ผมเรียนอย่างนี้ครับ ถ้ามอบท่านปรกรณ์แล้วจะจบอย่างนั้นก็ได้อีกแต่ถ้าอนุกรรมการติดตาม แต่ท่านปรกรณ์ท่านมักจะมีธุระไม่ได้เข้าอนุกรรมการติดตามแต่ท่านมาคณะใหญ่ ก็เลยได้ทั้งคู่ครับ ถ้าอนุกรรมการติดตามประชุมโดยไม่มีท่านปรกรณ์มันก็เหมือนกระโดด ๆ กันอยู่

ประธาน : ผมว่าประธานส่ง LINE ไปเลยบอกว่าที่ประชุมมอบหมายให้ท่านปรกรณ์

นายภัทร คำพิทักษ์ : ท่านอยู่ข้างนอกครับเดี๋ยวก็พูดเสียเลย

ประธาน : คุณปรกรณ์ไม่สะดวกแล้วนะครับ พรุ่งนี้มาฟังตรงเลยว่าใครจะลงอะไร อนุกรรมการติดตามว่าจะมอบใครผู้ใดไปลงที่เหลืออยู่นะครับ

วันพฤหัสบดีที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๕๙

นายอภิชาติ สุจริตตานนท์ : ขออนุญาตครับ คือผมก็แสดงเจตนาแล้ว ผมก็ไม่ได้เข้าอนุกรรมการติดตาม ไม่ได้อยู่อนุกรรมการติดตาม ท่านก็ขอผมเปลี่ยนเป็นเรื่องแพทย์เวชศาสตร์อะไรก็พอจะพูดได้ ๒-๓ นาที จน ๓๐ บาทจะเลิกก็ขอให้ท่านอื่นที่พูดมัน ๆ แสดงเจตนาให้แบบนี้ครับ ขอขอบคุณครับ

นายบรรชิต สิงหเสนี : แพทย์เวชศาสตร์อยู่อันไหนครับ

นายอภิชาติ สุจริตตานนท์ : ข้อใหม่ที่จะกำหนดขึ้นมา เมื่อสักครู่ผมก็จดอยู่ครับ

นายภัทร คำพิทักษ์ : ผมสรุปให้แบบนี้ดีไหมท่านประธานครับ คือเมื่อสักครู่ตอนพิจารณาเรื่องนี้ท่านประธานบอกว่าหัวข้อที่จะไปพูด ควรจะมุ่งไปที่ความสนใจของคน และจะทำให้เป็นเรื่องใกล้ตัวที่สามารถให้รู้สึกเวลาไปลงคะแนนแล้วได้อะไรบ้าง ให้เอาหัวข้อที่ใกล้ตัวกับประชาชนชาวบ้านมาพูด อันนี้ความเห็นของท่านที่เกี่ยวกับเรื่องหัวข้อนี้ครับ และท่านก็บอกว่าจุดที่เราควรจะเน้นเรื่องใดที่เราควรจะเน้นควรมีการพูดเรื่องนั้นอย่างน้อย ๒ ครั้ง แต่ให้พูดต่างมุมกัน และสำหรับเรื่องคนท่านบอกว่าเราเป็น teamwork อยู่แล้ว และท่านไม่ยากให้มีการเฉลี่ยในลักษณะไปคนละหัวข้อเพราะมันแค่ ๒-๓ นาที ท่านบอกว่าต้องการคนที่พูดเก่ง พูดคล่อง และสามารถสื่อความเข้าใจได้อย่างลึกซึ้ง ท่านว่าอย่างนั้นนะครับ อันนี้ก็ให้ไปจัดกันดูว่าจะจัดกันแบบไหนอย่างไร ที่นี้อันที่ ๒ ก็คือพอพูดถึงเรื่องประเด็นก็เรียนถามท่านว่าเรื่องสาธารณสุขเรามีอยู่ ๓-๔ หัวข้อแล้ว ถ้าโดยเฉลี่ย ๒๑ ครั้ง ก็แปลว่าในแต่ละสัปดาห์จะมีเรื่องสาธารณสุข ๑ ครั้ง แต่สิ่งที่เรารู้สึกจะน้อยไปคือเรื่องการศึกษา เพราะดูจากจดหมายที่เขาไปถึงเจ้าบ้านชาติ ๒ เรื่องนี้ ซึ่งเข้าใจว่าน่าจะเป็นจุดแข็งของเรา และเขาไปเปลี่ยนให้เป็นจุดอ่อน ถ้าถามว่าควรจะเพิ่มเรื่องการศึกษาไหมท่านก็มีความเห็นว่าเรื่องการศึกษา น่าจะเพิ่มขึ้นมาอีกสักครั้งหนึ่ง พอตีเมื่อสักครู่คุณนาคะมากระซิบบอกว่าท่านเลขาฯ ปกรณ์บอกว่าเดิมเราได้ ๒๑ ครั้ง แต่ทางสถานีโทรทัศน์ แจ้งมาแล้วว่าเป็น ๒๒ ครั้ง ก็แสดงว่าอีกครั้งหนึ่งเราเพิ่มมาเป็นเรื่องการศึกษาได้ถ้าเราอยากจะเพิ่มนะครับ แล้วก็ถ้าเราไม่ปรับหัวข้ออะไรเลยเท่ากับลงตัว เว้นแต่ว่าเรามีความเห็นว่าการศึกษาคงจะมีอาทิตย์ละ ๑ ครั้งเพราะว่ามันเป็นจุดแข็งเรา เราก็ไปลดอะไรสักหัวข้อหนึ่งแล้วก็เพิ่มขึ้นมาเป็นการศึกษาเป็น ๓ ครั้ง เพื่อเท่ากับว่าสาธารณสุขและการศึกษาจะมีการ remind สัปดาห์ละ ๑ ครั้ง ผมว่าอันนี้ก็ น่าจะไปลดสักครั้งหนึ่งนะครับ ส่วนตัวบุคคลคนที่พูดแล้วน่าเชื่อถือเก่ง พูดคล่องก็ท่านบรรชิต ที่เหลือที่แจ้งความจำนงมาท่านก็ระณาท่านอภิชาติ ผม แล้วก็ท่านนิวัติ แล้วก็อยากจะให้คนที่น่าเชื่อถือทั้งหลายไปออกทีวีแทนน่าจะสะดวกกว่า และเท่าที่เราได้คุยกันอยู่ก็คือเรียนท่านอัฐพรด้วยนะครับ

วันพฤหัสบดีที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๕๙

พวกเราคุย ๆ กันอยู่เหมือนกันพอดีไม่ได้เรียนพีระหว่างทานข้าว คือว่าจะดีกว่าไหมถ้าให้ที่เรานัด อยู่แล้วเป็นตัวขายของเราไปขาย บางที่เราไม่นัดออกทีวีหรือว่าท่านที่เป็นทหารผมคิดว่าในเชิงยุทธศาสตร์ การออกทีวีน่าจะไม่ใช่แกะกล่อง เพราะแกะกล่องเราเอาคนระดับ world class หรือว่าระดับ ศาสตราจารย์ดอกเตอร์อะไรทั้งหลายไปออกมันน่าจะเข้าท่ามากกว่าผม

พลเอก อัญญาพร เจริญพานิช : เห็นด้วยมากเลยครับ แล้วก็ยิ่งอยากจะเสนอที่ว่า จะตัดออกสักอันหนึ่งแล้วก็เอาเรื่องการศึกษาซึ่งผมเห็นว่าเป็นประเด็นสำคัญแล้วก็ควรจะพูดอย่างมากเลย อยากจะเสนอตัดตอนที่ ๑๘ การใช้จ่ายเงินของรัฐต้องมีวินัย ผมว่าอันนี้เป็นเรื่องการเสนอการใช้จ่ายเงินงบประมาณ การเสนองบประมาณ ผมว่าเรื่องนี้เป็นเรื่องทางด้านเทคนิคมากกว่า ตัดออกไปและเอาเรื่องการศึกษาเข้าแทน

ประธาน : สรุปพรั้งนี้อนุกรรมการติดตาม ต่อด้วย กรธ. ตอนบ่าย ตามนี้นะครับ พยายามมาให้ได้จะได้ครบองค์ประชุมและจะได้สรุปอีกที เพราะว่ามันจะหยุดยาวแล้ว โผล่มา ก็ต้องออกทีวีแล้วช่วงนั้น

นายภัทร คำพิทักษ์ : ขออนุญาตครับ พอดีท่านอาจารย์สุภชัยไปต่างประเทศ จะกลับมาวันจันทร์ ที่นี้ก็จะมีท่านอาจารย์เอียรชัยรักษาการอยู่ในอนุกรรมการเนื้อหา ท่านพยายามขอให้นักกฎหมายทั้งหลายได้เข้าประชุมเพื่อที่จะดูเรื่องคำโต้แย้ง ที่นี้ผมคิดว่าถ้าพวกเราจะกรุณาถ้าใครชำนาญท่านอาจารย์นิติพันธุ์อาสาแล้วนะครับ

นายนิติพันธุ์ เชื้อบุญชัย : ผมเองได้ทำครึ่งหนึ่งแล้วในส่วนนั้น เข้าใจว่าคุณปรกรณ์ก็มี คือพรั้งนี้ใช้เวลา ๐๙.๓๐ นาฬิกา เอาเอกสารทั้ง ๒-๓ ฉบับมานั่งช่วยกันดูด้วยเหมือนกัน คือผมทำไปครึ่งหนึ่งและคุณปรกรณ์เห็นบอกว่าได้ทำคำตอบไว้อยู่แล้ว ตรงส่วนนั้นเราก็มาดูด้วยกันทั้งหมด ก็น่าจะดีผมว่านะครับ

นายประพันธ์ นัยโกวิท : ขออนุญาตนิดหนึ่งครับ คือเนื่องจากเวลาอาทิตย์หน้า ก็จะหยุดยาว ที่นี้อนุกรรมการเนื้อหาถ้าพิจารณาประเด็นพวกนี้เห็นว่าอันไหนที่มันไม่ตรง ข้อเท็จจริงซึ่งต้องจะต้องแจ้ง กกด. ผมว่าयर่างหนังสือไว้เลย แล้วพอที่ประชุมพรั้งนี้เห็นพ้อง ต้องกันก็เสนอท่านประธานหรือท่านรองประธานลงนามไปเลย เพราะว่าถ้ารออาทิตย์หน้ายังไม่ทัน การ พรั้งนี้เอาให้จบเลย แต่บังเอิญผมไปหาดีใหญ่แต่เสนอแนะว่าพรั้งนี้ควรจะเตรียมयर่างเป็นกฎหมาย เอาไว้เลย เอาสั้น ๆ ว่าอันนี้ไม่ตรงอย่างไรนะครับ

ประธาน : เชิญครับ

คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

เปมิศา ๗/๘

วันพฤหัสบดีที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๕๙

นายรชิต สิงหเสนี : สนับสนุนท่านครับ ผมคิดว่าทางอนุกรรมการเนื้อหาคงทำได้ไม่ยาก และมันไม่ต้อง complete คือถ้าท่านผิด ๒ ข้อก็ผิด ๓ ข้อก็ผิดเหมือนกัน ถ้าท่านพบ ๒ ข้อจะไม่ต้องหาถึง ๕ อะไรอย่างนี้

ประธาน : สรุปว่าวันพรุ่งนี้มีอนุกรรมการเนื้อหา อนุกรรมการติดตาม มี กรธ. ตามนี้ นะครับ มีอะไรเพิ่มเติมไหมครับท่านอรรถพร

พลเอก อรรถพร เจริญพานิช : แล้วกรรมการมีไหมครับ

ประธาน : มีครับ เพราะว่าต้องเข้ามาสู่กระบวนการในที่สุดครับ ขอขอบคุณครับ
ขอปิดประชุมครับ

เลิกประชุมเวลา ๑๗.๒๕ นาฬิกา

กลุ่มงานชวเลข

สำนักรายงานการประชุมและชวเลข